

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIğI
KALKINMA AJANSLARI GENEL MÜDÜRLÜğÜ

TÜRKİYE'DEKİ MÜLTECİLER VE EV SAHİBİ TOPLULUKLAR ARASINDA
SOSYAL GİRİŞİMCİLİK, GÜÇLENDİRME VE UYUM PROJESİ (SECO)
TOPLUMSAL CİNSİYETE DAYALI ŞİDDETİN ÖNLENMESİ EYLEM PLANI
(V3)

Aralık 2022

Ankara

KALKINMA AJANSLARI
GENEL MÜDÜRLÜğÜ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

İÇİNDEKİLER

1. Giriş	4
1.1. Amaçlar ve Kapsam	4
1.2. TCDŞ/CSİ/CT tanımları.....	5
2. Ülke Bağlamı.....	7
2.1. Türkiye’de TCDŞ, CSİ/CT ile İlgili Verilerin Analizi	7
2.2. Türkiye’de TCDŞ ile ilgili Yasal Çerçeve	8
2.3. Türkiye’deki TCDŞ Hizmet Sağlayıcıları	9
2.3.1 Yardım hatları	9
2.3.2 Güvenlik ve Koruma Hizmetleri	10
2.3.3 Sığınma Evleri ve Psikososyal Destek Hizmetleri.....	10
2.3.4 Tıbbi Tedavi ve Sağlık Hizmetleri	11
2.3.5 Hukuk Hizmetleri	12
2.3.6 Eğitim, İstihdam ve Güçlendirme Hizmetleri	13
2.3.7 Şikâyet Mekanizmaları.....	14
2.4. Proje İllerindeki TCDŞ Bağlamının ve Mevcut Hizmet Sağlayıcıların Analizi	14
2.4.1 Proje İllerinde TCDŞ Yaygınlığı	14
2.4.2 Proje İllerindeki TCDŞ Hizmet Sağlayıcıları	15
3. Proje Bağlamı	17
3.1. Projenin Kısa Açıklaması	17
3.2. Projedeki TCDŞ Risklerinin Değerlendirmesi ve Yönetimi	18
3.1.1. Projeye Yönelik TCDŞ Risk Analizi.....	19
3.1.2. Proje Dokümanlarında Mevcut CSİ/CT Risk Yönetimi Tedbirleri	21
3.1.3. Projedeki CSİ/CT Risklerini En Aza İndirmek için Etki Azaltma Tedbirleri.....	22
4. TOPLUMSAL CİNSİYETE DAYALI ŞİDDET EYLEM PLANI	24
5. EYLEM PLANININ UYGULANMASINA İLİŞKİN ROLLER VE SORUMLULUKLAR ..	32
6. EYLEM PLANI UYGULAMASINA DAHİL OLACAK PAYDAŞLAR	33
7. EYLEM PLANININ KOORDİNASYONU VE İZLENMESİ.....	33
8. EKLER.....	35
Ek 1. Türkiye’deki CSİ/CT ile İlgili Kanunlar ve Yönetmelikler	35
Ek 2. Davranış Kuralları (DK)	48
Ek 3. Proje İllerindeki TCDŞ Hizmet Sağlayıcıların Haritalanması.....	51

KISALTMALAR

CIP - Topluluk Uygulama Ortağı

DK - Davranış Kuralları

KA - Kalkınma Ajansı

GİB - Göç İdaresi Başkanlığı

ÇSYÇ - Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi

EUD - Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu

TCDŞ - Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet

GPN - İyi Uygulama Notu

ŞM - Şikayet Mekanizması

İYP - İşgücü Yönetim Prosedürü

STB - Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

ASHB - Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

STK - Sivil Toplum Kuruluşu

PIU - Proje Uygulama Birimi

CSİ - Cinsel Sömürü ve İstismar

SEECO - Türkiye'deki Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklar Arasında Sosyal Girişimcilik, Güçlendirme ve Uyum Projesi

PKP - Paydaş Katılım Planı

CT - Cinsel Taciz

DB - Dünya Bankası

1. Giriş

Türkiye’deki Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklar Arasında Sosyal Girişimcilik, Güçlendirme ve Uyum Projesi (bundan sonra “SEECO” olarak anılacaktır), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (STB) ve hedef illerde bulunan Kalkınma Ajansları (KA’lar) tarafından üç bileşen aracılığıyla yürütülmektedir. Sosyal girişim, geçim kaynakları ve kurumsal destek bileşenleri birlikte şu ekonomik, sosyal ve kurumsal hedefleri karşılamaktadır: (i) Sosyal girişimlere ve hayati geçim kaynaklarına yönelik destek vasıtasıyla çoğunlukla kadın mülteciler ve ev sahibi topluluk üyeleri için ekonomik fırsatları genişletmek, (ii) Sosyal girişim geliştirme ve geçim imkanlarına katılım yoluyla mülteciler ve ev sahibi topluluklar arasındaki sosyal uyumu geliştirmek ve (iii) Kadınların sosyal girişimlerini desteklemek için STB, KA’lar, yerel makamlar, diğer ilgili devlet kurumları ve yerel kalkınma ortaklarının kurumsal kapasitelerini geliştirmek.

Dünya Bankası’nın Büyük İnşaat İşlerinde Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet (TCDŞ’)ye ilişkin İyi Uygulama Notu’nda¹ belirtildiği üzere, orta, önemli ve yüksek düzeyde Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz (CSİ/CT) risk derecesine sahip projeler için bir CSİ/CT Önleme ve Müdahale Eylem Planı tavsiye edilmektedir. Türkiye’de gerek mülteciler gerekse ev sahibi nüfustaki kadınlar arasında bağlamsal riskler ve artan orandaki TCDŞ olayları göz önüne alındığında (ileriki bölümlerde analiz edildiği gibi), Projenin CSİ ve CT risk derecelendirmesi Orta olarak değerlendirilmiştir ve bu nedenle, proje uygulamasında CSİ/CT risklerinin ele alınması için bir kılavuz belge olarak kullanılmak üzere, SEECO Proje Uygulama Birimi (PUB) tarafından bu Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddeti Önleme Eylem Planı hazırlanmıştır.

1.1. Amaçlar ve Kapsam

Bu Eylem Planının amacı, CSİ/CT risklerini ele almak için gerekli protokolleri ve mekanizmaları tanımlayarak, CSİ/CT risklerini ve ilgili etki azaltma tedbirlerini belirleyerek, olası hizmet sağlayıcıların haritasını çıkararak ve bu planın uygulanmasına ilişkin sorumlu tarafları ve izleme mekanizmasını da belirleyerek SEECO projesindeki CSİ/CT risklerinin yönetimini ele almaktır.

Eylem planının zamanında ve katılımcı bir şekilde uygulanması, izlenmesi ve raporlanmasına yönelik genel sorumluluk SEECO PIU’ya ait olmakla birlikte, KA’lar ve Topluluk Uygulama Ortakları (CIP’ler) gibi diğer uygulayıcı kurumların da CSİ/CT risklerini ve iddialarını ele alma rolleri ve sorumlulukları olacaktır.

Bu Eylem Planını uygularken, Dünya Bankası’nın TCDŞ Görev Gücü Eylem Planında² tanımlanan temel ilkeler dikkate alınacaktır:

Mağdura odaklanması: TCDŞ önleme, azaltma ve müdahale ile ilgili hususlara mağduru merkeze alan perspektifle yaklaşılması, mağdurların mahremiyetinin korunması, kendi bakımları konusunda asli karar vericiler olarak kabul edilmesi ve onlara ihtiyaç ve isteklerine saygı göstererek davranılması.

Önlemenin vurgulanması: TCDŞ’nin temel risklerini belirlemeyi ve zararı önlemek veya en aza indirmek için tedbirler almayı amaçlayan risk temelli yaklaşımların benimsenmesi.

Mevcut yerel bilgilerin esas alınması: Proje döngüsü boyunca yerel düzeydeki riskler, etkili koruyucu faktörler ve destek mekanizmaları hakkında bilgi kaynakları olarak yerel liderler, sivil toplum kuruluşları, toplumsal cinsiyet ve çocuk savunucuları gibi topluluk ortaklarının dahil edilmesi.

Kanıtların esas alınması: TCDŞ’nin etkin bir şekilde nasıl ele alınacağı ile ilgili olarak mevcut küresel araştırmalar ve bilgilerin esas alınması.

¹ [https://thedocs.worldbank.org/en/doc/741681582580194727-](https://thedocs.worldbank.org/en/doc/741681582580194727-0290022020/original/ESFGoodPracticeNoteonGBVinMajorCivilWorksv2.pdf)

[0290022020/original/ESFGoodPracticeNoteonGBVinMajorCivilWorksv2.pdf](https://thedocs.worldbank.org/en/doc/741681582580194727-0290022020/original/ESFGoodPracticeNoteonGBVinMajorCivilWorksv2.pdf)

² [https://documents1.worldbank.org/curated/en/206731510166266845/pdf/121031-WP-PUBLIC-Gender-Based-Violence-Task-Force-](https://documents1.worldbank.org/curated/en/206731510166266845/pdf/121031-WP-PUBLIC-Gender-Based-Violence-Task-Force-Action-Plan.pdf)
Action-Plan.pdf

Uyum sağlanması: Bu notta sunulan operasyonel rehberlik, etkili bir TCDŞ risk yönetimi yaklaşımı için temel sağlar; herhangi bir belirli ortamdaki benzersiz itici güçlere ve bağlama yanıt vermek için etki azaltma tedbirlerinin uyarlanması ve düzenlenmesi.

Sürekli izleme ve öğrenmenin sağlanması: Operasyonların, TCDŞ'yi önlemek, hafifletmek ve müdahale etmek için neyin işe yaradığına dair kurum içi bilgi oluşturmak ve etkililiği izlemek için düzenli izleme ve geri bildirim mekanizmalarını entegre etmesinin sağlanması.

1.2. TCDŞ/CSİ/CT tanımları

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet (TCDŞ), “bir kişinin iradesine karşı işlenen ve toplumsal olarak atfedilen cinsiyet farklılıklarına dayanan her türlü zararlı eylem için kullanılan bir şemsiye terim” olarak tanımlanmaktadır. TCDŞ, ister kamusal ister özel hayatta meydana gelsin;

- Fiziksel, psikolojik, cinsel zarar veya acı verme sonucu doğuran davranışları,
- Bu tür eylemlerle tehdit etmeyi,
- Zorlama ve özgürlükten yoksun bırakmayı içerir.

Özellikle kadınlar ve kız çocukları yaşamları boyunca TCDŞ’den etkilenmektedir. TCDŞ, cinsel, fiziksel ve psikolojik taciz dahil olmak üzere birçok biçimde gerçekleşebilir. Barış zamanlarında olduğu kadar çatışma ve kriz dönemlerinde evde, sokakta, okulda, işyerinde, tarlada ve mülteci kamplarında meydana gelebilir.

Bir şiddet eylemini TCDŞ eylemi olarak tanımlayabilmek için, eylemin kadınlar ve erkekler arasındaki eşit olmayan güç ilişkilerini yansıtır ve/veya bu ilişkileri pekiştirip pekiştirmediği göz önünde bulundurulmalıdır. Türk kanunları ve mevzuatı, her türlü TCDŞ’yi suç teşkil eden fiiller olarak kabul etmektedir.

Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet riski, Proje’nin kapsamlı bir şekilde ele alması gereken en kritik olumsuz sosyal etkilerden biridir. Projeye ilişkili başlıca TCDŞ riskleri Cinsel Sömürü ve İstismar (CSİ) ve Cinsel Taciz (CT) olduğundan, bu belge CSİ ve CT’ye odaklanmaktadır.

Cinsel Sömürü ve İstismar (CSİ)

Cinsel Sömürü ve İstismar (CSİ), bir başka kişinin cinsel sömürsünden parasal, sosyal veya politik olarak kazanç sağlamak dâhil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere savunmasızlık, farklı güç veya güven konumunun cinsel amaçlarla fiilen veya teşebbüs yoluyla kötüye kullanılması olarak tanımlanmaktadır.³ Cinsel istismar, ayrıca, “güç kullanarak veya eşit olmayan ya da zorlayıcı koşullar altında, fiili cinsel nitelikteki fiziksel müdahale veya buna yönelik tehdit” olarak da tanımlanmaktadır⁴.

Cinsel Taciz (CT)

Cinsel Taciz (CT), istenmeyen cinsel yaklaşımlar, cinsel iltimas talepleri ve cinsel nitelikteki diğer sözlü veya fiziksel davranışlar olarak tanımlanmaktadır. CSİ, bir faydalanıcıya veya topluluk üyesine karşı meydana gelir. CT ise, bir kuruluş veya şirketin personeli arasında meydana gelir ve istenmeyen herhangi bir cinsel yaklaşımı veya istenmeyen cinsel nitelikli sözlü veya fiziksel davranışı içerir. Kurum politikaları ve personel eğitimlerinin her bir olayın raporlanmasına yönelik prosedürlere ilişkin özel talimatları içerebilmesi açısından iki terim arasındaki ayrım önemlidir.

Rıza

Rıza, CSİ ve CT konusunda önemli bir husustur. Rıza, bir kişinin bir şeyi yapmaya yönelik gönüllü kararının arkasındaki seçimdir. Herhangi bir cinsel faaliyet için rıza özgürce verilmelidir. Mutabakatın aşağıdaki yollar ile sağlanması durumunda rıza söz konusu değildir:

- Tehdit, güç veya diğer zorlama, kaçırma, hile, manipülasyon, kandırma veya yanlış beyan biçimlerinin kullanılması
- Kişinin hâlihazırda hak sahibi olduğu bir faydayı alıkoymak için bir tehdidin kullanılması veya kişiye bir fayda sağlamak için söz verilmesi

³ BM Cinsel Sömürü ve İstismar Sözlüğü 2017, s. 6

⁴ BM Cinsel Sömürü ve İstismar Sözlüğü 2017, s. 5)

2. Ülke Bağlamı

2.1. Türkiye’de TCDŞ, CSİ/CT ile İlgili Verilerin Analizi

Toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık ve kadına yönelik şiddet, kadınların yaşamlarını ve refahını küresel ölçekte etkilemektedir. Dünya çapında, bir ilişkisi bulunan kadınların neredeyse üçte biri (yüzde 30), hayatları boyunca yakın partnerleri tarafından bir şekilde fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kaldıklarını bildirmektedir. Küresel olarak, kadın cinayetlerinin yüzde 38’i yakın erkek partnerleri tarafından işlenmektedir. **Çatışma, çatışma sonrası ve yerinden edilme durumları, örneğin yakın partnerleri tarafından uygulanan mevcut şiddeti ve aynı zamanda yakın partner dışı cinsel şiddeti daha kötü hale getirebilmekte ve beraberinde kadınlara yönelik yeni şiddet biçimlerine yol açabilmektedir**⁵. 28 AB üye ülkesini kapsayan Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı’nın (FRA) araştırmasına göre (2014), her üç kadından biri (yüzde 33) 15 yaşından itibaren fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Şu anda veya daha önce bir partneri olan tüm kadınların yüzde 22’si 15 yaşından beri partneri tarafından fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kalmıştır⁶. COVID-19 küresel salgını sırasındaki sokağa çıkma kısıtlamaları ve bunun yarattığı sosyal ve ekonomik etkiler, kadınların istismarcı partnerlere ve bilinen risk faktörlerine maruz kalma oranını artırmakla birlikte hizmetlere erişimlerini sınırlamıştır. (DSÖ, 2021) Avrupa ve Orta Asya’daki kadınların %31’i eş dövmenin en azından bazen mazur görülebildiğini bildirmektedir (Dünya Bankası 2019). Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT), kadınların TCDŞ olaylarının büyük çoğunluğunu bildirmediğini ve kadınların büyük çoğunluğunun da şiddete maruz kaldıklarında ne yapacaklarını bilmediklerini tespit etmiştir. Dünya Bankası verileri, Avrupa ve Orta Asya’daki kadınların %47’sinin şiddeti durdurmak için yardım aradığını veya biri ile konuştuğunu göstermektedir (Dünya Bankası 2019).

Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması’na (2014) göre⁷:

Ülke genelinde fiziksel şiddete maruz kaldığı bildirilen evlilik yapmış kadınların oranı yüzde 36’dır. Bir başka ifadeyle, yaklaşık olarak her 10 kadından dördü eşleri veya yakın partnerleri tarafından fiziksel şiddete maruz kalmıştır. Şiddete maruz kalan her 10 kadından altısı, üç veya daha fazla kez yaralanmıştır. Bu yaralanmaların yaklaşık yarısının tedavi gerektirecek kadar ağır olması, şiddetin kadınların fiziksel sağlığı üzerinde ciddi bir tehdit oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Evlilik yapmış kadınların yüzde 12’si hayatları boyunca cinsel şiddete maruz kaldığını bildirmiştir. Hayatları boyunca duygusal şiddet/istismara maruz kalan kadınların oranı ise yüzde 44’tür.

Türkiye genelinde her 10 kadından yaklaşık üçü hayatlarında en az bir kez ısrarlı takibe maruz kalmıştır. En yaygın ısrarlı takip türleri şunlardır: sürekli aramak (yüzde 19), mesaj atmak, mektup veya e-posta göndermek (yüzde 8) veya sosyal medyadan takip etmek (yüzde 6) ve kadının işyerine veya yaşadığı yere gelerek rahatsız etmek (yüzde 6).

Çocukluk çağında cinsel istismara maruz kaldığını bildirenlerin oranı yüzde 9’dur. 15 yaşından önce cinsel istismara maruz kalan kadınların oranı kentsel alanlarda yüzde 10, kırsal alanlarda ise yüzde 6’dır. Çocukluk çağı için bildirilen cinsel istismar oranı en çok yüzde 12 ile Orta Doğu Anadolu’dadır ve bu bölgeyi yüzde 11 ile Doğu Marmara ve İstanbul izlemektedir.

Kadınların yüzde 26’sı 18 yaşından önce evlenmiştir. Fiziksel şiddete maruz kalma oranı erken yaşta evlenen kadınlarda yüzde 48, 18 yaşından sonra evlenen kadınlarda ise yüzde 31’dir. 18 yaşından önce evlenen kadınlarda ömür boyu fiziksel şiddet yüzde 48 iken, 18 yaşından sonra evlenenlerde bu oran yüzde 31’dir. Benzer şekilde, 18 yaşından önce evlenen kadınlar da son 12 ay içinde maruz kalınan fiziksel şiddet açısından yüzde 10 (18 yaş altı) ve yüzde 8 (18 yaş üstü) ile yine dezavantajlı grubu oluşturmaktadır. 18 yaşından önce evlenen kadınların yüzde 19’u, 18 yaşından sonra evlenen

⁵ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>

⁶ FRA (Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı). (2014). Kadınlara yönelik şiddet: AB Çapında bir Araştırma: Ana Sonuçlar. Lüksemburg: Avrupa Birliği Yayınlar Ofisi.

⁷ Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (2014) http://www.hips.hacettepe.edu.tr/siddet2014/rapor/english_main_report.pdf (Bu veriler doğrudan araştırmadan alınmıştır)

kadınların ise yüzde 10'u hayatlarının herhangi bir döneminde cinsel şiddete maruz kaldığını bildirmiştir.

“Kadın bir konuda kocasıyla anlaşamıyorsa kocasıyla tartışmamalı ve sessiz kalmalıdır” ifadesine katılan kadınların oranı kentsel alanlarda yüzde 39, kırsal alanlarda yüzde 57'dir. “Ailenin erkek üyeleri kadının tutum ve davranışlarından sorumludur” ifadesine katılan kadınların oranı kentsel alanlarda yüzde 38, kırsal alanlarda yüzde 56'dır.

Araştırmada, kadınların yüzde 48,5'inin yaşadıkları şiddeti kimseye anlatamadığı tespit edilmiştir. **Genel olarak, fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kalan kadınların büyük çoğunluğu (yüzde 89) polis, hastane, ŞÖNİM veya kadın danışma merkezleri gibi kurum ve kuruluşların yardımına başvurmamıştır.** Sayısı az olsa da, başvuruların çoğu polise yapılmıştır.

Kadınların, kırsal alanlara kıyasla şiddeti daha yaygın olarak anlattığı ve resmi veya resmi olmayan kurumlara/bireylere başvurduğu kentsel alanlarda bile, şiddeti anlatma yüzdesi (yüzde 59) ve **kurumsal yardım arama yüzdesi (yüzde 11)** arasında önemli bir fark olduğu görülmektedir. Kurumsal başvuru (yardım arama) oranının en yüksek olduğu bölge yüzde 19 ile Batı Marmara, **en düşük olduğu bölge ise yüzde 3 ile Güneydoğu Anadolu'dur.**

Proje'nin faydalanıcıları hem halka açık alanlarda hem de evlerinde CSİ ve CT risklerine daha fazla maruz kalma riski olan ve hizmet sağlayıcılara erişimi sınırlı olan, mülteci ve ev sahibi topluluklardaki kırılan kadınlardır. Araştırmalardan elde edilen kanıtlar, yerinden edilmiş hanelerdeki kadınlar ve kız çocuklarının, diğer gruplara kıyasla, tecavüz ve zorla/çocuk yaşta evlilik dâhil olmak üzere toplumsal cinsiyete dayalı şiddete karşı daha kırılan olduğuna işaret etmektedir. Türkiye'de kamplarda ve kamp dışında yaşayan Suriyeliler arasında aile içi şiddet, erken evlilikler ve çok eşli evlilikler sıklıkla gözlemlenmektedir. UNFPA'nın program verileri, Suriyeli nüfus arasında toplumsal cinsiyete dayalı şiddet riskinin son yıllarda önemli ölçüde arttığını göstermektedir.⁸ BM Kadın Birimi tarafından yapılan bir İhtiyaç Değerlendirme Çalışması⁹, Suriyeli mülteci kadınların %73'ünün, şiddet veya tacizin güvenliklerini tehdit etmesi halinde nereye başvuracaklarını bilmediklerini ortaya koymuştur. Suriyeli kadınların yararlanabilecekleri koruma ve hukuki destek hizmetlerine ilişkin hakları konusunda yetersiz bilgi sahibi oldukları görülmektedir.

2018 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) sonuçlarına göre;

Türkiye'de 25-49 yaş arası Suriyeli göçmen kadınların %38'i 18 yaşında, %55'i 20 yaşında ve %12'si ise 15 yaşından önce evlenmektedir.

Türkiye'de ergenlik çağındaki (15-19 yaş grubu) Suriyeli kadınların %39'u hâlihazırda çocuk sahibidir veya ilk çocuğuna hamiledir. 15-17 yaş arası Suriyeli göçmen kadınların beşte biri ya annedir ya da ilk çocuğuna hamiledir. On sekiz yaşındaki kadınların %54'ü ve 19 yaşındaki kadınların %68'i doğum yapmıştır.

15-49 yaş grubundaki hâlihazırda evli olan Suriyeli kadınların çok küçük bir yüzdesi (%8), aynı yaş grubundaki eşlerinin ise %89'u 12 ay boyunca çalışmaktadır. Hiç evlilik yapmamış Suriyeli kadınların çalışmama nedenlerinin başında öğrenci olmak ve eşlerinin ya da ailelerinin çalışmalarına izin vermemesi (sırasıyla %33 ve %24) gelirken, hâlihazırda evli olan Suriyeli göçmen kadınların çalışmama nedenlerinin başında ev hanımı olmak ve çocuk bakmak (sırasıyla %50 ve %27) gelmektedir.

2.2. Türkiye'de TCDŞ ile ilgili Yasal Çerçeve

Türkiye'de CSİ/CT sorunları ile ilgili yürürlükte olan kanunlar yayın tarihleri ve sayıları ile birlikte aşağıda listelenmektedir. Eylem planı kapsamında yürütülecek tüm faaliyetler kanunlara uygun olacaktır. Bu kanunlar ile ilgili ayrıntılı bilgiler Ek-1'de yer almaktadır.

- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
- Medeni Kanun (Kanun No: 4721, Yayın Tarihi: 22/11/2001)

⁸ <https://www.unfpa.org/sites/default/files/resource-pdf/UNFPA%20Journalsits%27s%20Handbook%20Small%5B6%5D.pdf>

⁹ <https://eca.unwomen.org/sites/default/files/Field%20Office%20ECA/Attachments/Publications/Country/Turkey/The%20Needs%20AssessmentENGWEBcompressed.pdf>

- İş Kanunu (Kanun No: 4857, Yayın Tarihi: 22/5/2003)
- Türk Ceza Kanunu (Kanun No: 5237, Yayın Tarihi: 26/9/2004)
- Türk Borçlar Kanunu (Kanun No: 6098, Yayın Tarihi: 11/01/2011)
- Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine dair Kanun (Kanun No: 6284, Yayın Tarihi: 08/3/2012)
- Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (Kanun No: 6458, Yayın Tarihi: 4/4/2013)

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ve “özel ihtiyaç grupları” kapsamında kadınlar ve kız çocuklarına yönelik Geçici Koruma Yönetmeliği.

Türkiye’deki mülteci kadınların hakları:¹⁰

- Mülteciler, Türkiye’de sunulan temel eğitim ve sağlık ile sosyal yardım hizmetlerinden yararlanma hakkına sahiptir.
- Türkiye’ye sığınan ve uluslararası korumaya başvuru yapmış olan, mülteci, şartlı mülteci veya geçici koruma statüsü sahibi kişiler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın izniyle çalışabilmektedir.
- Türkiye’de Suriyeli mülteciler de dâhil olmak üzere mülteci kadınlar erken yaşta evliliğe zorlanamaz. Bu kişilerin kendi ülkelerindeki medeni halleri Türkiye’de de tanınmaktadır ancak mültecilerin Türkiye’de evlenmeleri veya boşanmaları Türk Medeni Kanunu’na tabidir. Medeni durum belgelenmelidir.
- Türkiye’deki mülteciler, mahkemelerde bir avukat aracılığı ile temsil edilebilirler. Şartların uygun olması halinde, adli yardım kapsamında ücretsiz avukat talebinde bulunabilirler. Ceza davalarında zorunlu hukuki yardımdan ücretsiz olarak yararlanabilmekte ve mahkemelerde tercüman desteğinden faydalanabilmektedirler. Anayasa Mahkemesi’ne bireysel başvuru yapabilirler.

Türkiye’de Suriyeli sığınmacılar dâhil olmak üzere mülteci kadınlara yönelik şiddet bir suçtur ve bu suçları işleyenler ceza kanunu uyarınca cezalandırılır. 6284 sayılı Kanun kapsamında ilgili aile mahkemesi hâkimi, mülki idare amirliği veya kolluk görevlisinden şiddet mağdurları için koruyucu tedbir kararı, failler için ise önleyici tedbir kararı verilmesi istenebilir.

2.3 Türkiye’deki TCDŞ Hizmet Sağlayıcıları

2.3.1 Yardım hatları

Türkiye’de, polis (155), jandarma (156), acil sağlık/ambulans servisi (112) ve yabancılar iletişim merkezi YİMER’e (157) 7 gün 24 saat ücretsiz erişmek mümkündür. Kadınlara yönelik danışmanlık hizmetleri için özel bir destek hattı bulunmaktadır: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’na bağlı olarak çalışan 183 Sosyal Destek hattı, kadına yönelik şiddet dâhil olmak üzere birçok alanda destek vermektedir. Ayrıca Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu’na ait acil yardım hattı (0549 656 9696 - 0212 656 96 96) bulunmaktadır. Ankara Barosu Gelincik hattı, 2011 yılında hizmet vermeye başlamıştır ve 7 gün 24 saat boyunca 444 43 06 numaralı telefonda ulaşılabilir. 6284 Sayılı Kanun uyarınca, çağrı merkezi, fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddet ile karşı karşıya kalan bireyler, çocuklar ve diğer dezavantajlı gruplara adli yardım sağlanmaktadır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’na bağlı Alo 170, vatandaşların çalışma hayatı ve sosyal güvenlikleri hakkında her türlü bilgileri sağlamaktadır ve soru, öneri, eleştiri, ihbar, şikâyet, başvuru ve talepleri etkin ve hızlı bir şekilde çözüme kavuşturmak amacıyla kurulmuştur. 170 Çağrı Merkezi mobbing ve cinsel taciz vakaları için de kullanılabilir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’na bağlı Şiddet Önleme ve

¹⁰ Mülteci Kadınlara Yönelik Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddetle Mücadele, Kadın Dayanışma Vakfı, 2019.

<https://www.kadindayanismavakfi.org.tr/yayinlar/multeci-kadinlara-yonelik-toplumsal-cinsiyet-temelli-ayrimcilik-ve-siddetle-mucadele-2019/>

İzleme Merkezleri (ŞÖNİM'ler) ile kadın kuruluşları ve belediyelerin kadın danışma merkezleri de telefon üzerinden danışmanlık ve rehberlik hizmeti vermektedir.

2.3.2 Güvenlik ve Koruma Hizmetleri

Güvenlik ve koruma hizmetleri, İçişleri Bakanlığı'na bağlı polis ve jandarma kuvvetleri tarafından sağlanmaktadır. 6284 sayılı Kanun kapsamında düzenlenen hizmetlerden yararlanmak isteyenler polis veya jandarmaya, savcılığa veya aile mahkemesine başvuru yapabilmektedir.

2015 yılından itibaren, İl Emniyet Müdürlükleri bünyesinde Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirlikleri faaliyet göstermektedir. Bugün tüm illerde 1025 büro amirliği bulunmaktadır. Bu büro amirlikleri kadına yönelik şiddetle ilgili olarak polisin illerdeki çalışmalarının koordinasyonundan sorumludur. Ayrıca, aile içi şiddet başta olmak üzere kadına yönelik şiddetle ilgilenen uzman birimler bulunmaktadır. Bu birimlerde eğitilmiş, çoğunlukla sivil giyimli ve ağırlıklı olarak kadın personel çalışmaktadır.

Türkiye'nin yüzölçümünün yüzde doksan üçü ve nüfusunun yüzde 21'i emniyet ve asayiş hizmetlerinin sağlanması açısından Jandarma Genel Komutanlığı'nın yetki alanına girmektedir. 2016 yılından itibaren Jandarma Komutanlıkları bünyesinde faaliyet göstermekte olan Çocuk ve Kadın Kısım Amirlikleri, aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddet olaylarının önlenmesi, meydana gelen olaylarla ilgili işlemlerin yürütülmesi ve gerektiğinde aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddet mağdurları için vasi/hukuki danışman atanmasının sağlanmasından sorumludur. Çocuk ve Kadın Kısım Amirlikleri, tüm illerde faaliyet göstermektedir ve bu birimlerde Kadına Yönelik Şiddet (KYŞ) konusunda eğitilmiş, çoğunluğu kadın personel istihdam edilmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün (EGM) internet sitesinden çevrimiçi ihbar yapılabilir: <https://onlineislemler.egm.gov.tr/Sayfalar/Ihbar.aspx>. İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülen "Kadın Destek Uygulaması (KADES)" ile mağdur cep telefonu üzerinden polise ulaşabilmektedir. KADES, Google Play Store ve Apple Store uygulamalarından indirilebilmektedir. Başvuru sahibinin T.C. Kimlik Numarasını girmesi ve ardından EGM sunucularından gelen aktivasyon kodu ile uygulamanın aktif hale getirilmesi gerekmektedir. 155 Polis Acil Çağrı Merkezi'ne bağlantı için tek bir tuşa basarak "hızlı arama" seçeneği etkinleştirilebilmektedir. Konum bilgisine ulaşılarak en yakın ekip veya devriye birimi olay yerine sevk edilir ve ihtiyaca göre müdahale edilir. Şiddete uğrayan bir kadın doğrudan Polisin Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet konusunda uzmanlaşmış birimlerine başvurabilir. Kadın, mahallesindeki karakola başvurması halinde, uzman birime yönlendirilmekte ve gerektiğinde bir araçla uzman birime sevk edilmektedir. Başvuru sahibinin Türkçe bilmemesi halinde, polis gerekli görülebilecek herhangi bir dilde tercüman bulmakla yükümlüdür.

2.3.3 Sığınma Evleri ve Psikososyal Destek Hizmetleri

Kadına yönelik şiddete maruz kalan kadınlar, yüz yüze, telefonla veya çevrimiçi danışmanlık ve destek almak için ASHB tarafından yürütülen ŞÖNİM'lere, kadın STÖ'lerine ve yerel yönetimler tarafından koordine edilen kadın dayanışma merkezlerine başvurabilmektedir. ŞÖNİM'ler 7 gün 24 saat hizmet vermekte, belediyelere bağlı kadın dayanışma merkezleri ve kadın kuruluşları ise sadece hafta içi hizmet vermektedir. Tüm bu merkezler, kadınlar ve çocuklarına sığınma evlerine erişim, psikolojik destek, hukuki danışmanlık ve istihdam konularında destek vermektedir.

Şiddete maruz kalan kadınlar, sosyal güvenceleri olması halinde devlet hastanelerinde ücretsiz psikolojik destek alabilmektedir. Sağlık kurumları tarafından verilen bu hizmetten sosyal güvencesi olmayan kadınlar da 6284 sayılı Kanun kapsamında ücretsiz olarak yararlanabilmektedir. Engelli bireyler, evsizler, yoksullar, sağlık güvencesi olmayanlar, yaşlılar, mülteciler, sığınmacılar, aile içi şiddet mağdurları ve şehir dışından hastalara özel önem verilerek, hastaların tedavi sürecindeki psikososyal ve sosyo-ekonomik ihtiyaçlarını desteklemek amacıyla kamu hastanelerinde Tıbbi Sosyal Hizmet Birimleri kurulmuştur. Bu birimler psikososyal destek hizmetlerinin koordinasyonundan sorumludur. Ayrıca kadınlar, ASHB'ye bağlı ŞÖNİM'ler ve Sosyal Hizmet Merkezleri, belediyelere ve kadın kuruluşlarına bağlı kadın dayanışma merkezleri aracılığıyla psikososyal desteğe

ulaşabilmektedir. Sığınma evlerinde kalan mağdurlar da psikososyal destek hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanabilmektedir.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun uyarınca **Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri** (ŞÖNİM) faaliyete geçmiştir. Bu merkezler şu hizmetleri sunmaktadır: şiddet mağdurları için barınma, geçici mali yardım, danışmanlık ve rehberlik, risk değerlendirmeleri, geçici koruma kararı başvuruları ve takibi, kreş desteği, hukuki yardım, tıbbi yardım, istihdam desteği, çocuklar için burslar ve kadınlar ve çocuklar için eğitim ve öğretim. AHSB, kadına yönelik şiddet ve ilgili diğer konularda, ŞÖNİM'lerde çalışan personele düzenli eğitimler vermektedir. ŞÖNİM'ler 7/24 faaliyet göstermektedir ve telefonla veya şahsen ulaşılabilir. Alo 183 çağrı merkezi, polis, jandarma, savcılık ve kadın danışma merkezleri, kadına yönelik şiddet olaylarını ŞÖNİM'lere yönlendirmektedir. Aynı şekilde, ŞÖNİM'ler de mağdur başvuru sahiplerini, ihtiyaçları doğrultusunda başka kurum ve kuruluşlara yönlendirebilmektedir.

Ülke genelinde birçok ilde kadın kuruluşları ve belediyeler tarafından **kadın danışma merkezleri** kurulmuştur. Kadın danışma merkezlerine telefon veya e-posta yoluyla veya şahsen başvuru yapılabilir. Merkezler mesai saatlerinde (çoğunlukla hafta içi 10.00-18.00 saatleri arasında) hizmet vermektedir. Merkezlerde, danışmanlık ve psikolojik hizmetler, hukuk ve iş bulma desteği sağlanmaktadır. Başvuru sahipleri, güvenlik, barınma, adli işlemler ve iş bulma kurumu ile ilgili diğer hizmet sağlayıcılara yönlendirilmektedir. Belediyeler tarafından açılan bazı kadın danışma merkezleri, sığınma evinden ayrılan kadınlara ev eşyası desteği sağlamaktadır.

Sosyal Hizmet Merkezleri, ihtiyaç sahiplerini belirlemek ve sosyal hizmet müdahale ve izleme faaliyetleri gerçekleştirmek suretiyle çocuklar, gençler, kadınlar, erkekler, engelliler, yaşlılar ve ailelerine koruyucu, önleyici, destekleyici, geliştirici hizmetler ile rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin en ulaşılabilir şekilde sunulduğu yerlerdir. Yakın zamanda Sosyal Hizmet Merkezlerinde ŞÖNİM irtibat noktaları oluşturulmuştur. Böylece şiddete maruz kalan kadınlar için sunulan özel hizmetler daha erişilebilir hale gelmiştir. Bazı sosyal hizmet merkezlerinde sığınmacı birimleri oluşturulmuştur.

Kadın sığınma evleri, fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismar veya şiddete maruz kalan kadınların, varsa çocukları ile birlikte geçici olarak barınabildikleri ve ihtiyaçlarının şiddetten arınmış bir ortamda giderildiği yatılı sosyal hizmet kurumlarıdır. Bu kurumlar, kadınlara psikososyal ve ekonomik sorunlarını çözmeleri için destek ve güç sağlamaktadır. ASHB'ye bağlı kadın sığınma evleri ile ilgili başvurular ŞÖNİM'e yapılmalıdır. Başvuru başka bir kuruma yapıldığında, başvurunun o ildeki ŞÖNİM'e yönlendirilmesi gerekmektedir. Belediye kadın sığınma evlerine yönelik başvurular ŞÖNİM'e veya varsa belediyenin kadın danışma merkezine yapılabilir. Mor Çatı Kadın Sığınma Evine başvurular doğrudan Mor Çatı kadın dayanışma merkezine yapılmalıdır.

2.3.4 Tıbbi Tedavi ve Sağlık Hizmetleri

Türkiye'de sağlık sisteminde cinsel şiddet konusunda uzmanlaşmış bir mekanizma bulunmamaktadır. Ancak bu yıl yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile bu mekanizmaların kurulması yönünde önemli bir adım atılmıştır. Haziran 2020'de yayınlanan 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre: "Cinsel suç mağdurlarının tekrarlanan mağduriyetini önlemek, adli ve tıbbî işlemlerin bu alanda eğitilmiş görevliler tarafından tek seferde gerçekleştirilmesini temin etmek amacıyla Bakanlığın talebi üzerine Sağlık Bakanlığı tarafından cinsel suç mağdurlarına yönelik hizmet veren merkezler kurulur. Üniversiteler tarafından da bu merkezler kurulabilir."

Şiddete maruz kalan kadınların başvurabilecekleri sağlık kuruluşları; hastaneler, aile sağlığı merkezleri, toplum sağlığı merkezleri, göçmen sağlığı merkezleri, hastanelerin acil servisleri ve 112 acil müdahale hatlarıdır. Ayrıca şiddete maruz kalan kadınlar, kolluk kuvvetlerine veya Cumhuriyet Savcılığına başvuruları üzerine Adli Tıp Kurumu'na sevk edilmektedir.

Türkiye, geçici koruma altındaki bireylere temel sağlık ve koruyucu sağlık hizmetlerinin daha etkin ve verimli bir şekilde sunulabilmesi, dil ve kültür engellerinden kaynaklanan sorunların aşılabilmesi ve ağırlıklı olarak bu kişilerin yaşadığı bölgelerde sağlık hizmetlerine erişimin artırılabilmesi amacıyla

ilçelerin toplum sağlığı merkezine bağlı **Göçmen Sağlığı Merkezleri (GSM)** kurmuştur. GSM'lerde Suriyeli sağlık personeline ilave olarak iki dilli (Arapça-Türkçe) hasta rehberlik ve destek hizmetleri personeli istihdam edilmektedir. Güçlendirilmiş GSM'ler, 20.000'den fazla Suriyelinin ikamet ettiği yerleşim yerlerinde faaliyet göstermektedir. Söz konusu güçlendirilmiş GSM'lerde birinci basamak sağlık hizmetlerinin yanı sıra dahiliye, çocuk, kadın doğum, ağız ve diş sağlığı ve psikososyal destek hizmetleri verilmektedir. Göçmen Sağlığı Merkezi bünyesinde otuz **Kadın Sağlığı Danışma Merkezi** kurulmuştur. Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri güvenli annelik, doğum öncesi ve sonrası bakım, sağlık eğitimi, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, beslenme ve kadın ve üreme sağlığı konularında hizmet vermektedir. GSM'lerde sunulan birinci basamak sağlık hizmetlerinin verileri "Muayene Bilgi Yönetim Sistemi" kullanılarak kaydedilmektedir. Bu merkezler kadına yönelik şiddet başvurularını almakta ve bu başvurular için birinci basamak sağlık bakım merkezi olarak işlem yapmaktadır. Bu merkezlerde göçmen kadınlara sağlık hizmetlerinin yanı sıra danışmanlık, bilgilendirme, güçlendirme ve psikolojik destek hizmetleri sunulmaktadır.

2.3.5 Hukuk Hizmetleri

Aile içi şiddet davaları, 2003 yılında kurulan Aile Mahkemeleri tarafından bakılmaktadır. Aile mahkemelerinin bulunmadığı durumlarda, bu davalara Asliye Hukuk Mahkemeleri bakmaktadır. Asliye hukuk mahkemeleri, basit saldırı ve sarkıntılık davalarına bakmakla görevlidir. Türk Ceza Kanunu'nun 103. maddesine göre, kanunlarda en ağır cezayı gerektiren suçlar bakımından genel yetkili asliye hukuk mahkemeleri olan ağır ceza mahkemeleri, asliye ceza mahkemelerinin görev alanına giren yaralama ve basit cinsel saldırı suçları hariç olmak üzere, her türlü cinsel saldırı suçuna ilişkin ceza davalarına bakmakla görevlidir. 6284 sayılı Kanunun 20. maddesi uyarınca, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, gerekli gördüğü takdirde kadınlar, çocuklar ve aile üyelerine yönelik şiddet veya şiddet tehdidi nedeniyle açılan idari, cezai ve adli davalara veya tek taraflı kovuşturmayla katılabilir.

Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü (ADM), Adalet Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur ve suç mağdurlarına bilgi, rehberlik ve psikososyal destek hizmetleri sunmaktadır. Adliyeler bünyesinde kurulan bu merkezlerde psikologlar ve sosyal hizmet uzmanları çalışmaktadır. Bu uzmanlar, maruz kaldıkları suçun etkisi nedeniyle ağır travma yaşayan, cinsel saldırı veya istismara maruz kalan, yaşı veya cinsiyeti nedeniyle suçtan daha fazla etkilenen ve ailesi veya diğer sosyal desteği olmayan mağdurlar için bir destek planı hazırlamaktadır. Bu merkezlere doğrudan başvuru yapılabilen ve savcılık tarafından yönlendirilmektedir.

Adli Görüşme Odaları (AGO), Adalet Bakanlığı tarafından 2017 yılından itibaren, faille karşılaşması uygun görülmeyen kırılğan gruplarda yer alan mağdurların ifadelerinin özel ortamlarda alınması amacıyla kurulmuştur. AGO uygulamasının amacı, öncelikle mağdurları, tanıkları, suça sürüklenen çocukları, cinsel suç ve aile içi şiddet mağdurlarını ve diğer kırılğan gruplardaki mağdurları korumak ve somut gerçeğin ortaya çıkmasına katkıda bulunmaktır.

Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM), çocuk cinsel istismarı şüphesi olan vakaların çocuk dostu bir ortamda multidisipliner bir yaklaşımla değerlendirilmesi için kurulmuştur. ÇİM'lerde, adli değerlendirmeler için bir savcı ve bir avukat, sağlık hizmetleri sağlamak için tıp doktorları ve hemşireler, adli görüşmeleri yapmak için adli görüşmeciler ve sosyal ihtiyaçları belirlemek için sosyal hizmet uzmanları dâhil olmak üzere birçok profesyonel yer almaktadır. ÇİM'lerin en önemli amaçlarından biri, istismara uğrayan çocukların adli süreçte tekrar tekrar ifade vermesini önlemektir.

Adli Yardım Merkezleri, hukuki yardıma ihtiyaç duyan ancak hukuk hizmetlerinden yararlanmak için maddi durumu yeterli olmayan kişilere yönelik bir baro hizmetidir. Bu hizmet Türkiye Barolar Birliği Adli Yardım Yönetmeliği ile düzenlenmektedir. Ayrıca bazı barolar kendi uygulama kılavuzlarını oluşturmuşlardır. Adli yardım hizmeti vermek isteyen avukatların listesi adli yardım büroları tarafından düzenlenir ve onaylanan adli yardım talepleri için listeden bir avukat görevlendirilir.

Tercüme Destek Hattı, Türkiye Barolar Birliği ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) adli yardım başvuruları ve avukat bürolarında yapılan görüşmelerde tercüme desteği sağlamak için kurduğu tercüme destek hattı açıldı. Arapça ve Farsça dillerinde hizmet verecek tercüme

hattı ile barolara adli yardım başvurusunda bulunmak isteyen sığınmacı, mülteci ve geçici koruma altındaki kişilerin başvuru işlemleri kolaylaşacak, avukatlar ve müvekkiller ile yapılacak görüşmelerde destek sağlanacaktır. Kurulan tercüme destek hattı üzerinden baroya adli yardım başvurusunda bulunan kişi ile iletişim kuramayan baro çalışanları ile bürolarında müvekkilleri ile iletişim kurmakta güçlük çeken avukatlara destek hattını aramaları halinde Arapça ve Farsça ardıl tercüme hizmeti verilecektir. 0312 292 59 59 numaralı telefonda ulaşılabilen hat, 09.30 - 12.30 ve 13.30 - 17.00 saatleri arasında sadece barolara ve avukatlara hizmet verecektir.

Ankara Barosu Gelincik Merkezi, kadınlara ücretsiz hukuki danışmanlık hizmeti vermek üzere 2 Nisan 2011 tarihinde başlatılan örnek bir girişimdir (merkez ve danışma hattı). Merkez; fiziksel, psikolojik, ekonomik ve cinsel şiddete maruz kalan kadınlar, çocuklar ve diğer dezavantajlı grupların yaşadığı şiddet konusunda uzmanlaşmış özel eğitilmiş hukukçulardan oluşmaktadır. Merkez ihtiyaç halinde, psikologlardan ve sosyal hizmet uzmanlarından da yardım alabilmektedir. Gelincik Merkezi'ne "444 43 06" numaralı telefon üzerinden 7 gün 24 saat ulaşılabilir. Merkezdən hukuki destek almak için şahsen başvuruda bulunulması ve yoksulluğu kanıtlayıcı belgeler sunulması gerekmektedir. Merkez, başvuru sahiplerini varsa diğer ihtiyaçları için ilgili kurumlara yönlendirmektedir.

Kadın Hakları Komisyonları, kadınların insan haklarının savunulması ve kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi için bilgilendirme, savunuculuk ve danışmanlık faaliyetleri yürütmektedir. Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu (TÜBAKKOM), Baroların kadın komisyonları arasındaki koordinasyonu ve iş birliğini sağlamaktadır. Barolar bünyesinde oluşturulan çocuk hakları komisyonu ve mülteci hakları komisyonu kadına yönelik şiddet vakalarında ihtiyaç duyulduğunda destek için ulaşılabilirler.

2.3.6 Eğitim, İstihdam ve Güçlendirme Hizmetleri

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), istihdamın korunması ve artırılması, işsizlerin beceri gelişiminin desteklenmesi, işsizliğin hafifletilmesi ve belirli grupların (kadınlar, gençler, engelliler) işgücüne katılımına özel önem verilmesi amacıyla aktif işgücü hizmetleri programı kapsamında, mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları, toplum yararına programlar ve diğer kurslar, programlar, projeler ve özel tedbirler sunmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı Halk Eğitim Merkezleri: Okuma yazma bilmeyen kadınlar ile mesleki beceri edinmek isteyenler Milli Eğitim Bakanlığı tarafından sunulan halk eğitimi kurslarına kayıt olabilmektedir. Halk eğitim kurslarına katılmak için kimlik kartı yeterlidir.

Belediyelerin Mesleki Eğitim Kursları: İl ve ilçe belediyeleri mesleki beceri ve hobi kursları vermektedir. Bu ücretsiz kursların sonunda katılımcılara sertifika verilmektedir. Kurs kayıt tarihleri ve başvuru kriterleri her belediyenin kendi internet sitesinde duyurulmaktadır. Bu merkezlerde sunulan kurslar hakkında ayrıntılı bilgilere belediye internet sitelerinden ulaşılabilir.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları, sığınma evinden kendi istekleriyle ayrılan kadınlara ve beraberindeki bakmakla yükümlü oldukları kişilere destek ve yardım sağlamaktadır. Ayrıca, kadınların acil ihtiyaçları, özellikle de kadınların ve beraberindeki çocuklarının hayati risk nedeniyle il değiştirmesi gereken durumlarda ulaşım masrafları, İl Müdürlükleri aracılığıyla harekete geçirilen il/ilçe düzeyinde SYD Vakıfları tarafından karşılanmaktadır. Bu kapsamda kira desteği, mobilya desteği vb. diğer giderler de karşılanmaktadır.

Sağlıklı Hayat Merkezleri (SHM), Sağlık Bakanlığı'na bağlıdır ve bireyleri ve toplumu sağlık risklerinden korumak, sağlıklı yaşam biçimini teşvik etmek, birinci basamak sağlık hizmetlerini güçlendirmek ve bu hizmetlere erişimi kolaylaştırmak amacıyla kurulmuştur. SHM'ler toplum sağlığı merkezine bağlı ek bir hizmet birimi olarak faaliyet göstermektedir. Merkezlerden ücretsiz ruh sağlığı danışmanlık hizmeti alınabilir.

2.3.7 Şikâyet Mekanizmaları

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne bağlı olan **Kamu Denetçiliği Kurumu'nun (Ombudsmanlık)** merkezi Ankara'da bulunmaktadır. Kamu hizmetlerine ilişkin bir şikâyet mekanizması sunmaktadır. Yabancı uyruklular da dâhil olmak üzere gerçek ve tüzel kişiler Kamu Denetçiliği Kurumu'na şikâyetle bulunabilirler.

TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK), cinsel taciz, mobbing ve cinsiyet ayrımcılığı dâhil olmak üzere istihdam alanındaki hak ihlallerine ilişkin başvuru sahiplerinin iddialarını incelemektedir. Dilekçeler posta, e-posta (kefek@tbmm.gov.tr) veya faks yoluyla gönderilebilir. Dilekçelerde talebin konusu ve başvuru sahibinin adı, adresi ve imzası yer bulunmalıdır. Komisyon, başvuru sahibini üç ay içinde başvurunun süreci ve sonucu hakkında bilgilendirir.

T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) şikâyetleri toplar ve çözüme kavuşturur. CİMER üzerinden alınan başvurular değerlendirilerek ilgili kuruma aktarılır. CİMER, sonuçları "CİMER başvuru takip" ekranından izlenen şikâyetlere yanıt verir.

İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, ayrımcılığın önlenmesi, ihlallerin giderilmesi ve insan haklarının korunması alanında çalışan uluslararası kuruluşlar, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri ve üniversiteler ile iş birliği yapmayı amaçlamaktadır. Başvuru üzerine ve kendi inisiyatifi ile ayrımcılık şikâyetlerini araştırmaktadır. Şikâyetler şahsen, posta, e-posta, faks veya elektronik sistem vasıtasıyla iletilebilmektedir (<https://ebasvuru.tihek.gov.tr/Giris.aspx>). Kuruma e-posta veya faks yoluyla başvuru yapılması halinde, dilekçe aslının 15 gün içinde kuruma teslim edilmesi gerekmektedir. Kurumun internet sitesi üzerinden yapılan başvurularda dilekçe aslının sunulmasına gerek yoktur.

2.4 Proje İllerindeki TCDŞ Bağlamının ve Mevcut Hizmet Sağlayıcıların Analizi

2.4.1 Proje İllerinde TCDŞ Yaygınlığı

Proje, Suriye sınırı yakınındaki Gaziantep, Adıyaman, Kilis, Hatay, Osmaniye, Kahramanmaraş, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adana, Mersin ve Mardin olmak üzere 11 ilde uygulanacaktır. **Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması'na (2014)¹¹ göre**, Adana, Hatay, Kahramanmaraş, Mersin ve Osmaniye illerini kapsayan TR6 Bölgesi'nde:

- Kadınların %36,5'i eşleri veya yakın partnerleri tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığını bildirmiştir.
- Kadınların %14,7'si eşleri veya yakın partnerleri tarafından ağır fiziksel şiddete maruz kaldığını bildirmiştir.
- Kadınların %11,8'i eşleri veya yakın partnerleri tarafından cinsel şiddete maruz kaldığını bildirmiştir.
- Kadınların %42,2'si eşleri veya yakın partnerleri tarafından duygusal şiddete/istismara maruz kaldığını bildirmiştir.
- Kadınların %32,5'i eşleri veya yakın partnerleri tarafından ekonomik şiddete maruz kaldığını bildirmiştir.
- Kadınların %27,3'ü hayatlarının herhangi bir döneminde, eşleri veya yakın partnerleri tarafından gerçekleştirilen fiziksel ve/veya cinsel şiddet sonucunda yaralandığını bildirmiştir.
- Kadınların %9,4'ü hamilelik döneminde eşleri veya yakın partnerleri tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığını bildirmiştir.
- Yaşadığı fiziksel veya cinsel şiddeti kimseye söylemediğini belirten kadınların oranı %49,3'tür.
- Eşi veya yakın partneri tarafından maruz kaldığı fiziksel ve/veya cinsel şiddeti bildiren ve herhangi bir kurum/kuruluşa başvurmayan kadınların oranı %11'dir.

¹¹ Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (2014)

http://www.hips.hacettepe.edu.tr/siddet2014/rapor/english_main_report.pdf (Bu veriler doğrudan araştırmadan alınmıştır)

Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması'na (2014) göre¹², Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin ve Şanlıurfa'yı kapsayan TRC Bölgesinde:

- Kadınların %32,5'i eşleri veya yakın partnerleri tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığını bildirmiştir.
- Kadınların %11,4'ü eşleri veya yakın partnerleri tarafından ağır fiziksel şiddete maruz kaldığını bildirmiştir.
- Kadınların %11,4'ü eşleri veya yakın partnerleri tarafından cinsel şiddete maruz kaldığını bildirmiştir.
- Kadınların %40,5'i eşi veya yakın partnerleri tarafından duygusal şiddete/istismara maruz kaldığını bildirdi.
- Eşleri veya yakın partnerleri tarafından ekonomik şiddete maruz kaldığını bildiren kadınların oranı %27,1'dir.
- Kadınların %22'si hayatlarının herhangi bir döneminde, eşleri veya yakın partnerleri tarafından fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kaldıklarını bildirmiştir.
- Kadınların %8,9'u hamilelik döneminde eşleri yakın partnerleri tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığını bildirmiştir.
- Kadınların %50,6'sı yaşadığı fiziksel veya cinsel şiddeti kimseye söylemediğini bildirmiştir.
- Eşi veya yakın partneri tarafından maruz kaldığı fiziksel ve/veya cinsel şiddeti bildiren ve bir kurum/kuruluşa başvuran kadınların oranı %3'tür.

Kadınların çalışmasına yönelik tutumlar, aile içi şiddetle, özellikle de ekonomik şiddetle yakından ilişkilidir. **TÜİK Türkiye Aile Yapısı Araştırmasına göre (2021)¹³:**

- Kadının asli görevinin çocuk bakımı ve ev işleri olduğunu söyleyenlerin oranı Türkiye'de %35,8, Akdeniz Bölgesi'nde %39,4, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde %40'dır.
- Kadın çalışırsa evdeki sorumluluklarını ihmal eder diyenlerin oranı Türkiye'de %27,7, Akdeniz Bölgesi'nde %32,3, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde %31'dir.

2.4.2 Proje illerindeki TCDŞ Hizmet Sağlayıcıları

Tüm proje illerinde; acil yardım hatları, güvenlik hizmetleri (polis ve jandarma), sağlık hizmetleri, adli yardım, sığınma evi/misafirhane, ŞÖNİM hizmetlerine ulaşılabilir. Proje illerinde mevcut hizmet sağlayıcılar aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

¹² Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (2014)

http://www.hips.hacettepe.edu.tr/siddet2014/rapor/english_main_report.pdf (Bu veriler doğrudan araştırmadan alınmıştır)

¹³ Türkiye Aile Yapısı Araştırması, 2021 https://www.tuik.gov.tr/media/announcements/turkiye_aile_yapisi_arastirmasi_2021.pdf

	Polis/Jandarma	ŞÖNİM	Kadın Sığınma Evi	Kadın Danışma Merkezi	Sosyal Hizmet Merkezi	Eğitim ve Araştırma Hastanesi	Çocuk İzlem Merkezi	Göçmen Sağlığı Merkezi	Adli Yardım Merkezi	Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Birimi	Baro Kadın Hakları Merkezi	Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları	Toplum Merkezleri (Kızılay)	Kadın Sağlığı Danışma Merkezi (UNFPA)
Adana	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Adıyaman	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Diyarbakır	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓
Gaziantep	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Hatay	✓	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kahramanmaraş	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kilis	✓	✓	✓	-	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-
Mardin	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Mersin	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Osmaniye	✓	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-
Şanlıurfa	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

3. Proje Bağlamı

3.1. Projenin Kısa Açıklaması

SEECO Projesi'nin amacı, Türkiye'deki hedef bölgelerdeki mülteciler ve ev sahibi topluluklar arasında kadınların geçim kaynaklarını ve sosyal uyumu iyileştirmektir. Proje'nin faydalanıcıları, özellikle kadın faydalanıcılar olmak üzere, çok sayıda Acil Sosyal Güvenlik Ağı (ESSN) yararlanıcısının bulunduğu illerdeki mültecileri ve ev sahibi topluluk üyelerini içerecektir. Kurumsal faydalanıcılar arasında **STB**, katılımcı Kalkınma Ajansları ve başta yüksek mülteci nüfusunun bulunduğu illerde olanlar olmak üzere yerel kamu kurumları yer alacaktır. Hedef toplulukları bilen sivil toplum kuruluşlarının uygulamadaki rollerinden de faydalanılacaktır. Aşağıda gösterildiği üzere proje kapsamındaki iller (ve ilgili kalkınma ajansları) şunlardır: Adana (Çukurova), Mersin (Çukurova), Gaziantep (İpekyolu), Adıyaman (İpekyolu), Kilis (İpekyolu), Mardin (Dicle), Hatay (Doğu Akdeniz), Osmaniye (Doğu Akdeniz), Kahramanmaraş (Doğu Akdeniz), Diyarbakır (Karacadağ) ve Şanlıurfa (Karacadağ).

Şekil 1: Önerilen Hedef İller ve Kalkınma Ajansları

Türk toplumu, yerinden edilmiş Suriyelileri özümseme biçiminde direnç ve yenilikçilik sergilemiştir. Türkiye, yerinden edilmiş Suriyelilerin hizmetlere ve işgücü piyasasına erişimini sağlayan politikalar izleyerek zorla yerinden edilme konusunda kalkınmacı bir yaklaşım benimsemiştir. Ayrıca, İçişleri Bakanlığı'na bağlı Göç İdaresi Başkanlığı, 2019 yılında ülkenin ilk "uyum" çerçevesini sunarak mültecilerin sosyoekonomik katılımını desteklemiştir. Bu Ulusal Uyum Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2019), Suriyelilerin belediye hizmetleri, eğitim, sağlık hizmetleri, sosyal hizmetler ve yerel ekonomilere dâhil edilmesi konusunda bakanlıklar, merkezi hükümet kurumları, yerel makamlar ve sivil toplum kuruluşları (STK'lar) için öncelikleri belirlemektedir. Bu yaklaşımlar, diğer ev sahibi ortamlarda çok sık görülen mültecilerin marjinalleştirilmesinden ve mekansal ayrışmasından kaçınmada büyük ölçüde etkili olmuştur. Ayrıca toplumlar arası şiddeti nispeten düşük düzeyde tutmuştur. Güçlü ekonomik büyüme ve önemli dış yardım akışları da nispeten istikrarlı bir ortama katkıda bulunmaktadır. Projenin amacı, sosyal girişimcilik odağında kadınların sosyo-ekonomik yönden güçlendirilmesi ve toplumsal uyumun sağlanmasıdır. Projenin hedef kitlesi, kadınlar ve 30 yaş altı genç girişimcilerdir. Projenin bütçesi 39.500.000 Avro'dur. 2021 yılında başlatılan Projenin 2025 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Bileşen 1: Mülteci ve Ev Sahibi Topluluklar Arasında Kadınlar ve Gençler için Sosyal Girişimcilik

Bileşen 1, yukarıda belirtilen hedef illerde mülteci ve ev sahibi topluluklar arasında sosyal girişimciliği desteklemeye yönelik faaliyetleri finanse edecektir. Bu bileşen kapsamındaki doğrudan faydalanıcılar, sosyal girişimler alanında iş kurma desteği hizmetleri ve alt hibe alan ve istihdam edilen kişilerdir. Dolaylı faydalanıcılar ise sosyal girişimler tarafından sağlanan malların alıcıları ve hizmetlerin kullanıcıları olacaktır.

Alt Bileşen 1A sosyal girişimcilere yönelik destek hizmetlerini finanse edecektir. Alt Bileşen 1B ise sosyal işletmelerin kuluçka veya hızlandırılmasına ilişkin alt hibeleri finanse edecektir. Bu yaklaşımın unsurları, proje tarafından desteklenen sosyal girişimlerin başarı potansiyelini en üst düzeye çıkarmayı ve daha az ayrıcalıklı kadınlar ve gençlerin sosyal girişimciliğe katılımını sağlamayı amaçlamaktadır.

Kuluçka destek hizmetleri programı yaklaşık 2.200 faydalanıcıyı, hızlandırıcı destek hizmetleri ise 190 (eşit sayıda mülteci ve ev sahibi topluluk üyesi) faydalanıcıyı hedefleyecektir. 1.800 yeni sosyal girişim alt hibe alacak ve 180 mevcut işletme hızlandırma alt hibesi alacaktır. Sosyal girişimcilik destek hizmetlerinden ve alt hibelerden yararlananların en az yüzde 70'i kadın ve yüzde 30'u genç (18-29 yaş arası kadın ve erkek) olacaktır.

Bileşen 2: Mülteci ve ev sahibi topluluklar için geçim kaynakları ile ilgili tesisler

Bileşen 2, geçim kaynakları ile ilgili tesislerdeki eksiklikleri gidermeyi, mülteci ve ev sahibi topluluk üyeleri arasındaki kadınların gelir elde etmelerini desteklemeyi ve sosyal girişimler etrafında mültecilerin, ev sahibi toplulukların ve belediye yetkililerinin diyalog ve katılımını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda, mülteci ve ev sahibi topluluk üyelerinin, geçim kaynakları ile ilgili tesislere yönelik yerel ihtiyaçlar ve öncelikler hakkındaki karar verme süreçlerine katılımları için kapasite oluşturma ve kolaylaştırma faaliyetleri ve geçim kaynakları ile ilgili seçilen tesislerin kurulum/ yenileme maliyetleri finanse edilecektir.

Bileşen 3: Kurumsal Kapasite Güçlendirme ve Proje Yönetimi

Bu bileşen, proje yönetimi, izleme-değerlendirme ve iletişim (ve görünürlük) faaliyetleri ile ulusal (STB, kalkınma ajansları) ve yerel (belediyeler, yerel yönetimler, STK'lar ve diğer paydaşlar) düzeydeki aktörlere yönelik kapasite oluşturma faaliyetlerini finanse edecek, paydaşların, proje kapsamında ve gelecekte kadınların geçim olanaklarının geliştirilmesini destekleme kapasitelerini güçlendirecektir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, projenin alıcısı ve uygulayıcı kurumu olacak ve Bileşen 1 ve 2'nin uygulanmasına yönelik sorumlulukları beş bölgesel Kalkınma Ajansına (KA) devredecektir.

3.2. Projedeki TCDŞ Risklerinin Değerlendirmesi ve Yönetimi

TCDŞ ile ilgili konular, sosyoekonomik durumlar, kırılganlıklar, toplumsal cinsiyet, toplumsal cinsiyet kimlikleri, insan hakları, cinsel yönelimler, iş gücü ve çalışma koşulları, sağlık ve güvenlik ve karar alma süreçlerine katılım temelinde proje faydalanıcılarını ve çalışanları ilgilendirmektedir. Risklerin değerlendirilmesi, mevcut ve/veya yeni bilgilere ve cinsiyete göre ayrıştırılmış veriler dâhil olmak üzere, uygun bir ayrıntı seviyesindeki temel verilere dayanmaktadır.

3.1.1. Projeye Yönelik TCDŞ Risk Analizi

No	Riskler	Olasılık	Etki	Açıklamalar	Azaltma Stratejileri
1	Kadına yönelik aile içi şiddetin yaygınlığı	Yüksek	Yüksek	TCDŞ'nin diğer biçimlerine ilişkin yüksek riski gösterir ve kadınların istihdama katılımını etkiler	- TCDŞ ile ilgili farkındalık oluşturma faaliyetleri - Yasal düzenlemeler ve TCDŞ hizmet sağlayıcıları hakkında bilgilendirme faaliyetleri
2	Çalışma hayatında CSİ/CT yaygınlığı	Yüksek	Yüksek	Kadınlara yönelik yaygın ayrımcılık, sömürüye karşı kırılabilirliğe ve yardım aramak için kaynak eksikliğine neden olmaktadır	- CSİ/CT şikâyet mekanizmasının oluşturulması - Bir Davranış Kuralları (DK) geliştirilmesi ve çalışanların bu konuda bilgilendirilmesi - TCDŞ ile ilgili farkındalık oluşturma faaliyetleri
3	Kadınların çalışma hayatına katılımına ilişkin önyargılar	Yüksek	Yüksek	Kadınlara yönelik yaygın ayrımcılık, sömürüye karşı kırılabilirliğe ve yardım aramak için kaynak eksikliğine neden olmaktadır	TCDŞ ile ilgili farkındalık oluşturma faaliyetleri
4	Çocukların, yaşlıların, hastaların ve engellilerin bakımının kadınlardan beklenilmesi	Yüksek	Orta	Özellikle, kadınların kamu kaynaklarına erişimde zorluk yaşadığı yoksul topluluklarda	- Proje kapsamında geçim kaynakları ile ilgili tesislerde bebek ve çocuk bakım hizmetlerinin sağlanması - Mağdurların bakım hizmetleri için yerel yönetim kurumlarına yönlendirilmesi
5	Kadınlar ve erkekler arasında Kanunlar ve TCDŞ mekanizmaları hakkında düşük bilgi düzeyi	Yüksek	Orta	İnsanların sömürüye karşı kırılabilirliğini artırmakta ve yardım aramak için bilgi ve kaynak erişimlerini kısıtlamaktadır	Çalışanlar ve faydalananların, TCDŞ ilgili yasalar ve mekanizmalar hakkında bilgilendirilmesi
6	Mültecilerin hizmetlere sınırlı erişimi (dil engeli, düşük eğitim seviyesi, yoksulluk vb. çeşitli nedenlerle)	Yüksek	Orta	İnsanların sömürüye karşı kırılabilirliğini artırmakta ve yardım aramak için bilgi ve kaynak erişimlerini kısıtlamaktadır	- Mültecilere hizmet sağlayan sorumlu kuruluşlara yönlendirme ve mağdurların bu mevcut hizmet sağlayıcılar ve müdahale mekanizmaları hakkında bilgilendirilmesi - TCDŞ ile ilgili tüm hizmet ve materyallerin çok dilli olmasının sağlanması - Kadınların proje faaliyetlerine güvenli erişimini kolaylaştıracak uygulamalar (örneğin ulaşım kartı) - Topluluk temsilcileri (muhtarlar gibi) için TCDŞ ve projenin müdahale mekanizmaları hakkında bilgilendirici faaliyetler
7	Yerel düzeyde TCDŞ hakkında ve kadınların TCDŞ	Yüksek	Orta	TCDŞ ile ilgili bilginin zayıf olması veya hiç olmaması veya mevcut kanunların	Proje uygulayıcı tarafların ve ilgili paydaşların tüm birimlerinin TCDŞ, CSİ/CT müdahale ve şikâyet

	ile ilgili sorunları ve ihtiyaçları hakkında düşük farkındalık			zayıf bir biçimde uygulanması TCDŞ faillerinin cezasız kalabileceği anlamına gelmektedir	mekanizması hakkında bilgilendirilmesi
9	Güvenli ulaşım, aydınlatma, bakım hizmetleri, danışmanlık ve destek hizmetleri vb. gibi TCDŞ'ye duyarlı kentsel hizmetlerin yetersiz olması.	Orta	Orta	TCDŞ ile ilgili bilginin zayıf olması veya hiç olmaması veya mevcut kanunların zayıf bir biçimde uygulanması TCDŞ faillerinin cezasız kalabileceği anlamına gelmektedir	Proje uygulayıcı tarafların ve ilgili paydaşların tüm birimlerinin TCDŞ, CSİ/CT müdahale ve şikâyet mekanizması hakkında bilgilendirilmesi
10	Proje illerinde mevcut olmayan ve/veya yetersiz TCDŞ hizmet sağlayıcıları	Orta	Orta	İnsanların yardım aramaya yönelik bilgi ve kaynaklara erişimlerinin kısıtlanması	- TCDŞ hizmet sağlayıcılarının haritalandırılması - Bilgilendirme, hukuki ve psikolojik danışmanlık/destek vb. gibi önemli hizmetler sunmaları nedeniyle TCDŞ konusunda uzmanlaşmış STK'lar ile iş birliği.
11	Hizmet sağlayıcılara başvuran TCDŞ mağdurlarının oranının düşük olması / TCDŞ'nin eksik bildirilmesi	Yüksek	Orta	Rapor edilmemiş yönetilemeyen ve çözilemeyen TCDŞ vakalarının yaygınlığı	TCDŞ hizmet sağlayıcıları ve Projenin şikâyet mekanizması hakkında bilgilendirici faaliyetler
12	Hibe sağlanması ve istihdam süreçlerinin cinsel sömürü için kullanılabilmesi	Düşük	Düşük	Kadınlara yönelik yaygın ayrımcılık, sömürüye karşı kırılabilirliğe ve yardım aramak için kaynak eksikliğine neden olmaktadır	Hibe sağlama ve istihdam süreçlerinde yer alan herkesin TCDŞ, CSİ/CT ve DK hakkında bilgilendirilmesi
13	CSİ/CT vakalarının ele alınmasına yönelik şikâyet mekanizmasında özel/ayrı kanalların olmaması	Düşük	Düşük	Rapor edilmemiş yönetilemeyen ve çözilemeyen TCDŞ vakalarının yaygınlığı	- CSİ/CT odaklı bir şikâyet mekanizması oluşturulması, çalışanlar ve faydalanıcıların projenin şikâyet mekanizması hakkında bilgilendirilmesi - Proje tarafından kurulacak ve/veya desteklenecek işyerleri için şikâyet mekanizmalarının gelişiminin teşvik edilmesi/desteklenmesi.
14	Hassas verilerin gizliliğinin sağlanamaması (örn. mağdur başvurusu)	Düşük	Düşük	Proje politikalarını ve prosedürlerini zayıflatmakta ve genellikle diğer TCDŞ risk faktörlerini artırmaktadır	CSİ/CT şikâyetlerinin kaydı ve güvenliğine yönelik prosedürlerin ve bu vakaları ele almak için özel roller ve sorumlulukların tanımlanması

					▪ TCDŞ hizmet sağlayıcıları ile bilgi paylaşım prosedürlerinin tanımlanması ▪ Prosedürlerde tanımlanan gizlilik kurallarının ihlaline ilişkin yaptırımların tüm çalışanlar için Davranış Kurallarına dahil edilmesi
15	Tanımlanmamış TCDŞ politikaları ve prosedürleri	Düşük	Düşük	Proje politikalarını ve prosedürlerini zayıflatmakta ve genellikle diğer TCDŞ risk faktörlerini artırmaktadır	▪ Projenin TCDŞ politikasının Koruma politikasına entegrasyonu ▪ TCDŞ politika belgeleri ve prosedürleri oluşturmak için CIP'lerin desteklenmesi
16	Proje uygulayıcı kurumlar ile TCDŞ hizmet sağlayıcıları ve TCDŞ konusunda diğer kilit paydaşlar arasında koordinasyon eksikliği	Düşük	Düşük	Proje politikalarını ve prosedürlerini zayıflatmakta ve genellikle diğer TCDŞ risk faktörlerini artırmaktadır	▪ TCDŞ hizmet sağlayıcılarının; proje, CSİ/CT duyarlı şikâyet mekanizması ve eylem planı hakkında bilgilendirilmesi ▪ TCDŞ kilit paydaşları (ör. ASHB İl Müdürlükleri, Belediyeler, Kadın Örgütleri, Kızılay, BM Kuruluşları) ile periyodik toplantılar
17	Proje tesisleri ile ilgili güvenlik sorunları	Düşük	Düşük	İnsanların sömürüye karşı kırılganlığını artırmakta ve yardım aramak için bilgi ve kaynak erişimlerini kısıtlamaktadır	▪ Proje tesislerinin konumu ve fiziksel koşullarının TCDŞ riskleri açısından değerlendirilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması
18	TCDŞ'nin proje izleme süreçlerine dâhil edilmemesi	Düşük	Düşük	Proje politikalarını ve prosedürlerini zayıflatmakta ve genellikle diğer TCDŞ risk faktörlerini artırmaktadır	▪ CSİ/CT konuları hakkında veri toplamak için proje göstergelerinin güncellenmesi ▪ Proje kapsamında toplanacak tüm verilerin toplumsal cinsiyete göre ayrıştırılması ▪ TCDŞ faaliyetlerinin ve sonuçlarının proje ilerleme raporlarına entegre edilmesi

3.1.2. Proje Dokümanlarında Mevcut CSİ/CT Risk Yönetimi Tedbirleri

Proje ile doğrudan ilgili CSİ/CT riskleri, Projenin ilk aşamalarında düşük dereceli olarak kabul edilmiş, daha sonra bağlamsal riskler ve Türkiye'de hem mülteciler hem de ev sahibi nüfustaki kadınlar arasında artan TCDŞ vaka sayısı dikkate alınarak risk derecesi Orta olarak değiştirilmiştir. Proje ile doğrudan ilgili CSİ/CT riskleri, Proje hazırlığının ilk aşamalarında düşük olarak kabul edilmiş olsa da, Proje belgelerinde, Suriyeli mülteciler arasında yaygın olarak bildirilen aile içi/yakın partner şiddetinin, Proje sonucunda hane içi ilişkilerde meydana gelen değişikliklerin bir sonucu olarak istemeden şiddetlenebileceği değerlendirilmiştir. Bu nedenle, proje Ç&S belgeleri (ÇSYÇ, PKP ve İYP) bu tür riskler için bazı etki azaltma/yönetim tedbirleri içermektedir.

Paydaş Katılım Planı, projenin farkındalık artırma ve eğitim kampanyalarına odaklanarak toplumsal cinsiyetle ilgili çabaları tamamlayacağını vurgulamaktadır. PKP'de tanımlanan Şikâyet Mekanizması, sorumlu taraflar ve yanıt mekanizmaları ile birlikte CSİ/CT vakalarının ele alınmasına ilişkin özel hükümler içermektedir. İşgücü Yönetim Planı (İYP), işyerinde CSİ/CT ile ilgili hassas şikâyetler için işçinin ŞM'sinde ve projenin ŞM'sinde ayrı alım kanallarına sahip olma ile ilgili hüküm içermektedir. Plan, CSİ/CT ile ilgili olası riskleri önlemek için bir tedbir olarak tüm proje çalışanlara yönelik bir

Davranış Kuralları'nı gerekli kılmaktadır. İyi davranışları teşvik eden Davranış Kuralları, tüm proje çalışanları (taşeron çalışanlar dâhil) tarafından imzalanacak şekilde tanımlanmıştır. Ayrıca ÇSYÇ'de, CSİ/CT risklerinin, Davranış Kurallarının izlenmesi ve CSİ/CT ve CSİ/CT duyarlı ŞM ile ilgili eğitimler vasıtasıyla azaltılacağı belirtilmektedir.

3.1.3. Projedeki CSİ/CT Risklerini En Aza İndirmek için Etki Azaltma Tedbirleri

Personel: Proje için TCDŞ odak kişisi olan SEECO PUB'daki Sosyal Uzman, proje faaliyetlerinde TCDŞ farkındalığının güçlendirilmesinde, şikâyet mekanizmalarının yönetilmesinde ve projeye ilgili CSİ/CT risklerinin en aza indirilmesinde kilit bir role sahiptir. Sosyal uzman, işe alım veya terfi süreçlerinin kadınlara karşı bilinçsiz önyargı ve ayrımcılık içermemesinin sağlanmasından sorumlu olacak ve bu süreçte kilit bir role sahip olacaktır. Proje faydalanıcıları ve diğer paydaşlar için gerçekleştirilecek olan TCDŞ hakkında bilgilendirici etkinlikler ve diğer bilinçlendirme faaliyetlerini organize edecek/denetleyecektir. Bu etkinlikler arasında çok çeşitli toplumsal cinsiyet eşitliği konuları (örneğin cinsel taciz ve şiddet, kadın sağlığı, tüm cinsiyet kimliklerinin eşit temsili ve görünürlüğü ve toplumsal cinsiyete duyarlı dilin kullanımı) ile ilgili eğitimler ve çalıştaylar yer almaktadır. Proje paydaşları ve faydalanıcılarla çalışmak dâhil olmak üzere, TCDŞ Eylem Planının Proje düzeyinde uygulanmasına ve izleme ve değerlendirmeye yönelik araç ve göstergelerin geliştirilmesine katkıda bulunacaktır. Sosyal uzman, son olarak, faaliyetlerin planlanması, izlenmesi ve uygulanmasına ilişkin tüm hususlarda uygun paydaşlarla koordinasyon sağlayacaktır.

KA'lar ve CIP'lerde ayrıca, CSİ/CT vakalarını ve iddialarının ele alınmasından ve bu eylem planında tanımlanan diğer faaliyetleri yürütmekten sorumlu bir personel olacaktır. Bu uzmanlar, şikâyetlerin alınmasından, kaydedilmesinden ve bu planda tanımlandığı şekilde ilgili taraflara iletilmesinden ve SEECO PIU ile koordineli olarak TCDŞ bilinçlendirme faaliyetlerinin desteklenmesinden sorumlu olacaktır. TCDŞ konularının yönetiminden sorumlu tüm personel, başta vakaların gizliliği konusunda olmak üzere, TCDŞ, DB'nin standartları ve proje belgeleri ve bu planda tanımlanan CSİ/CT müdahale mekanizmaları ile ilgili eğitim alacaktır.

Eğitimler: SEECO PIU/STB, KA'lar, CIP'ler, CC'ler ve Yerel Makamların kilit personeline CSİ/CT konusunda deneyime sahip bir kurum¹⁴ tarafından CSİ/CT konusunda oldukça kapsamlı eğitim verilecektir. PIU, KA ve CIP bünyesindeki kilit personel için ihtiyaç duyulduğunda yenileme eğitimleri verilecektir. Daha sonra, bu eğitimler söz konusu eğitimli kilit personel tarafından tüm Proje faydalanıcılarına ve çalışanlarına belirli aralıklarla verilecektir.

Eğitimler, sınırlama olmaksızın aşağıdaki konuları içerecektir:

- CSİ/CT'nin tanımı
- CSİ/CT ile ilgili yasaklanmış davranışlar ve ihlallere ilişkin yaptırımlar
- Projede yer alan aktörlerin rolleri ve sorumlulukları
- CSİ/CT olay bildirim mekanizması, sorumluluk yapıları ve kurumlar içindeki ve topluluk üyelerinin proje personeli ile ilgili vakaları bildirmesi için yönlendirme prosedürleri
- CSİ/CT ile ilgili mevzuat
- CSİ/CT mağdurlarına sağlanan hizmetler

CSİ/CT'ye Duyarlı Şikâyet Mekanizması: CSİ/CT ve diğer TCDŞ biçimleriyle ilgili şikâyetlerin yönetilmesi konunun hassas yapısı, mağdurların etiketlenme, reddedilme veya zarar görme potansiyeli ve birçok mağdurun öne çıkıp vakaları bildirme konusundaki isteksizliği nedeniyle proje düzeyinde şikâyet mekanizmaları aracılığıyla dile getirilen diğer tür endişelerden farklı bir yaklaşım gerektirmektedir. CSİ ve CT'nin özgün yapısı, bu tür iddiaların şikâyet mekanizmaları yoluyla bildirilmesi ve güvenli ve etik bir şekilde ele alınması için özel tedbirler alınmasını gerektirir. Bu ihtiyaca yanıt olarak, SEECO projesi, CSİ/CT ile ilgili şikâyetler için özel işletim prosedürleri ve müdahale protokolleri ile hassas şikâyetlerin alınmasına izin vermek için Proje düzeyinde şikâyet

- ¹⁴ Türkiye'de CSİ/CT konusunda eğitim veren birkaç STK bulunmaktadır; Cinsel Eğitim Araştırma ve Tedavi Derneği (CETAD), Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, Türk Psikologlar Derneği, UNFPA

mekanizmasını uyarlamıştır. Sorumlu taraflarla birlikte izlenecek adım adım prosedür dâhil olmak üzere CSİ/CT duyarlı ŞM'nin detayları, proje için hazırlanan Şikâyet Mekanizması Kılavuzunda verilmektedir.

ŞM, CSİ ve CT şikâyetlerini ele alırken şunlar sağlayacaktır: (i) Mağdurun, rızası, ihtiyaçları ve istekleri temelinde ilgili destek hizmetlerine (sağlık, psikolojik, adli yardım vb.) yönlendirilmesi, (ii) İç hukuk sistemi ile bağlantı, (iii) İddianın SEECO projesiyle ilgili olup olmadığını belirlemek için STB, yüklenicileri ve alt yüklenicileri tarafından yapılan iç soruşturma. Bireyler veya gruplar bu tür hassas konuları gündeme getirdiğinde, sorumlu SEECO personeli bu şikâyetlerin ŞM'de güvenli ve gizli bir şekilde dosyalanmasını sağlayacaktır. SEECO projesi, CSİ/CT şikâyetlerinin gizli bir şekilde ele alınmasını ve bu tür şikâyetleri bildiren kişi veya gruplara karşı herhangi bir intikam içerisine girilmemesini sağlayacaktır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

4. TOPLUMSAL CİNSİYETE DAYALI ŞİDDET EYLEM PLANI

Eylem Planı, TCDŞ risklerini, bu riskleri azaltmaya veya önlemeye yönelik eylemleri, sorumlu taraflar için zaman çerçevesini ve ayrıntılı görevleri tanımlamak ve ayrıca tanımlanan her eylem için göstergeleri ve çıktıları izlemek suretiyle projeye ilişkin CSİ/CT risklerinin yönetiminden faydalanacaktır.

No	Riske Yönelik Faaliyet	Zaman Dilimi	Görevler	İzleme Göstergeleri	Sorumluluk	Çıktılar
Strateji 1: TCDŞ önlemeye yönelik politika ve prosedür oluşturulması						
1.2	Proje yönetimi belgelerinin (ÇSYÇ, PKP ve İYP) TCDŞ odaklı analiz çerçevesinde gözden geçirilmesi ve revize edilmesi.	31 Aralık 2022	Proje yönetimi belgelerinin, TCDŞ odaklı analiz çerçevesinde gözden geçirilmesi ve revize edilmesi.	■ Gözden geçirilmiş ve revize edilmiş proje yönetimi belgesi	KA'ların katkılarıyla STB/PIU	■ TCDŞ perspektifiyle gözden geçirilmiş/revize edilmiş ÇSYÇ ■ TCDŞ perspektifiyle gözden geçirilmiş/revize edilmiş PKP ■ TCDŞ perspektifiyle gözden geçirilmiş/revize edilmiş İYP
1.3	Projenin TCDŞ politikasının, Çevre ve Sosyal Koruma politikasına entegre edilmesi.	31 Aralık 2022	■ TCDŞ politika metni oluşturulacaktır. ■ TCDŞ politika metni koruma politikasına entegre edilecektir. ■ İlgili tüm taraflar mevcut koruma politikası hakkında bilgilendirilecektir.	■ TCDŞ politikasını içeren korunma politikası ■ Güncellenmiş koruma politikası hakkında bilgilendirilmiş kadın ve erkek sayısı	STB/PIU/KA	TCDŞ politikasını içeren Çevre ve Sosyal Koruma politikası

1.5	CIP'ler TCDŞ politika belgeleri ve prosedürleri için desteklenecektir.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	▪ CIP'ler, projenin TCDŞ politikası hakkında bilgilendirilecektir. ▪ CIP'lere kendi TCDŞ politikalarını oluşturmaları için danışmanlık sağlanacaktır.	▪TCDŞ politika belgeleri oluşturan CIP sayısı	STB/PIU/KA	▪TCDŞ politika belgesi
1.6	Proje izleme sistemi, izlenecek TCDŞ riskleri ve etkileri açısından gözden geçirilecek ve gerekli güncellemeler yapılacaktır.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	▪ Proje izleme göstergeleri, TCDŞ konularını kapsayacak şekilde gözden geçirilecek ve güncellenecektir. ▪ Proje kapsamında toplanacak tüm veriler cinsiyete göre ayrıştırılacaktır. ▪ TCDŞ faaliyetlerinin sonuçları proje ilerleme raporlarına entegre edilecektir.	▪İzleme sistemine eklenen TCDŞ göstergelerinin sayısı ▪Veri toplanan TCDŞ göstergelerinin sayısı	STB/PIU/KA	▪TCDŞ hususlarını içeren proje ilerleme raporları
Strateji 2: TCDŞ, CSİ/CT hakkında farkındalık oluşturulması						
2.1	TCDŞ, CSİ/CT ile ilgili eğitim materyalinin hazırlanması.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	▪ TCDŞ, CSİ/CT, ilgili yasal düzenlemeler, TCDŞ hizmet sağlayıcıları ve Projenin CSİ/CT şikâyet mekanizmasına ilişkin eğitim materyalleri farklı hedef gruplar için Türkçe ve gerektiğinde diğer dillerde hazırlanacaktır. ▪ Pilot eğitim yapılacaktır. ▪ Geri bildirimler doğrultusunda eğitim materyali revize edilecek	▪Eğitim materyali sayısı ▪Farklı dillerde hazırlanan eğitim materyali sayısı	STB/PIU/KA/CIP	▪Türkçe ve diğer dillerde hazırlanmış eğitim materyali ▪Pilot eğitim raporu ▪Ön test, son test raporu

			ve uygulamaya konulacaktır. ▪ Eğitimler için ön test-son test soruları hazırlanacaktır.			
2.2	TCDŞ ve TCDŞ hizmet sağlayıcıları hakkında broşür, afiş vb. bilgilendirme materyalleri hazırlanacak ve dağıtılacaktır.	Proje faaliyetlerinin sahada başlamasından önce ve Proje Yaşam Döngü boyunca	▪ Broşür, poster içeriği oluşturulacak, basılacak ve tüm proje çalışanlarına, faydalanıcılarına ve diğer kilit paydaşlara dağıtılacaktır.	▪ Dağıtılan broşür sayısı (illere göre dağılım) ▪ Gönderilen afiş sayısı (illere göre dağılım) ▪ Afiş asılan kurum sayısı (illere göre dağılım)	STB/PIU KA'lar CIP'ler CC'ler	▪ Broşür, afiş ve diğer bilgilendirici materyaller
2.3	Farklı kurumlardaki proje uygulama birimleri, eğitimler dâhil proje çalışanları ve faydalanıcılar ve diğer kilit paydaşlar TCDŞ riskleri, yasal mevzuat, mevcut hizmet sağlayıcılar ve projenin müdahale mekanizması hakkında bilgilendirilecektir.	Proje faaliyetlerinin sahada başlamasından önce ve Proje Yaşam Döngü boyunca	▪ Projede yer alan uygulayıcı kurumların (PIU, DA'lar, CIP'ler, Yükleniciler vb.) farklı kademelerdeki kilit personeli için eğitimler düzenlenecektir. ▪ Tüm proje çalışanları TCDŞ riskleri, yasal mevzuat, mevcut hizmet sağlayıcılar ve projenin müdahale mekanizması hakkında bilgilendirilecektir. ▪ Paydaşlar, düzenli katılım faaliyetleri sırasında TCDŞ ile ilgili hususlar hakkında bilgilendirilecektir. ▪ Eğitimlerde ön test ve son test uygulanacaktır. ▪ Tüm eğitimler için eğitim değerlendirme raporu hazırlanacaktır.	▪ TCDŞ hakkında bilgi sağlanan paydaş görüşmelerinin sayısı (il bazında) ▪ TCDŞ konusunda eğitim alan PIU, KA'lar, CIP'ler ve CC'lerdeki kilit personel sayısı ▪ TCDŞ hakkında bilgilendirilen proje çalışanlarının sayısı ▪ TCDŞ hakkında bilgilendirilen kadın ve erkeklerin farkındalık düzeyi	STB/PIU KA'lar CIP'ler	▪ Eğitim kayıtları ve değerlendirme formları ▪ Eğitim raporları

2.4	Proje faydalanıcılarına TCDŞ, ilgili yasal düzenlemeler, TCDŞ hizmet sağlayıcıları ve projenin müdahale mekanizması hakkında eğitim verilecektir.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	Proje kapsamında düzenlenen eğitimlere TCDŞ (özellikle ekonomik şiddet ve CSİ/CT) konuları dâhil edilecektir.	- Bilgilendirilen faydalanıcı sayısı - TCDŞ hakkında bilgilendirilen faydalanıcıların farkındalık düzeyi	STB/PIU KA'lar CIP'ler	- Eğitim değerlendirme formları - Eğitim raporları
2.5	TCDŞ faaliyetleri hakkındaki bilgiler, Projenin sosyal medya kanalları aracılığıyla yaygınlaştırılacaktır.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	- Sosyal medya hesaplarında yaygınlaştırmak üzere TCDŞ bilgi notları oluşturulacaktır (yapılan çalışmalar, etkinlik duyuruları, bilgilendirmeler vb.) - Bilgi notları sosyal medya hesapları üzerinden yaygınlaştırılacaktır.	- TCDŞ ile ilgili olarak sosyal medya hesapları üzerinden yaygınlaştırılan gönderi sayısı - Sosyal medya hesaplarında paylaşılan TCDŞ gönderilerinin etkileşim sayısı	STB/PIU KA'lar CIP'ler	Sosyal medya hesaplarından yayınlanan TCDŞ bilgi notu/duyurusu
Strateji 3: CSİ/CT şikâyetleri için şikâyet mekanizmasının etkin bir şekilde çalışmasının sağlanması						
3.1	CSİ/CT'ye duyarlı bir şikâyet mekanizması oluşturulacaktır.	Sahada herhangi bir faaliyetin başlamasından önce	- CSİ/CT şikâyet mekanizmalarına ilişkin örnekler incelenecektir. - CSİ/CT şikâyet mekanizması prosedürleri tanımlanacaktır.	- Şikâyet mekanizması yönergesi - CSİ/CT şikâyet sayısı	STB/PIU KA/CIP'ler	- CSİ/CT ŞM El Kitabı - CSİ/CT şikâyet kayıtları
3.3	Projenin Bilgi Yönetim Sistemi (MIS)'i, ŞM'ye yapılan TCDŞ şikâyetlerinin veri kaydını ve paylaşımını güvence altına alacak şekilde yapılandırılacaktır.	2023'ün ilk çeyreğinde.	- CSİ/CT ile ilgili şikâyetlerin kaydedilmesi için ayrı bir günlük MIS'e entegre edilecektir. - Bu kayıt defterine erişebilecek/kullanabilecek sorumlu kişiler belirlenecektir.	MIS'e entegre edilmiş CSİ/CT şikâyet kayıt defteri	STB/PIU/KA/CIP'ler	MIS'e entegre edilmiş CSİ/CT şikâyet kayıt defteri

3.4	Her seviyedeki ŞM odak kişilerine, ŞM kapsamındaki CSİ/CT müdahale mekanizmasındaki sorumlulukları konusunda eğitim verilecektir.	Herhangi bir faaliyetin sahada başlamasından önce ve Proje Yaşam Döngüsü boyunca	- CSİ/CT şikâyet kayıt formu kullanım yönergesi - ŞM odak kişileri ve formu kullanacak diğer sorumlu kişilere eğitim verilecektir.	- CSİ/CT şikâyet kayıt formu için kullanıcı kılavuzu - Eğitim verilen kadın/erkek sayısı	STB/PIU KA'lar CIP'ler CC'ler	CSİ/CT şikâyet kayıt formu için kullanıcı kılavuzu
3.5	Kalkınma Ajansları ve CIP'ler, Proje düzeyindeki CSİ/CT müdahale mekanizması ile uyumlu olacak iç CSİ/CT inceleme prosedürlerini tanımlamaları için desteklenecektir.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	- KA'lar ve CIP'ler, sorumlu personel de dahil olmak üzere CSİ/CT şikâyetleri için izlenecek iç soruşturma prosedürlerini tanımlamaları için teşvik edilecek ve desteklenecektir. - KA'lar ve CIP'lerdeki tüm sorumlu personele TCDŞ, CSİ/CT konusunda eğitim verilecektir.	- İlgili paydaşın bilgilendirilmesi - Eğitim verilen personel sayısı	STB/PIU/KA/CIP'ler	- İlgili paydaşın bilgilendirilmesi - Eğitim değerlendirme raporu
3.6	Proje kapsamında yeni kurulacak ve/veya desteklenecek işyerleri, SEECO Şikâyet Mekanizmasının bir parçası olarak CSİ/CT şikâyet mekanizması kurmaları için teşvik edilecektir.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	- Proje kapsamında yeni kurulacak ve/veya desteklenecek işyerleri TCDŞ, CSİ/CT ve şikâyet mekanizması hakkında bilgilendirilecektir. - Proje kapsamında kurulacak ve desteklenecek işyerlerinin CSİ/CT şikâyet mekanizması kurmaları desteklenecektir.	- Bilgilendirme yapılan işyeri sayısı - Şikâyet mekanizması oluşturan işyeri sayısı	STB/PIU KA'lar CIP'ler CC'ler	- Bilgilendirici faaliyetlerin kayıtları - İşyerlerine yönelik şikâyet mekanizması yönergesi
Strateji 4. Saygılı ve tacizden uzak bir iş yerinin oluşturulması						
4.1	İşe alım ve hibe değerlendirme süreçleri CSİ/CT riskleri açısından	Proje uygulaması boyunca	Hibe sağlama ve istihdam süreçlerinde yer alan herkes TCDŞ, CSİ/CT ve	Bilgilendirme yapılan kişi sayısı	STB/PIU KA'lar CIP'ler	Bilgilendirme toplantıları

	gözden geçirilecek ve gerekli düzenlemeler (gerekliyorsa) yapılacaktır.		Davranış Kuralları hakkında bilgilendirilecektir. ▪ İstihdam sürecindeki ayrımcı uygulamalar belirlenecek ve yeniden düzenlenecektir.		CC'ler	▪ İstihdamda toplumsal cinsiyet dayalı ayrımcılığın önlenmesi ile ilgili düzenleyici belge (DK vb)
4.3	Proje çalışanları için CSİ/CT ile ilgili bir DK hazırlanacak ve tüm çalışanlar bunu imzalayacaktır.	Herhangi bir faaliyetin sahada başlamasından önce ve Proje Yaşam Döngüsü boyunca	▪ DK belgesi hazırlanacaktır. ▪ Tüm çalışanların imzalaması istenecektir.	▪ DK belgesi ▪ DK belgesini imzalayan çalışan sayısı (kadın/erkek)	STB/PIU KA'lar CIP'ler	▪ DK Belgesinin çalışanlar tarafından imzalanması
4.4	TCDŞ, DK ve CSİ/CT ŞM hakkında broşürler hazırlanacak ve çalışanlara dağıtılacaktır.	Herhangi bir faaliyetin sahada başlamasından önce ve Proje Yaşam Döngüsü boyunca	▪ Broşür ve afiş içerikleri oluşturulacak, basılacak, proje çalışanlarına dağıtılacak ve iş yerlerinde bulundurulacaktır.	▪ Dağıtılan broşür sayısı (illere göre dağılım) ▪ Gönderilen afiş sayısı (illere göre dağılım) ▪ Afişlerin asıldığı kuruluş/kurum sayısı (illere göre)	STB/PIU KA'lar CIP'ler	▪ Broşür ▪ Afiş
4.5	Çalışanlara yönelik olarak 8 Mart (Dünya Kadınlar Günü) ve 25 Kasım (Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü) tarihlerinde TCDŞ konusunda bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	▪ TCDŞ konusunda e-posta, eğitim, seminer, panel vb. bilgilendirici faaliyetler düzenlenecektir. ▪ Faaliyetler/etkinlikler tüm çalışanlara duyurulacaktır.	▪ Düzenlenen faaliyet sayısı ▪ Faaliyetlere katılan çalışan sayısı (kadın/erkek)	STB/PIU KA'lar CIP'ler	▪ Faaliyet raporu ▪ Etkinlik katılım listeleri

Strateji 5. Kadınların TCDŞ hizmetlerine erişiminin desteklenmesi

5.1	Mültecilere ve ev sahibi topluluklara hizmet sunan TCDŞ hizmet sağlayıcıları ve kuruluşları haritalandırılacaktır.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	- Proje illerindeki TCDŞ hizmet sağlayıcıları araştırılacaktır. - İl bazında hizmet sağlayıcıların iletişim bilgilerini içeren bir liste hazırlanacaktır.	İl bazlı TCDŞ hizmet sağlayıcısı listesi	Dünya Bankası desteğiyle STB/PIU	İl bazlı TCDŞ hizmet sağlayıcısı listesi
5.2	Proje faaliyetleri ve TCDŞ hakkında bilgileri yaygınlaştırmak için muhtarlar ve kanaat önderleri dâhil olmak üzere topluluk temsilcilerine yönelik bilgilendirme toplantıları yapılacaktır.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	- Topluluk temsilcilerine yönelik TCDŞ ve hizmet sağlayıcılar hakkında bir sunum hazırlanacaktır. - Topluluk temsilcileri ilgili toplantılarda TCDŞ ve hizmet sağlayıcılar hakkında bilgilendirilecektir. - Toplantılarda katılımcılar tarafından iletilen görüş ve soruları içeren bir rapor hazırlanacaktır.	- Gerçekleştirilen bilgilendirme toplantısı sayısı - Toplantıya katılan kadın/erkek sayısı	STB/PIU KA'lar CIP'ler	- Sunum - Katılımcı listesi - Toplantı değerlendirme raporu
5.3	Kadınların proje faaliyetlerine/tesislerine kolay ve güvenli erişimi için bir ulaşım kartı/hizmeti/cep harçlığı sağlanacaktır.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	- Ulaşım kartına ihtiyaç duyan kadınlar belirlenecektir. - Ulaşım kartları kadınlara dağıtılacaktır.	Ulaşım kartı sağlanan kadın sayısı	CIP'ler / Proje Faydalanıcıları (2B)	Ulaşım kartı/hizmeti/cep harçlığı sağlanan kadınların listesi
5.5	Tesislerinin konumu ve fiziksel koşulları TCDŞ riskleri açısından değerlendirilecek ve gerekli düzenlemeler yapılacaktır.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	Tesislerin konumu ve fiziki koşulları TCDŞ riskleri açısından değerlendirilecek ve tesisler buna göre belirlenecek ve düzenlenecektir.	Değerlendirilen tesis sayısı	STB/PIU KA'lar CIP'ler / Proje Faydalanıcıları (2B)	Tesislerin TCDŞ riskleri açısından değerlendirilmesine ilişkin bilgilerin Proje ilerleme raporlarına dâhil edilmesi
5.6	Çocuk sahibi proje faydalanıcıları için Proje kapsamındaki tesislerde	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	Tesislerde bebek bakım odası ve oyun odası için	- Bebek bakım odası sayısı - Oyun odası sayısı	STB/PIU KA'lar	- Bebek bakım odaları - Oyun odaları

	bebek bakım odaları ve oyun alanları sağlanacaktır.		uygun alanlar belirlenecektir. ▪ Bu alanlar eşyalı olacaktır.		CIP'ler / Proje Faydalanıcıları (2B)	
Strateji 6. TCDŞ'nin önlenmesi konusunda kurumlar arası koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması						
6.1	Proje illerindeki TCDŞ hizmet sağlayıcıları ve TCDŞ konusunda çalışan STK'lar ile proje, şikâyet mekanizması ve TCDŞ eylem planı hakkında bilgilendirme toplantıları yapılacaktır.	Proje Yaşam Döngüsü boyunca	▪ TCDŞ hizmet sağlayıcıları ve TCDŞ konusunda çalışan STK'lar için proje, CSİ/CT şikâyet mekanizması ve TCDŞ eylem planı hakkında bir sunum hazırlanacaktır. ▪ Proje illerindeki TCDŞ hizmet sağlayıcıları, TCDŞ konusunda çalışan STK'lar için proje, şikâyet mekanizması ve eylem planı hakkında bilgilendirilecektir.	▪ Bilgilendirme toplantısı sayısı ▪ Bilgilendirme yapılan kişi sayısı	STB/PIU KA'lar CIP'ler	▪ Sunum ▪ Katılımcı listesi ▪ Toplantı raporu
6.2	STB PIU, kalkınma ajansları ve CIP'lerde bir TCDŞ odak kişisi belirlenecektir.	Faaliyetlerin sahada başlamasından önce ve Proje Yaşam Döngüsü boyunca	▪ Tercihen, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet konusunda deneyimli kadın irtibat kişileri belirlenecektir.	▪ İrtibat kişisi sayısı (kadın/erkek)	STB/PIU KA'lar CIP'ler	▪ İrtibat kişilerinin listesi

5. EYLEM PLANININ UYGULANMASINA İLİŞKİN ROLLER VE SORUMLULUKLAR

Bu TCDŞ Eylem Planının uygulanmasına dâhil olacak tüm tarafların rolleri ve sorumlulukları aşağıdaki Tablo 1’de verilmiştir:

Yönetim Düzeyi	Rol ve Sorumluluk
SEECO PIU/STB (Sosyal Hizmet Uzmanı)	• CSİ/CT önleme ve müdahale aktörlerini haritalandırmak • Paydaş görüşmeleri gerçekleştirmek • ŞM şikâyetlerini el almak • Vakayı Hizmet Sağlayıcısına yönlendirmek • Dünya Bankası’nı, ŞM şikâyetleri hakkında bilgilendirmek • İlgili tarafın odak kişisini bilgilendirmek • İç soruşturmanın ilgili tarafça yapılmasını sağlamak • Yaptırım uygulanmasını sağlamak • Hizmet sağlayıcılarla ilgili bilgilerin mağdurların erişimine açık olmasını sağlamak • TCDŞ vakasının çalışanlarla ilgili olduğu durumlarda iç soruşturma yürütmek
Kalkınma Ajansları (ŞM Odak Kişisi)	• CSİ/CT önleme ve müdahale aktörlerini haritalandırmak • Paydaş görüşmeleri gerçekleştirmek • ŞM şikâyetlerini ele almak • Vakayı Hizmet Sağlayıcısına yönlendirmek • Yaptırım uygulanmasını sağlamak • Hizmet sağlayıcılarla ilgili bilgilerin mağdurların erişimine açık olmasını sağlamak • TCDŞ vakasının çalışan ile ilgili olduğu durumlarda iç soruşturma yürütmek
Topluluk Uygulama Ortakları (ŞM Odak Kişileri)	• Paydaş görüşmeleri gerçekleştirmek • ŞM şikâyetlerini el almak • İlgili tarafın ŞM odak kişisini bilgilendirmek • CSİ/CT ile ilgili herhangi bir vaka gerçekleşmesi durumunda SEECO PUB Ekibini bilgilendirmek • CSİ/CT vakasının çalışanlarıyla ilgili olduğu durumlarda iç soruşturma yürütmek • Faillere yaptırım uygulamak • SEECO PUB Ekibini herhangi bir iç soruşturmanın sonucu hakkında bilgilendirmek
İnşaat Yüklenicileri (ŞM Odak Kişisi)	• CSİ/CT konuları dâhil olmak üzere Projenin DK’sini uygulamak • İş sözleşmesi imzalanırken imzalanmak üzere tüm çalışanlara DK belgesini sağlamak • DK ve CSİ/CT yasağı konusunda çalışanlara eğitim vermek • CSİ/CT ile ilgili herhangi bir vaka gerçekleşmesi durumunda SEECO PUB Ekibini bilgilendirmek • CSİ/CT vakasının çalışanlarıyla ilgili olduğu durumlarda iç soruşturma yapmak • Faillere yaptırım uygulamak • SEECO PUB Ekibini herhangi bir iç soruşturmanın sonucu hakkında bilgilendirmek

6. EYLEM PLANI UYGULAMASINA DAHİL OLACAK PAYDAŞLAR

Sorumlu	SEECO PIU/STB KA'lar CIP'ler Yükleniciler (CC)
Sorumlu	SEECO PIU/STB KA'lar CIP'ler CC'ler
Destekleyici	STB CIP'ler CC'ler KA'lar STK'lar Yerel Makamlar TCDŞ hizmet sağlayıcılar
Danışılan	Projenin faydalanıcıları STB CIP'ler/CC'ler KA'lar STK'lar Yerel Makamlar TCDŞ hizmet sağlayıcılar
Bilgilendirilen	DB EUD Projenin faydalanıcıları STB CIP'ler/CC'ler KA'lar STK'lar Yerel Makamlar TCDŞ hizmet sağlayıcılar

7. EYLEM PLANININ KOORDİNASYONU VE İZLENMESİ

Eylem Planı Faaliyetlerinin uygulanmasından ve izlenmesinden PUB sorumludur. PUB, Eylem Planı'nın uygulanması için yıllık program hazırlar, planın uygulanması için proje kaynaklarının kullanımını organize eder, ilgili iç ve dış paydaşlarla iletişim kurar, planı raporlar ve ilgili birimlere iletilmesini sağlar. PUB eylem planının uygulanmasını desteklemek için bir komisyon kurabilir.

TCDŞ eylem planı, bu belgede tanımlanan göstergeler çerçevesinde proje izleme uzmanı tarafından izlenir. Proje izleme uzmanı, TCDŞ eylem planı verilerinin Üç Aylık Proje İlerleme Raporlarına yansıtmaktan sorumludur. PUB ayrıca TCDŞ eylem planının uygulanmasına ilişkin ilerleme hakkında 6 aylık rapor hazırlayacak ve bunu ilgili birimlere iletecektir. PUB gerekli gördüğü takdirde raporları değerlendirmek üzere ilgili paydaşlarla bir araya gelebilir.

EKLER

Ek 1. CSİ/CT ile İlgili Türk Mevzuatı

Ek 2. Davranış Kuralları

Ek 3. Proje İllerindeki TCDŞ Hizmet Sağlayıcıların Haritalanması

8. EKLER

Ek 1. Türkiye'deki CSI/CT ile İlgili Kanunlar ve Yönetmelikler

a. Eşit Muamele Prensibi ve Ayrımcılık Yasağı

Ayrımcılık yapmama ve eşitlik ile ilgili hükümler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Türk Ceza Kanunu, İş Kanunu ve Medeni Kanun'da yer almaktadır.

Anayasa

MADDE 10 - Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(Ek fıkra: 7/5/2004-5170/1 md.) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin uygulamada gerçekleşmesini sağlamakla yükümlüdür.

(Ek cümle: 7/5/2010-5982/1 md.) Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik prensibine aykırı olarak yorumlanamaz.

Anayasa

MADDE 41- (Ek fıkra: 3/10/2001-4709 sayılı Kanun) Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/4 md.) Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/4 md.) Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.

Anayasanın 90. maddesi 17 Mayıs 2004 tarihinde değiştirilmiştir. Bu bağlamda ve normlar hiyerarşisi açısından CEDAW (Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Yok Edilmesi Sözleşmesi) Sözleşmesi dâhil olmak üzere usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan uluslararası antlaşmalar ve ilgili diğer antlaşma/sözleşmeler, bunlarla çelişebilecek ulusal düzenlemelere karşı üstün duruma getirilmiştir.

Anayasa

Madde 90- Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004- 5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır.

Türk Ceza Kanunu

Nefret ve Ayrımcılık

Madde 122 - (Değişik: 2/3/2014-6529/15 md.) (1) Dil, ırk, milliyet, renk, cinsiyet, engellilik, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle; a) Bir kişiye kamuya arz edilmiş olan bir taşınır veya taşınmaz malın satılmasını, devrini veya kiraya verilmesini, b) Bir kişinin kamuya arz edilmiş belli bir hizmetten yararlanmasını, c) Bir kişinin işe alınmasını, d) Bir kişinin olağan bir ekonomik etkinlikte bulunmasını, engelleyen kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Türk Medeni Kanunu

Hak ehliyeti

Madde 8 - Her insanın hak ehliyeti vardır. Buna göre bütün insanlar, hukuk düzeninin sınırları içinde, haklara ve borçlara ehil olmada eşittirler.

Türk İş Kanunu

Eşit davranma prensibi

Madde 5. İş ilişkisinde dil, ırk, renk, cinsiyet, engellilik, siyasal düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ve benzeri sebeplere dayalı ayırım yapılamaz.

b. Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesi

Aile içi şiddetin önlenmesine ilişkin ilk Kanun, 1998 yılında yürürlüğe giren 4320 sayılı Kanun'dur. Bu Kanundaki eksiklikler, Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 8 Mart 2012'de yürürlüğe girmesi ile önemli ölçüde giderilmiştir. 6284 sayılı Kanun, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirleri düzenlemektedir. Bu Kanunda öngörülen tedbirlerden yararlanmaya yönelik başvurular karakola, savcılığa, aile mahkemesine veya mülkü amirliğe yapılabilir. Bireyler doğrudan hastanelere ve ŞÖNİM'lere başvuru yapabilir. Ancak kanun kapsamında önleyici ve koruyucu tedbir alma yetkisi sadece polise ve mahkemelere aittir. Başvurular için herhangi bir ücret alınmamaktadır. 6284 sayılı Kanun'u temel alarak şiddet faili hakkında alınabilecek tedbirlerden bazıları şunlardır: uzaklaştırma kararı verilmesi, failin başvuru sahibini iletişim yoluyla rahatsız etmesinin engellenmesi, failin başvuru sahibinin konutu, işyeri veya diğer adreslerine yaklaşmasının engellenmesi, başvuru sahibinin kişisel bilgilerinin gizlenmesi, failin silahına el koyulması, başvuru sahibinin fail ile yakın temasa karşı korunması. Kişisel koruma talep etme, geçici nafaka talep etme, geçici maddi yardım talep etme, geçici velayet talep etme, geçici genel sağlık sigortasına başvurma, ortak konuta şerh koyma gibi tedbirler de alınabilir.¹⁵

c. Kadın Cinayetleri

Türk Ceza Kanunu'nun 82/d maddesine göre; eşe karşı ve/veya töre/namus saikiyle işlenen kasten öldürme suçu ağır suç olarak düzenlenmiştir.

¹⁵ 6284 sayılı Kanun'un İngilizce tercümesi <http://dekaum.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2016/05/law-6284.pdf> adresinde mevcuttur.

Türk Ceza Kanunu

Hayata Karşı Suçlar - Kasten öldürme

Madde 81 (1) Bir insanı kasten öldüren kişi, müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.

Nitelikli haller

Madde 82 (1) Kasten öldürme suçunun; a) Tasarlayarak, b) Canavarca hisle veya eziyet çektirerek, c) Yangın, su baskını, tahrip, batırma veya bombalama ya da nükleer, biyolojik veya kimyasal silah kullanmak suretiyle, **d) Üstsoy veya altsoydan birine ya da eş, boşandığı eş veya kardeşe karşı**, e) Çocuğa ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı, **f) Gebe olduğu bilinen kadına karşı**, g) Kişinin yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle, h) Bir suçu gizlemek, delillerini ortadan kaldırmak veya işlenmesini kolaylaştırmak ya da yakalanmamak amacıyla,10 i) (Ek:29/6/2005 - 5377/9 md.) Bir suçu işleyememekten dolayı duyduğu infialle,11 j) Kan gütme saikiyle, k) Töre saikiyle, işlenmesi halinde, kişi ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.

d. Fiziksel şiddet

Fiziksel şiddet ve yaralama Türk Ceza Kanunu'nun 86. maddesinde düzenlenmiştir. Kasten yaralama suçunun eşe karşı işlenmesi halinde, TCK 86/3-a maddesi mağdurun faile karşı şikayeti aranmaksızın cezayı yarı oranında artırmaktadır.

Türk Ceza Kanunu

Madde 86 (1) Kasten başkasının vücuduna acı veren veya sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Kasten yaralama suçunun; a) Üstsoya, altsoya, eşe, boşandığı eşe veya kardeşe karşı işlenmesi halinde, şikâyet aranmaksızın, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Türk Ceza Kanunu'nun 87. maddesine göre yaralama suçunun gebe bir kadına karşı işlenmesi ve çocuğunun vaktinde önce doğmasına veya çocuğun ölümüne neden olması halinde, bu suç ağırlaştırılmış yaralama halini alır ve fail hakkında verilecek ceza, suçun temel biçimine göre artırılır.

Türk Ceza Kanunu

Neticesi Sebebiyle Ağırlaştırılmış Yaralama

Madde 87 (1) Kasten yaralama suçu neticesinde;

f) Gebe bir kadına karşı işlenip de çocuğunun vaktinden önce doğmasına neden olmuşsa, yukarıdaki maddeye göre belirlenen ceza, bir kat artırılır. Ancak, birinci fıkrada tanımlanan suçlar için verilecek hapis cezası üç yıldan az olamaz ve üçüncü fıkrada tanımlanan suçlar için verilecek hapis cezası beş yıldan az olamaz,

(2) Kasten yaralama suçu neticesinde;

e) Gebe bir kadına karşı işlenip de çocuğunun düşmesine neden olmuşsa yukarıdaki maddeye göre belirlenen ceza, iki kat artırılır. Ancak, verilecek hapis cezası birinci fıkrada tanımlanan suçlar için beş yıldan az, üçüncü fıkrada tanımlanan suçlar için sekiz yıldan az olamaz.

Türk Ceza Kanunu'nun 96. maddesi eziyet suçunun eşe karşı işlendiğinde ağırlaşmış bir suç olduğunu belirtmektedir.

Türk Ceza Kanunu

Eziyet

Madde 96 (1) Bir kimsenin eziyet çekmesine yol açacak davranışları gerçekleştiren kişi hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. (2) Yukarıdaki fıkra kapsamına giren fiillerin; a) Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da gebe kadına karşı, b) Üstsoy veya altsoya, babalık veya analığa ya da eşe veya boşandığı eşe karşı, işlenmesi halinde, kişi hakkında üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Türk Ceza Kanunu

Cebir

Madde 108 (1) Bir şeyi yapması veya yapmaması ya da kendisinin yapmasına müsaade etmesi için bir kişiye karşı cebir kullanılması halinde, kasten yaralama suçundan verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılarak hükmolunur.

e. Psikolojik şiddet

Diğer taraftan, tehdit suçu, Türk Ceza Kanunu'nun "Hürriyete Karşı Suçlar" başlığı altındaki 106. maddesinde düzenlenmiştir. Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçu evlilik içi psikolojik şiddetin bir türü olarak değerlendirilmektedir. TCK'nin 109/1 maddesine göre bu suç, "Bir kimseyi hukuka aykırı olarak bir yere gitmek veya bir yerde kalmak hürriyetinden yoksun bırakmak" olarak tanımlanmıştır. TCK 109/3-e maddesine göre bu suç, eşe karşı işlenmesi durumunda nitelikli suç sayılmaktadır. Ayrıca, mağdur tarafından, psikolojik şiddet nedeniyle uğranılan maddi ve manevi zararların talep edilmesi halinde, bu talebin, fail tarafından Türk Borçlar Kanunu kapsamında tazmin edilmesi istenebilecektir. Eşlerden birinin Aile Kanunu'nda öngörülen bakım ve destek yükümlülüğünü yerine getirmemesi TCK'nin 233/1 maddesi kapsamında suç teşkil etmektedir. Kocanın hamile olduğunu bildiği karısını terk etmesi de aynı maddenin ikinci fıkrası kapsamında cezalandırılmaktadır. Ayrıca 6284 sayılı Kanun, psikolojik şiddeti bir şiddet türü olarak kabul etmiştir.

Türk Ceza Kanunu

İntihara Yönlendirme

Madde 84 (1) Başkasını intihara azmettiren, teşvik eden, başkasının intihar kararını kuvvetlendiren ya da başkasının intiharına herhangi bir şekilde yardım eden kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Tehdit

Madde 106 (1) Bir başkasını, kendisinin veya yakınının hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden bahisle tehdit eden kişi, altı aydan iki

yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Malvarlığı itibarıyla büyük bir zarara uğratacağından veya sair bir kötülük edeceğinden bahisle tehditte ise, mağdurun şikâyeti üzerine, altı aya kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.

Hürriyetinden Yoksun Kılma

Madde 109 (1) Bir kimseyi hukuka aykırı olarak bir yere gitmek veya bir yerde kalmak hürriyetinden yoksun bırakan kişiye, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Kişi, fiili işlemek için veya işlediği sırada cebir, tehdit veya hile kullanırsa, iki yıldan yedi yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(3) Bu suçun; a) Silahla, b) Birden fazla kişi tarafından birlikte, c) Kişinin yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle, d) Kamu görevinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle, e) Üstsoy, altsoy veya eşe ya da boşandığı eşe karşı, f) Çocuğa ya da beden veya ruh bakımından kendini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı, işlenmesi halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza bir kat artırılır.

(4) Bu suçun mağduru önemli ölçüde ekonomik açıdan zarara uğratması halinde ayrıca bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

(5) Suçun cinsel amaçla işlenmesi halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(6) Bu suçun işlenmesi amacıyla veya sırasında kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış hallerinin gerçekleşmesi durumunda, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

Birden Çok Evlilik, Hileli Evlenme ve Dini Törenler

Madde 230 (1) Evli olmasına rağmen, başkasıyla evlenme işlemi yaptıran kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kendisi evli olmamakla birlikte, evli olduğunu bildiği bir kimse ile evlilik işlemi yaptıran kişi de yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

(3) Gerçek kimliğini saklamak suretiyle bir başkasıyla evlenme işlemi yaptıran kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(4) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçlardan dolayı zamanaşımı, evlenmenin iptali kararının kesinleştiği tarihten itibaren işlemeye başlar.

(5) Aralarında evlenme olmaksızın, evlenmenin dinsel törenini yaptıranlar hakkında iki aydan altı aya kadar hapis cezası verilir. Ancak, medeni nikah yapıldığında kamu davası ve hükmedilen ceza bütün sonuçlarıyla ortadan kalkar.

(6) Evlenme akdinin kanuna göre yapılmış olduğunu gösteren belgeyi görmeden bir evlenme için dinsel tören yapan kimse hakkında iki aydan altı aya kadar hapis cezası verilir.

Kötü Muamele

Madde 232 (1) Aynı konutta birlikte yaşadığı kişilerden birine karşı kötü muamelede bulunan kimse, iki aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) İdaresi altında bulunan veya büyötmek, okutmak, bakmak, muhafaza etmek veya bir meslek veya sanat öğretmekle yükümlü olduğu kişi üzerinde, sahibi bulunduğu terbiye hakkından doğan disiplin yetkisini kötüye kullanan kişiye, bir yıla kadar hapis cezası verilir.

Aile Hukukundan Kaynaklanan Yükümlölüğün İhlali

Madde 233 (1) Aile hukukundan doğan bakım, eğitim veya destek olma yükümlülüğünü yerine getirmeyen kişi, şikâyet üzerine, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Hamile olduğunu bildiği eşini veya sürekli birlikte yaşadığı ve kendisinden gebe kalmış bulunduğunu bildiği evli olmayan bir kadını çaresiz durumda terk eden kimseye, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir. (3) Velayet hakları kaldırılmış olsa da, itiyadi sarhoşluk, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin kullanılması ya da onur kırıcı tavır ve hareketlerin sonucu maddi ve manevi özen noksanlığı nedeniyle çocuklarının ahlak, güvenlik ve sağlığını ağır şekilde tehlikeye sokan ana veya baba, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

6284 sayılı Kanun

Tanımlar

Madde 2- (1) Bu Kanunda yer alan;

d) Şiddet: Kişinin, fiziksel, cinsel, *psikolojik* veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı.

f. Israrlı Takip

Türk Ceza Kanunu'nda ısrarlı takip suç olarak düzenlenmemiştir ve sadece taciz, özel hayatın gizliliğini ihlal, tehdit ve şantaj gibi ısrarlı takibe konu fiiller dava edilmektedir. 6284 sayılı Kanun'da, ısrarlı takip kavramı dâhil edilmiş ve Kanun'un uygulama yönetmeliğinde tanımlanmıştır.

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Israrlı Takip: Aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, şiddet uygulayanın, şiddet mağduruna yönelik olarak, güvenliğinden endişe edecek şekilde fiziki veya psikolojik açıdan korku ve çaresizlik duygularına sebep olacak biçimde, içeriği ne olursa olsun fiili, sözlü, yazılı olarak ya da her türlü iletişim aracını kullanarak ve baskı altında tutacak her türlü tutum ve davranış.

g. Cinsel Şiddet

“Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar” başlığı altında, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla ile cinsel ilişki ve cinsel taciz suçları düzenlenmektedir.

Cinsel Saldırı

Madde 102 – (Değişik: 18 Haziran 2014 - 6545 sayılı Kanun'un 58. Maddesi ile)

(1) Cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığını ihlâl eden kişi, mağdurun şikâyeti üzerine, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel davranışın sarkıntılık düzeyinde kalması halinde iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiilin vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, on iki yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. Bu fiilin eşe karşı işlenmesi halinde, soruşturma ve kovuşturmanın yapılması mağdurun şikâyetine bağlıdır.

(3) Suçun; a) Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı, b) Kamu görevinin, vesayet veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle, c) Üçüncü derece dâhil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana, üvey kardeş, evlat edinen veya evlatlık tarafından, d) Silahla veya birden fazla kişi tarafından birlikte, e) İnsanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle, işlenmesi halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilen cezalar yarı oranında artırılır.

(4) Cinsel saldırı için başvuru olan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması halinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(5) Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü halinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

Çocukların cinsel istismarı

Madde 103- (1) (Yeniden düzenlenen birinci ve ikinci cümle: 24/11/2016-6763/13 md.)

Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismarın sarkıntılık düzeyinde kalması halinde üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. (Ek cümle: 24/11/2016-6763/13 md.) Mağdurun on iki yaşını tamamlamamış olması halinde verilecek ceza, istismar durumunda on yıldan, sarkıntılık durumunda beş yıldan az olamaz. Sarkıntılık düzeyinde kalmış suçun failinin çocuk olması halinde soruşturma ve kovuşturma yapılması mağdurun, velisinin veya vasisinin şikâyetine bağlıdır. Cinsel istismar deyiminden; a) On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte kendisine yönelen fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış, b) Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar, anlaşılır.

(2) (Yeniden düzenleme: 24/11/2016-6763/13 md.) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, on altı yıldan aşağı olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. Mağdurun on iki yaşını tamamlamamış olması halinde verilecek ceza on sekiz yıldan az olamaz.

(3) Suçun; a) Birden fazla kişi tarafından birlikte, b) İnsanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle, c) Üçüncü derece dâhil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana, üvey kardeş veya evlat edinen tarafından, d) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından, e) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle, işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Cinsel istismarın, birinci fıkranın (a) bendindeki çocuklara karşı cebir veya tehditle ya da (b) bendindeki çocuklara karşı silah kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Cinsel istismar için başvuru olan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(6) Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

Herhangi bir zorlama, tehdit, hile veya iradelerini etkileyen unsurlar olmaksızın 15 yaşını doldurmuş (ancak 18 yaşını doldurmamış) çocuklar ile cinsel ilişkiye girmek bir suç olarak düzenlenmiştir (TCK 104/1 maddesi). Ancak bu suçun kovuşturulması ancak ilişkiye dâhil olan çocuğun şikâyeti ile açılabilir. Ayrıca bu suçun cezası iki yıldan beş yıla kadar hapis olarak belirlenmiştir ve ceza süresi cinsel istismar suçu ile kıyaslandığında düşük tutulmuştur. Bununla birlikte, suçun evlenmesi yasak olan kişilerle ilgili olması halinde, kovuşturma için şikâyet zorunlu değildir. Çocuğun 15 yaşından büyük olduğu ve bu nedenle “evlenmeye uygun” olduğu durumlarda, kovuşturma ancak ilgili çocuğun şikâyeti üzerine başlatılabilir.

Reşit olmayanla cinsel ilişki

Madde 104-

(1) Cebir, tehdit ve hile olmaksızın, on beş yaşını bitirmiş olan çocukla cinsel ilişkide bulunan kişi, şikâyet üzerine, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Suçun mağdur ile arasında evlenme yasağı bulunan kişi tarafından işlenmesi hâlinde, şikâyet aranmaksızın, on yıldan on beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. (3) (Ek: 18/6/2014-6545/60 md.) Suçun, evlat edineceği çocuğun evlat edinme öncesi bakımını üstlenen veya koruyucu aile ilişkisi çerçevesinde koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişi tarafından işlenmesi hâlinde, şikâyet aranmaksızın ikinci fıkraya göre cezaya hükmolunur.

Cinsel Taciz

Madde 105

(1) Bir kimseyi cinsel amaçlı olarak taciz eden kişi hakkında, mağdurun şikâyeti üzerine, üç aydan iki yıla kadar hapis cezasına veya adli para cezasına fiilin çocuğa karşı işlenmesi halinde altı aydan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) (Değişik: 18/6/2014-6545/61 md.) Suçun; a) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin ya da aile içi ilişkisinin sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle, b) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından, c) Aynı işyerinde çalışmanın sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle, d) Posta veya elektronik haberleşme araçlarının sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle, e) Teşhir suretiyle, işlenmesi hâlinde yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur; işi bırakmak, okuldan veya ailesinden ayrılmak zorunda kalmış ise verilecek ceza bir yıldan az olamaz.

Müstehcenlik

Madde 226 (1) a) Bir çocuğa müstehcen görüntü, yazı veya sözleri içeren ürünleri veren ya da bunların içeriğini gösteren, okuyan, okutan veya dinleten, b) Bunların içeriklerini çocukların girebileceği veya görebileceği yerlerde ya da alenen gösteren, görülebilecek şekilde sergileyen, okuyan, okutan, söyleyen, söyleten, c) Bu ürünleri, içeriğine vakıf olunabilecek şekilde satışa veya kiraya arz eden, d) Bu ürünleri, bunların satışına mahsus alışveriş yerleri dışında, satışa arz eden, satan veya kiraya veren, e) Bu ürünleri, sair mal veya hizmet satışları yanında veya dolayısıyla bedelsiz olarak veren veya dağıtan, f) Bu ürünlerin reklamını yapan, kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Müstehcen görüntü, yazı veya sözleri basın ve yayın yolu ile yayınlayan veya yayınlanmasına aracılık eden kişi altı aydan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Müstehcen görüntü, yazı veya sözleri içeren ürünlerin üretiminde çocukları, temsili çocuk görüntülerini veya çocuk gibi görünen kişileri kullanan kişi, beş yıldan on yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Bu ürünleri ülkeye sokan, çoğaltan, satışa arz eden, satan, nakleden, depolayan, ihraç eden, bulunduran ya da başkalarının kullanımına sunan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Şiddet kullanılarak, hayvanlarla, ölmüş insan bedeni üzerinde veya doğal olmayan yoldan yapılan cinsel davranışlara ilişkin yazı, ses veya görüntüleri içeren ürünleri üreten, ülkeye sokan, satışa arz eden, satan, nakleden, depolayan, başkalarının kullanımına sunan veya bulunduran kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(5) Üç ve dördüncü fıkralardaki ürünlerin içeriğini basın ve yayın yolu ile yayınlayan veya yayınlanmasına aracılık eden ya da çocukların görmesini, dinlemesini veya okumasını sağlayan kişi, altı yıldan on yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(6) Bu suçlardan dolayı, tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(7) Bu madde hükümleri, bilimsel eserlerle; üçüncü fıkra hariç olmak ve çocuklara ulaşması engellenmek koşuluyla, sanatsal ve edebi değeri olan eserler hakkında uygulanmaz.

İş Kanunu'nda, işçinin işyerinde cinsel tacize uğradığını bildirmesine rağmen işverenin gerekli önlemini almaması iş sözleşmesinin feshi için haklı sebep olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca işverenin psikolojik ve cinsel tacize ilişkin yükümlülükleri Borçlar Kanunu'nda düzenlenmiştir.

İş Kanunu

İşçinin haklı nedenle derhal fesih hakkı:

Madde 24. Süresi belirli olsun veya olmasın işçi, aşağıda yazılı hallerde iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemezsizin feshedebilir:

b. İşveren işçinin veya ailesi üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak şekilde sözler söyler, davranışlarda bulunursa veya işçiye cinsel tacizde bulunursa.

d. İşçinin diğer bir işçi veya üçüncü kişiler tarafından işyerinde cinsel tacize uğraması ve bu durumu işverene bildirmesine rağmen gerekli önlemler alınmazsa

Türk Borçlar Kanunu

MADDE 417- İşveren, hizmet ilişkisinde işçinin kişiliğini korumak ve saygı göstermek ve işyerinde dürüstlük ilkelerine uygun bir düzeni sağlamakla, özellikle işçilerin psikolojik ve cinsel tacize uğramamaları ve bu tür tacizlere uğramış olanların daha fazla zarar görmemeleri için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

İşveren, işyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak; işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdür. İşverenin yukarıdaki hükümler dâhil, kanuna ve sözleşmeye aykırı davranışı nedeniyle işçinin ölümü, vücut bütünlüğünün zedelenmesi veya kişilik haklarının ihlaline bağlı zararların tazmini, sözleşmeye aykırılıktan doğan sorumluluk hükümlerine tabidir.

h. Çocuk yaşıta, erken, zorla evlilik

Bir kişinin kendi isteğiyle evlenebilmesi için 18 yaşından büyük ve akli yeterliliğe sahip olması gerekir. 17 yaşından gün alan kişiler, anne ve babalarının veya vasilerinin yazılı izni ile evlenebilirler (TCK md. 244; Evlenme Yönetmeliği md. 14 ve md.20). Anne ve babası veya vasisi olmayanlar, vesayet (sulh ceza mahkemesi) izni ile evlenebilirler. Olağanüstü hallerde ve çok önemli bir sebebin varlığında, hakim (aile mahkemesi hakimi) 16 yaşını doldurmuş erkek veya kadınların evlenmesine izin verebilir.

Çocuk Yaşıta, Erken ve Zorla Evlendirme Eylemlerine İlişkin Muhtemel Suç ve Şüphelerin Soruşturulması¹⁶

i. Kadın sünneti

Türkiye’de kadın sünneti nadir bir vaka olduğundan bununla ilgili yasal düzenleme bulunmamaktadır. Bununla birlikte, bir olay durumunda, Türk Ceza Kanunu’nun 86. ve 87. maddelerinde düzenlenen kasten yaralama veya ağırlaştırılmış kasten yaralama suçları temelinde ceza davaları açılabilmektedir.

j. Çocuk düşürtme

Türk Ceza Kanunu’nun 99. maddesi, yasa dışı/zorla/rıza dışı kürtajı, 100. maddesi yasa dışı kürtajı ve 101. maddesi yasa dışı/zorla/rıza dışı kısırlaştırmayı suç olarak tanımlamaktadır.

Çocuk Düşürtme, Düşürme veya Kısırlaştırma

Madde 99

(1) Rızası olmaksızın bir kadının çocuğunu düşürten kişi, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Tıbbi zorunluluk bulunmadığı halde, rızaya dayalı olsa bile, gebelik süresi on haftadan fazla olan bir kadının çocuğunu düşürten kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu durumda, çocuğunun düşürtülmesine rıza gösteren kadın hakkında bir yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.

(3) Birinci fıkrada yazılı fiil kadının beden veya ruh sağlığı bakımından bir zarara uğramasına neden olmuşsa, kişi altı yıldan on iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır; fiilin kadının ölümüne neden olması halinde, on beş yıldan yirmi yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(4) İkinci fıkrada yazılı fiil kadının beden veya ruh sağlığı bakımından bir zarara uğramasına neden olmuşsa, kişi üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır; fiilin kadının ölümüne neden olması halinde, dört yıldan sekiz yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(5) Rızaya dayalı olsa bile, gebelik süresi on haftayı doldurmamış olan bir kadının çocuğunun yetkili olmayan bir kişi tarafından düşürtülmesi halinde; iki yıldan dört yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan diğer fiiller yetkili olmayan bir kişi tarafından işlendiği takdirde, bu fıkralara göre verilecek ceza, yarı oranında artırılarak hükmolunur.

¹⁶ “Kolluk Kuvvetleri için Çocuk, Erken ve Zorla Evlilik Eğitimi Kiti” (Taslak), Seda Akço Bilen, Bürge Akbulut, BM Ortak Programı Türkiye, 2020

(6) Kadının mağduru olduğu bir suç sonucu gebe kalması halinde, süresi yirmi haftadan fazla olmamak ve kadının rızası olmak koşuluyla, gebeliği sona erdirene ceza verilmez. Ancak, bunun için gebeliğin uzman hekimler tarafından hastane ortamında sona erdirilmesi gerekir.

Çocuk düşürme

Madde 100

Gebelik süresi on haftadan fazla olan kadının çocuğunu isteyerek düşürmesi halinde, bir yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.

Kısırlaştırma

Madde 101

(1) Bir erkek veya kadını rızası olmaksızın kısırlaştıran kimse, üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Fiil, kısırlaştırma işlemi yapma yetkisi olmayan bir kimse tarafından yapılırsa, ceza üçte bir oranında artırılır. (2) Rızaya dayalı olsa bile, kısırlaştırma fiilinin yetkili olmayan bir kişi tarafından işlenmesi halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

k. İnsan Ticareti

Türk Ceza Kanunu'nun 80. maddesi, gerek fuhuş gerekse çalışma amaçlı insan kaçakçılığını yasaklamakta ve 8 yıldan 12 yıla kadar hapis cezası öngörmektedir. Türk Ceza Kanunu'nun 227. maddesi, çocuğun fuhşuna aracılık edilmesini yasaklamakta ve 4 yıldan 10 yıla kadar hapis cezası öngörmektedir. 2013 tarihli "Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu", insan ticaretinin yasal bir tanımını yapmakta ve insan ticareti mağdurlarının üç yıla kadar bir süre için yenilenebilen özel bir tür oturma izni almak için uygun olduğunu belirlemektedir. İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması Yönetmeliği Mart 2016'da yürürlüğe girmiştir.

İnsan Ticareti

Madde 80 (1) (Değişik: 6/12/2006 – 5560/3 md.) Zorla çalıştırmak, hizmet ettirmek, fuhuş yaptırmak veya esarete tâbi kılmak ya da vücut organlarının verilmesini sağlamak maksadıyla (1) tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak, (2) nüfuzu kötüye kullanmak, (3) kandırmak veya (4) kişiler üzerindeki denetim olanaklarından veya çaresizliklerinden yararlanarak rızalarını elde etmek suretiyle kişileri ülkeye sokan, ülke dışına çıkaran, tedarik eden, kaçırarak, bir yerden başka bir yere götüren veya sevk eden ya da barındıran kimseye sekiz yıldan on iki yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası verilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen amaçlarla girişilen ve suçu oluşturan fiiller var olduğu takdirde, mağdurun rızası geçersizdir.

(3) On sekiz yaşını doldurmamış olanların birinci fıkrada belirtilen maksatlarla tedarik edilmeleri, kaçırılmaları, bir yerden diğer bir yere götürülmeleri veya sevk edilmeleri veya barındırılmaları hallerinde suça ait araç fiillerden hiçbirine başvurulmuş olmasa da faille birinci fıkrada belirtilen cezalar verilir.

(4) Bu suçlardan dolayı tüzel kişiler hakkında da güvenlik tedbirine hükmolunur.

l. Velayet

Türk Medeni Kanunu'nun 336. maddesine göre, evlilikleri devam ettiği sürece ana ve baba ortak velayet hakkına sahiptir. Ortak hayata son verilmesi veya ayrılığın gerçekleşmesi halinde, hakim, velayeti eşlerden birine verebilir. 323. ve 324. maddeler uyarınca, ana ve babadan her biri, velayeti altında bulunmayan veya kendisine bırakılmayan çocuk ile uygun kişisel ilişki kurulmasını isteme hakkına sahiptir. Ana ve babadan her biri, diğerinin çocuk ile kişisel ilişkisini zedelemekten, çocuğun eğitilmesi ve yetiştirilmesini engellemekten kaçınmakla yükümlüdür. Kişisel ilişki sebebiyle çocuğun huzuru tehlikeye girer veya ana ve baba bu haklarını birinci fıkra da öngörülen yükümlülüklerine aykırı olarak kullanırlar veya çocuk ile ciddi olarak ilgilenmezler ya da diğer önemli sebepler varsa, kişisel ilişki kurma hakkı reddedilebilir veya kendilerinden alınabilir. 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında hâkimler diğer tedbirlerin yanı sıra velayet, vasi, nafaka ve kişisel ilişki ile ilgili karar vermeye de yetkilidir.

Türk Medeni Kanunu

Madde 335. - Ergin olmayan çocuk, ana ve babasının velayeti altındadır. Yasal sebep olmadıkça velayet ana ve babadan alınamaz. Hâkim vasi atanmasına gerek görmedikçe, kısıtlanan ergin çocuklar da ana ve babanın velayeti altında kalırlar.

II. Ana ve baba evli ise

Madde 336. - Evlilik devam ettiği sürece ana ve baba velayeti birlikte kullanırlar. Ortak hayata son verilmiş veya ayrılık hâli gerçekleşmişse hâkim, velayeti eşlerden birine verebilir. Velayet, ana ve babadan birinin ölümü hâlinde sağ kalana, boşanmada ise çocuk kendisine bırakılan tarafa aittir.

III. Ana ve baba evli değilse

Madde 337. - Ana ve baba evli değilse velayet anaya aittir. Ana küçük, kısıtlı veya ölmüş ya da velayet kendisinden alınmışsa, hâkim, çocuğun menfaatine göre, vasi atar veya velayeti babaya verir.

m. Bildirme

Bir suçun bildirilmemesi Türk Ceza Kanunu'nda suç olarak düzenlenmiştir. Suçun cezası, suçla ilgili bilgileri elde eden kişinin mesleğine ve bu bilgileri edinme zamanına (suçu önlemenin mümkün olup olmadığına) göre değişmektedir. Kovuşturma için şikâyet gerektirmeyen her türlü suçun bildirilmesi zorunludur. Buna göre cinsel taciz ve sadece el yordamıyla yapılan cinsel saldırıların bildirilmesi zorunlu değildir. Fiilin vücuda organ veya başka bir cisim sokularak işlenmesi halinde bildirim zorunludur. Bu fiilin eşe karşı işlenmesi halinde, soruşturma ve kovuşturmanın yapılması mağdurun şikâyetine bağlıdır.

Suçu bildirmeme

Madde 278 (1) İşlenmekte olan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) İşlenmiş olmakla birlikte, sebebiyet verdiği neticelerin sınırlandırılması halen mümkün bulunan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır. (3) Mağdurun on beş yaşını bitirmemiş bir çocuk, bedensel veya ruhsal bakımdan engelli olan ya da hamileliği nedeniyle kendisini savunamayacak durumda bulunan kimse olması halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza, yarı oranında artırılır.

Kamu görevlisinin suçu bildirmemesi

Madde 279 (1) Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile

cezalandırılır. (2) Suçun, adlî kolluk görevini yapan kişi tarafından işlenmesi halinde, yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Sağlık Mesleği Mensuplarının Suçu Bildirmemesi

Madde 280 (1) Görevini yaptığı sırada bir suçun işlendiği yönünde bir belirti ile karşılaşmasına rağmen, durumu yetkili makamlara bildirmeyen veya bu hususta gecikme gösteren sağlık mesleği mensubu, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Sağlık mesleği mensubu deyiminden tabip, diş tabibi, eczacı, ebe, hemşire ve sağlık hizmeti veren diğer kişiler anlaşılır.

YÜKLENİCİ PERSONELİ İÇİN DAVRANIŞ KURALLARI

SEECO Projesi adına hareket eden tüm çalışanlar, Danışmanlar, Yükleniciler ve herhangi bir Üçüncü Taraf, SEECO Projesinin Davranış Kurallarına ve iç politika ve prosedürlerine uymakla sorumludur. Bu tür kurallara uyum olmadığına inanan, veya bundan şüphelenen veya bununla ilgili herhangi bir sorusu olan kişiler, bu konuyu dile getirmeli ve ilgili kişilere/birimlere bildirmelidir. Buna göre, bildirimde bulunma niyetinde olan kişiler, SEECO Projesi'nin Şikâyet Mekanizmasına ihbarda bulunmalıdır.

Bu Davranış Kuralları, tüm Yüklenici Personelinden beklenen davranışları tanımlamaktadır. İşyeri, güvenli olmayan, saldırgan, taciz edici veya şiddet içeren davranışlara müsamaha gösterilmeyecek olan ve buradaki herkesin misilleme korkusu olmadan sorunlarını veya endişelerini dile getirme konusunda rahat hissetmesi gereken bir ortamdır.

Şirket, yerel çevre, topluluklar ve çalışanları üzerindeki olumsuz etkileri en aza indiren bir çalışma ortamı sağlamayı taahhüt eder. Şirket ayrıca, Cinsel Sömürü ve İstismarın (CSİ) ve Cinsel Tacizin (CT) bulunmadığı ve bu davranışların şirketin herhangi bir çalışanı, alt yüklenicisi, tedarikçisi, iş ortağı veya temsilcisi tarafından tolere edilmeyeceği bir ortam yaratmayı ve sürdürmeyi taahhüt eder. Bu Davranış Kuralları şunları amaçlamaktadır:

1. Hangi davranışların cinsel sömürü ve istismar ve cinsel tacizi teşkil ettiğine dair ortak bir anlayış oluşturmak
2. Şirket çalışanlarının CSİ ve CT'yi önlemesi, bildirmesi ve müdahale etmesi için standart davranışlara ve yönergelerle ilişkin ortak bir kararlılık oluşturmak ve
3. Bu davranış kurallarının ihlal edilmesi durumunda disiplin cezası alınacağına dair bir anlayış oluşturmak.

Cinsel Sömürü ve İstismar (CSİ), bir başkasının cinsel sömürsünden parasal, sosyal veya politik olarak kazanç sağlamak dâhil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere cinsel amaçlarla bir kırılma, ayrımcı güç veya güven konumuna ilişkin herhangi bir fiili istismar veya istismar teşebbüsü olarak tanımlanmaktadır.

Cinsel istismar: güç kullanarak veya eşit olmayan ya da zorlayıcı koşullar altında, fiili cinsel nitelikteki fiziksel müdahale veya buna yönelik tehdit.

Cinsel Taciz: İstenmeyen cinsel yaklaşımlar, cinsel iltimas talepleri ve cinsel nitelikteki diğer sözlü veya fiziksel davranışlar.

Cinsel Taciz ile CSİ'nin karşılaştırılması: CSİ, bir faydalanıcıya veya topluluk üyesine karşı meydana gelir. Cinsel taciz, bir kuruluş veya şirketin personeli arasında meydana gelir ve herhangi bir istenmeyen cinsel yaklaşımı veya cinsel nitelikli istenmeyen sözlü veya fiziksel davranışı içerir. Kurum politikaları ve personel eğitimlerinin her bir olayın raporlanmasına yönelik prosedürlere ilişkin özel talimatları içerebilmesi açısından iki terim arasındaki ayrım önemlidir.

Rıza: Bir kişinin bir şeyi yapmak için gönüllü olarak verdiği kararın arkasındaki seçimdir. Herhangi bir cinsel faaliyet için rıza özgürce verilmeli, vazgeçilebilir olmalı, mümkün olduğunca çok bilgiyle ve duruma özel olarak verilmelidir. Bir anlaşma, tehdit, yalan, baskı veya güç dengesizliği kullanılarak sağlanması halinde rıza teşkil etmez. Bu Davranış Kuralları kapsamında, yerel olarak reşit olma yaşı veya rıza yaşı ne olursa olsun, 18 yaşın altındaki hiç kimse rıza gösteremez. Çocuğun yaşıyla ilgili yanlış bir düşünce savunma teşkil etmez. Anlaşma şu yollarla elde edildiğinde rıza söz konusu değildir:

- Tehdit, güç veya diğer zorlama, kaçırma, hile, manipülasyon, kandırma veya yanlış beyan biçimlerinin kullanılması
- Kişinin hâlihazırda hak sahibi olduğu bir faydayı alıkoymak için bir tehdidin kullanılması veya
- Kişiye bir fayda sağlamak için söz verilmesi.

Bir topluluk sakinine veya bir iş arkadaşına yönelik her türlü şiddet yasak olmakla birlikte, bu davranış kuralları, özellikle, ağır suç teşkil eden ve istihdam ve istihdam durumuyla ilgili fesih ve diğer sonuçlar için gerekçe olan cinsel sömürü ve istismarın (CSİ) ve cinsel tacizin önlenmesi ve bildirilmesiyle ilgilidir.

GEREKLİ DAVRANIŞ

1. Görevlerini yetkinlikle ve özenle yerine getirmek,
2. Bu Davranış Kurallarına, geçerli tüm kanun ve yönetmeliklere ve diğer Yüklenici Personelinin ve diğer herhangi bir kişinin sağlığını, güvenliğini ve esenliğini korumaya yönelik gereklilikler dâhil olmak üzere diğer gerekliliklere uymak,
3. Aşağıdakiler vasıtasıyla güvenli bir çalışma ortamını sağlamak:
  - a. Her bir kişinin kontrolü altındaki iş yerlerinin, makinelerin, ekipmanların ve süreçlerin güvenli ve sağlık açısından risksiz olmasını sağlanması;
  - b. Gerekli kişisel korunma ekipmanının kullanılması;
  - c. Kimyasal, fiziksel ve biyolojik maddeler ve etmenler ile ilgili uygun tedbirlerin kullanılması ve;
  - d. Uygulanabilir acil durum işletme prosedürlerinin takip edilmesi.
4. Güvenli veya sağlıklı olmadığına inandığı çalışma durumlarını bildirmek ve kendisini, yaşamı veya sağlığı için olması muhtemel ve ciddi bir tehlike teşkil ettiğine makul olarak inandığı bir çalışma durumundan uzaklaştırmak,
5. Diğer insanlara saygılı davranmak ve kadınlar, engelliler, göçmen işçiler veya çocuklar gibi belirli gruplara karşı ayrımcılık yapmamak,
6. Diğer Yüklenicinin veya İşverenin Personeliyle cinsel taciz ve cinsel sömürü dâhil olmak üzere herhangi bir şekilde taciz içeren bir ilişkiye girmemek,
7. Dünya Bankası tarafından finanse edilen projelerde/operasyonlarda, cinsel sömürü, Banka tarafından finanse edilen Mallar, İşler, Danışmanlık veya Danışmanlık Dışı hizmetlere erişim veya bunlardan yararlanma cinsel kazanç elde etmek için kullanıldığında meydana gelmektedir,
8. Sağlık ve güvenlik konuları ve Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz dâhil olmak üzere, Sözleşmenin çevresel ve sosyal yönleri hakkında verilecek ilgili eğitim kurslarını tamamlamak,
9. Bu Davranış Kurallarına ilişkin ihlalleri bildirmek ve
10. Bu Davranış Kurallarının ihlallerini bize veya İşverene bildiren veya [Proje Şikâyet Mekanizmasını] kullanan herhangi bir kişiye karşı misillemede bulunmamak.

ENDİŞELERİN GÜNDEME GETİRİLMESİ

Herhangi bir kişinin, bu Davranış Kurallarının ihlalini teşkil edebileceğine inandığı veya kendisini başka bir şekilde endişelendiren bir davranışı gözlemlemesi halinde, konuyu derhal bildirmelidir. Bu bildirim aşağıda belirtilen yöntemlerden herhangi biriyle yapılabilir.

1. [Yüklenicinin Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddeti ele alma konusunda ilgili deneyime sahip Sosyal Uzmanının adını veya Sözleşme kapsamında böyle bir kişinin gerekli olmaması durumunda, bu konuları ele almak üzere Yüklenici tarafından atanan diğer kişinin adını yazın] ile yazılı olarak [ ] adresi üzerinden veya [ ] nolu telefonda veya [ ] adresinde şahsen iletişime geçilmesi veya
2. Yüklenicinin (varsa) yardım hattına ulaşmak için [ ] numaralı telefonunun aranarak mesaj bırakılması.

Ülke kanunları iddiaların raporlanmasını zorunlu kılmadıkça, kişinin kimliği gizli tutulacaktır. İsimsiz şikâyetler veya iddialar da sunulabilir. Bunlar ile ilgili gerekli ve uygun değerlendirme yapılacaktır. Olası suistimallere ilişkin tüm bildirimleri ciddiye alırız ve bunları araştırıp uygun önlemleri alırız. Gerektiğinde, iddia edilen olayı yaşayan kişiyi kendisini desteklemeye yardımcı olabilecek hizmet sağlayıcılara derhal yönlendireceğiz.

Bu Davranış Kuralları tarafından yasaklanan herhangi bir davranış hakkında iyi niyetle endişesini dile getiren hiç kimseye karşı misilleme yapılmayacaktır. Böyle bir misilleme, bu Davranış Kurallarının ihlali olarak değerlendirilecektir.

DAVRANIŞ KURALLARININ İHLAL EDİLMESİNİN SONUÇLARI

Bu Davranış Kurallarının Yüklenici Personeli tarafından herhangi bir şekilde ihlali, fesih ve yasal mercilere sevk edilme olasılığı dâhil olmak üzere ciddi sonuçlara yol açabilir.

YÜKLENİCİ PERSONELİ İÇİN:

Bu Davranış Kurallarının anladığım bir dilde yazılmış bir kopyasını aldım. Bu Davranış Kuralları hakkında herhangi bir sorum olması halinde, bir açıklama talep etmek için [Yüklenicinin toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle mücadelede ilgili deneyime sahip irtibat kişinin adını yazın] ile iletişime geçebileceğimi anlıyorum.

Yüklenici Personelinin Adı: [adı giriniz]

İmza: _____

Tarih: (gün, ay, yıl): _____

Yüklenicinin yetkili temsilcisinin tasdik imzası:

İmza: _____

Tarih: (gün, ay, yıl): _____

Ek 3. Proje İllerindeki TCDŞ Hizmet Sağlayıcıların Haritalanması

ADANA

Çağrı Merkezleri
Polis: 155 Jandarma: 156 Acil Durum Çağrı Merkezi: 112 Sosyal Hizmetler Çağrı Merkezi: 183 Yabancılar İletişim Merkezi: 157 Aile İç Şiddet Çağrı Merkezi: 0212 656 96 96 0549 656 96 96 Ankara Barosu Gelincik Çağrı Merkezi 444 43 06 Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi: 170
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlükleri
Şehitler Bulvarı Toros Mah. 78029 Sokak No: 3 Çukurova / ADANA 0 (322) 458 84 24
Şiddet Önleme İzleme Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Alparslan Türkeş Bulvarı Huzurevleri Mahallesi 77136. Sokak No:4 Çukurova/Adana Tel: (322) 247 08 35 (322) 239 99 59
Sosyal Hizmet Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Yüreğir: Cumhuriyet Mahallesi 788 Sokak 10/A Yüreğir/Adana Tel: (322) 324 02 42 (sadece çocuklarla ilgileniyor) Ceyhan Ulus Mah. Dr. Mehmet Doğan Sok No:18 Ceyhan/Adana Tel: (322) 611 33 53 Kozan: Karacaoğlu mah. 11053 Sok. No. 2/A Kozan/Adana Tel: (322) 516 54 55 Seyhan: Yenibaraj Mahallesi 68020 Sokak No:2, İç Kapı No: 1, 01150 Seyhan/Adana (0322) 261 16 00- 01
Kadın Danışma Merkezleri (STK, Belediye)
Adana Kadın Danışma ve Sığınma Evi Derneği / Akdam Gazipaşa Bulvarı Cemalpaşa Mahallesi 63003 Sokak, Gaye Apt. No:1 D:Apt. 7, 01120 Seyhan (0322) 453 53 50
Çukurova Belediyesi Kadın Danışma Merkezi Yurt Mahallesi Atatürk Kadın Yaşam Köyü Çukurova Adana (322) 422 55 39
Seyhan Belediyesi Kadın Danışma Merkezi Emek Mahallesi, Bakımyurdu caddesi 41019 Sk. Mahalle Kesişimi, No:5 Emek Semt Pazarı Üstü, Seyhan/Adana 0 (539) 840 40 73
Baro Kadın Hakları Merkezi / Kadın Hakları Komisyonu
Kadın Hakları Komisyonu Reşatbey Mah. Av. Mahmut Eroğlu Sk. No:17 Seyhan/Adana veya Adana Adliye Sarayı Kayalıbağ Mah. İnönü Cd. Üzeri Seyhan/Adana Tel: (322) 351 21 21/ 0(322) 359 49 72- 05306669653
Baro Adli Yardım Merkezi
Reşatbey Mah. Av. Mahmut Eroğlu Sk. No:17 Seyhan/Adana 0322 359 22 24 –(Bir ay sonra güncellenmelidir)
Adli Destek Merkezleri (Adalet Bakanlığı)
Seyhan: Adres: Adana Adliye Sarayı Kayalıbağ Mah. İnönü Cd. Üzeri Seyhan/Adana (322) 352 09 00 - Dâhili: 1753 – 1755 Ceyhan: Türlübaş Mah. Doktor Mahir Alp Boydak Bulvarı No:30 Ceyhan (322) 613 10 03- (322) 613 92 19 Seyhan Adliyesi Ek-1 Hizmet Binası, Aile Mahkemesi: Reşatbey Mahallesi 5 Ocak Caddesi No:54 Seyhan/ADANA 0(322) 352 58 20 Ceyhan: Türlübaş Mah. Doktor Mahir Alp Boydak Bulvarı No:30 Ceyhan (322) 613 10 03- (322) 613 92 19
Eğitim ve Araştırma Hastaneleri (Sağlık Bakanlığı)
Adana Şehir Hastanesi Adres: Kışla Mahallesi, Dr. Mithat Özsan Bulvarı, 4522. Sokak No:1, Yüreğir/Adana Tel: (0322) 455 90 00
Çocuk İzlem Merkezi (Sağlık Bakanlığı)
Adana Şehir Hastanesi Adres: Kışla Mahallesi, Dr. Mithat Özsan Bulvarı, 4522. Sokak No:1, Yüreğir/Adana Tel: (0322) 455 90 00
Göçmen Sağlığı Merkezleri
19 Mayıs: 19 Mayıs Mah 1062 Sokak No:61 Yüreğir/Adana Akıncılar: Akıncılar Mah. Kozan Cad. No:195/A Yüreğir/Adana Ceyhan: Şahinözbilen Mah. 262 Sokak Dış Kapı No:6 Ceyhan/Adana Doğankent: Cumhuriyet Mh. Haşım Dalgıç Cd No:18 Yüreğir/Adana Gülbahçesi: Gülbahçesi Mah. Obalar Caddesi No:54 Seyhan/Adana Levent : Levent Mah. Sümül Cad. No:49 Yüreğir/Adana Meydan: Meydan Mah. Kıbrıs Cad. No:5/A Seyhan/Adana Obalar: Sucuzade Mah. Obalar Cad. No:189/91 Seyhan/Adana Sarıçam: Sarıçam Konak. Merkezi Buruk İstiklal Mah. Sarıçam/Adana Şakirpaşa: Şakirpaşa Mah. Onur Cad. No:240/C Seyhan/Adana Tuzla: Tuzla Mah. Sağlık Lojmanı No:1 Karataş/Adana

Vefa: Fevzipaşa Mah. Vefa Cad. 34094 Sok. No: 4 Seyhan/ Adana
Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları
Aladağ: Mansurlu Mahallesi İnönü Caddesi Hükümet Konağı No:2 Aladağ / ADANA- (0322) 591 23 78
Ceyhan: Konakoğlu Mahallesi İnönü Bulvarı Hükümet Konağı No:55 Ceyhan / ADANA- 0 (322) 613 96 42
Çukurova: Kurttepe Mahallesi Süleyman Demirel Bulvarı 83035 Sokak No:1 Çukurova / ADANA- 0 (322) 247 00 87
Feke: Mücahitler Bulvarı Yeni Valilik Binası B Blok Alt Zemin Kat Seyhan / ADANA- 0 (322) 458 84 12
Hükümet Konağı Kat 3 Feke / ADANA- 0 (322) 741 21 72
İmamoğlu: Hükümet Konağı İmamoğlu / ADANA- 0 (322) 892 15 24
Karaisalı: Özel İdare İşhanı Karaisalı / ADANA- 0 (322) 551 21 65
Karataş: Yeni Mahalle Hükümet Konağı Karataş / ADANA- 0 (322) 681 44 01
Kozan: Hükümet Konağı Kozan / ADANA- 0 (322) 515 82 84
Pozantı: Hükümet Konağı Kat 3 Pozantı / ADANA- 0 (322) 581 24 33
Saimbeyli: İslam Mahallesi Hükümet Konağı Kat:3 Saimbeyli / ADANA- (322) 761 20 86
Sarıçam: İstiklal Mahallesi Karahacılı Caddesi No:147 Sarıçam / ADANA- 0 (322) 391 72 70
Seyhan: Eski Özel İdare Binası Seyhan / ADANA- 0 (322) 352 67 98
Tufanbeyli: Adana Valiliği Tufanbeyli Kaymakamlığı Hükümet Konağı Kat 3 Tufanbeyli / ADANA- 0 (322) 781 93 02
Yumurtalık: Ayas Mahallesi Hükümet Konağı Kat:4 Yumurtalık / ADANA- 0 (322) 671 42 43
Yüreğir: Hasan Şaş Caddesi Yüreğir Kaymakamlığı Binası Kat:1 Yüreğir / ADANA- 0 (322) 321 83 81

ADİYAMAN

Çağrı Merkezleri
Polis: 155 Jandarma: 156 Acil Durum Çağrı Merkezi: 112 Sosyal Hizmetler Çağrı Merkezi: 183 Yabancılar İletişim Merkezi: 157 Aile İçi Şiddet Çağrı Merkezi: 0212 656 96 96 0549 656 96 96 Ankara Barosu Gelincik Çağrı Merkezi 444 43 06 Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi: 170
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlükleri
Barbaros Hayrettin Mahallesi Haydar Efendi Caddesi 1622 Sokak No:5 Merkez / ADİYAMAN 0 (416) 216 10 82- 0 (416) 216 52 25
Şiddet Önleme İzleme Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Altınşehir Mahallesi Gölbaşı Karayolu 5. Km No:28 Merkez/Adıyaman (416) 223 12 62
Sosyal Hizmet Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Besni: Korupınar Mahallesi, M. Recep Sucu Sokak, No:3, Besni/Adıyaman 0 (416) 318 28 58 Merkez: Barbaros Hayrettin Mahallesi Haydar Efendi Cad. 1622. Sokak No.5 Merkez/Adıyaman 0 (416) 216 65 65 Kahta: Menderes mah. 9002. Sok No. 1 Kahta/Adıyaman 0 (416) 726 16 35 Gölbaşı: Mimar Sinan Mah. Besni Cad. No.36 Eski Meteoroloji Binası Gölbaşı/ Adıyaman 0 (416) 781 75 85
Kadın Danışma Merkezleri (STK, Belediye)
Adıyaman Kamer Adres: Malazgirt Mah. Eski Zey Yolu Cad. No:82 Kat:1 Daire:1 Merkez/Adıyaman 416 214 44 53
Baro Kadın Hakları Merkezi / Kadın Hakları Komisyonu
Adıyaman Barosu Kadın Hukuku Komisyonu Yavuz Selim mah. Atatürk bulvarı No. 211 Hukukçular Sitesi Zemin kat Adıyaman Tel: (416) 214 82 81
Baro Adli Yardım Merkezi
Yavuz Selim mah. Atatürk bulvarı No. 211 Hukukçular Sitesi Kat. 1 Daire. 1, Adli Yardım Bürosu Adıyaman 0 (416) 216 10 34
Adli Destek Merkezleri (Adalet Bakanlığı)
Adres: Yavuz Selim, Müftülük Cd. No:1, 02040 Adıyaman Merkez/Adıyaman Telefon: (416) 216 37 21- ADM Dahili: 1064
Eğitim ve Araştırma Hastaneleri (Sağlık Bakanlığı)
T.C. Sağlık Bakanlığı Adıyaman Üniversitesi Eğitim Ve Araştırma Hastanesi Adres: Yunus Emre, Merkez, 1164. Sk. No:13, 02200, 02200 Ziyaretpayamlı/Adıyaman Telefon: (416) 216 10 15
Çocuk İzlem Merkezi (Sağlık Bakanlığı)
T.C. S.B. Adıyaman Üniversitesi EAH 82. Yıl Ek Hizmet Binası Adres : Barbaros Hayrettin Mah. Atatürk Bulvarı Yanyolu Merkez / Adıyaman Tel: (416) 216 36 23

Göçmen Sağlığı Merkezleri

Merkez: Sıratut Mah. Yunus Emre Cad. Zümrüt Apartmanı Bodrum- Zemin Kat No: 2-3 Merkez/ Adıyaman

Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları

Besni: Yeni Besni Mahallesi Atatürk Caddesi Hükümet Binası Zemin Kat Besni / ADIYAMAN +90 (416) 318 11 07
Çelikhan: Hükümet Konağı 2 Kat Çelikhan / ADIYAMAN +90 (416) 451 2 845
Gerger: Merkez Mahalle Hükümet Konağı Arkası No:10 Gerger / ADIYAMAN +90 (416) 431 22 51
Gölbaşı: Hükümet Binası Kat:1 No:1 Gölbaşı / ADIYAMAN +90 (416) 781 61 19
Kahta: Menderes Mahallesi 4 Sokak No:1 Kahta / ADIYAMAN +90 (416) 725 50 72
Merkez: Turgutreis Mahallesi Hükümet Binası Zemin Kat Merkez / ADIYAMAN +90 (416) 216 58 88
Samsat: Samsat Kaymakamlığı Hükümet Binası No:1 Samsat / ADIYAMAN +90 (416) 411 20 65
Sincik: Sincik Hükümet Konağı 3.Kat Sincik / ADIYAMAN +90 (416) 421 25 02
Tut: Reşadiye Mahallesi Dr. Nusret Fişek Caddesi Hükümet Konağı Kat:1 Tut / ADIYAMAN +90 (416) 441 22 27

DİYARBAKIR**Çağrı Merkezleri**

Polis: **155**
Jandarma: **156**
Acil Durum Çağrı Merkezi: **112**
Sosyal Hizmetler Çağrı Merkezi: **183**
Yabancılar İletişim Merkezi: **157**
Aile İçi Şiddet Çağrı Merkezi: **0212 656 96 96 0549 656 96 96**
Ankara Barosu Gelincik Çağrı Merkezi **444 43 06**
Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi: **170**

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlükleri

Şehitlik Mahallesi Fabrika Caddesi 37. Sokak No: 7/1 Yenişehir / DİYARBAKIR 0 (412) 224 38 26-24

Şiddet Önleme İzleme Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)

Şehitlik Mahallesi Fabrika Caddesi 1. sokak/7-3 Yenişehir/Diyarbakır (412) 257 21 50

Sosyal Hizmet Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)

Yenişehir: Şehitlik Mahallesi Fabrika Caddesi 37. Sokak No:7/2 Yenişehir/Diyarbakır (412) 262 43 18
Sur: Dr. Yusuf Azizoğlu Cad. No:5 Yenişehir / Diyarbakır (412) 229 03 92
Kayapınar: Çölgüzeli mevkii 1. etap 816 ada toki konutları eski karakol binası Kayapınar / Diyarbakır (412) 237 26 27
Bağlar: İnalıoğlu Cad. No: 25 Yenişehir / Diyarbakır (412) 251 43 03
Silvan: Cami Mah. Azizoğlu Cad. No. 69 Silvan/ Diyarbakır 0 (412) 711 24 21
Ergani: Kemaliye Mah. Rüzgarlı Sok. No: 3 / Ergani / Diyarbakır 0412 611 15 15
Lice: Mulla Mah. Milli Güvenlik Cad. 5 Sok. No.33 Bit/ Diyarbakır 0 (412) 861 26 96
Bismil: Ulutürk Mah. Diyar Cad. No.76 Bismil/ Diyarbakır 0 (412) 415 21 10
Çermik: Tepe Mah. Diyarbakır Cad. No:10/4 Çermik / Diyarbakır 0412 461 28 38

Kadın Danışma Merkezleri (STK, Belediye)**Kamer Vakfı**

Ali Emiri 3. Sok. Es-Şal Apt. Kat:1 No:1-2 Yenişehir / Diyarbakır

Telefon: +90 412 228 10 53

Faks: +90 412 224 23 19

E-mail: d.kamervakfi@gmail.com / info@kamer.org.tr

Baro Kadın Hakları Merkezi / Kadın Hakları Komisyonu

TCDSÖ Özel Birimi

Kadın Hakları Danışma ve Uygulama Merkezi

Lise Cad. 4. Sk. Güneş 2009 Apt. A/Blok No:1 YENİŞEHİR/DİYARBAKIR

0850 466 21 21

Baro Adli Yardım Merkezi

Lise Cad. 4. Sk. Güneş 2009 Apt. A/Blok No:1 YENİŞEHİR/DİYARBAKIR

0850 466 21 21

Adli Destek Merkezleri (Adalet Bakanlığı)

Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü: Elazığ Cad. Diyarbakır Adalet Sarayı Yenişehir/ Diyarbakır Tel : 0412 229 16 00- ADM Dahili: 1694

Aile Mahkemeleri, Diyarbakır Adliyesi Ek Bina: Yenişehir, Prof. Selahattin Yağcıoğlu Cd., 21100 Yenişehir/Diyarbakır 0 412 223 25 65 - 0 412 223 24 65

Eğitim ve Araştırma Hastaneleri (Sağlık Bakanlığı)

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi:

Elazığ Yolu 10. Km Üçkuyular Mvkii 21070 Kayapınar/Diyarbakır (412) 258 00 60

Çocuk İzlem Merkezi (Sağlık Bakanlığı)

Çocuk Hastalıkları Hastanesi Dr.Şeref İnaloğlu Cad. 21010 Yenişehir / Diyarbakır Tel: +90.412 224 57 51
Göçmen Sağlığı Merkezleri
Kayapınar: Huzurevler Mah 69. Sok. No:23 Kayapınar/Diyarbakır Bağlar: Kaynaratepe Mah. Lezgin Avcı Cad. Şeyal Sitesi A Blok Zemin Kat No:46 Bağlar/Diyarbakır
Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları
Bağlar: Selahattin Eyyubi Mahallesi Urfa Bulvarı Akgülüçi Apartmanı Altı Bağlar / DİYARBAKIR +90 (412) 238 12 11 Bismil: Tekel Mahallesi Nato Caddesi Vakıf Binası Kat:1 No:1 Bismil / DİYARBAKIR +90 (412) 415 31 69 Çermik: Tepe Mahallesi Hükümet Konağı Kat:2 Çermik / DİYARBAKIR +90 (412) 461 44 62 Çınar: Çınar Kaymakamlığı Hükümet Konağı Çınar / DİYARBAKIR +90 (412) 511 30 07 Çüngüş: Hükümet Konağı 3.Kat Çüngüş / DİYARBAKIR +90 (412) 541 21 40 Dicle: 27 Mayıs Mahallesi Özel İdare Tesisleri Dicle / DİYARBAKIR +90 (412) 561 31 99 Eğil: Eğil / DİYARBAKIR +90 (412) 581 23 39 Ergani: Kemertaş Mahallesi Hükümet Konağı Zemin Kat Ergani / DİYARBAKIR +90 (412) 611 27 24 Hani: Cumhuriyet Caddesi Hükümet Konağı Kat:3 Hani / DİYARBAKIR +90 (412) 651 23 27 Hazro: Vali Efkan Ala Bulvarı Hükümet Konağı Kat:2 Hazro / DİYARBAKIR +90 (412) 671 22 18 Kayapınar: Huzurevleri Mahallesi 68. Sokak Dış Kapı No:66 Aksu Sitesi A/Blok İç Kapı No:1 Kayapınar / DİYARBAKIR +90 (412) 238 12 34 Kocaköy:Kaya Mahallesi Hükümet Konağı Zemin Kat Kocaköy / DİYARBAKIR +90 (412) 811 22 49 Kulp: Hükümet Konağı Kulp / DİYARBAKIR +90 (412) 831 22 42 Lice: Hükümet Konağı Kat:3 Lice / DİYARBAKIR +90 (412) 861 22 73 Merkez: Turgut Özal Bulvarı Fatih Lisesi Bitişiği Merkez / DİYARBAKIR +90 (412) 236 56 90 Silvan: Cami Mahallesi Hükümet Konağı Kat:2 No:18 Silvan / DİYARBAKIR +90 (412) 711 23 42 Sur: İnönü Caddesi Şeran Plaza K:1/5 Sur / DİYARBAKIR +90 (412) 223 16 16 Yenişehir : Kooperatifler Mahallesi Öğretmenler Sokak Tursan Apartmanı Altı No:12/B Yenişehir / DİYARBAKIR +90 (412) 224 04 17

GAZİANTEP

Çağrı Merkezleri
Polis: 155 Jandarma: 156 Acil Durum Çağrı Merkezi: 112 Sosyal Hizmetler Çağrı Merkezi: 183 Yabancılar İletişim Merkezi: 157 Aile İç Şiddet Çağrı Merkezi: 0212 656 96 96 0549 656 96 96 Ankara Barosu Gelincik Çağrı Merkezi 444 43 06 Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi: 170
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlükleri
Mücahitler Mahallesi Mareşal Fevzi Çakmak Bulvarı No:104/B Şehitkamil / GAZİANTEP 0 (342) 231 65 21
Şiddet Önleme İzleme Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Karagöz Mahallesi Türkocağı Çıkma Sokak No:5/B Şahinbey/Gaziantep (342) 220 78 01
Sosyal Hizmet Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Şehitkamil: Mevlana Mahallesi, 50100 No.Lu Cadde, No: 62 Şehitkamil/Gaziantep (342) 329 30 24 Şahinbey: Beydilli Mahallesi 22 Nolu Sokak No:19 Şahinbey/Gaziantep (342) 271 72 00- 05 Nizip: Kıbrıs Mahallesi, Çavdar Sokak, No:23 Nizip/Gaziantep (454) 518 32 23- 751 42 16 İslahiye: Fevzi Çakmak Mahallesi, Nurtan Öztürk Caddesi, No:2 İslahiye/Gaziantep (342) 869 01 01- 02 Araban: Turgut Özal Mahallesi, Cezaevi Caddesi, No:1 Araban/Gaziantep (342) 611 22 28- 27
Kadın Danışma Merkezleri (STK, Belediye)
GAZİANTEP KAMER Adres: 75. Yıl Mah. Yeşilvadi Bulvarı, Bulvarkent Sitesi Bağımsız Bina No:10 Şahinbey/Gaziantep Telefon: 90 342 349 97 67 E - mail: d.kamervakfi@gmail.com
Baro Kadın Hakları Merkezi / Kadın Hakları Komisyonu İstasyon Cad. Ticaret Sarayı. Kat:2 Şahinbey/Gaziantep 0 342 231 52 90 - 0 342 232 71 72 -0505 706 90 07 (komisyon başkanı)
Baro Adli Yardım Merkezi İstasyon Cad. Ticaret Sarayı. Kat:2 Şahinbey/Gaziantep 0 342 230 63 72
Adli Destek Merkezleri (Adalet Bakanlığı)
Zeytinli Mah. İpek Yolu Üzeri, Tugay Yanı, Gaziantep Adalet Sarayı Şehitkamil/Gaziantep

342 321 36 36
Eğitim ve Araştırma Hastaneleri (Sağlık Bakanlığı)
Dr. Ersin Arslan Eğitim Ve Araştırma Hastanesi Eyüpoğlu, Hürriyet Cd. No:40, 27010 Şahinbey/Gaziantep (0342) 221 07 00
Çocuk İzlem Merkezi (Sağlık Bakanlığı)
Gaziantep Cengiz Gökçek Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi 15 Temmuz Mahallesi 148063 Nolu Cadde No:4 Çevik Kuvvet Yanı -Cengiz Gökçek Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi - 27010 Şehitkamil/Gaziantep- 342 360 08 88
Göçmen Sağlığı Merkezleri
Barak: Barak Mah. 10. Sokak No:37 Şahinbey/Gaziantep Şahinbey, Bülbülzade: 75. Yıl Mah. Yeşilvadi Bulv. 860030 No'lu Cadde No:316/ A Bağımsız Bina Zemin 17-18 Şahinbey/Gaziantep Ertuğrulgazi: Ertuğrulgazi (Güneykent) Mah. Su Yolu Cad. No: 159/ D-E-F Şahinbey/Gaziantep Gaziantep Nizip İlçe Sağlık Müdürlüğü Nizip Konteynerkent 1 Nolu GSM: Konteyner Konaklama Tesisleri Nizip/Gaziantep Güneş: Güneş Mah. 204. Sokak No:2 Şahinbey/Gaziantep Şehitkamil, Kayaönü: Zeytinli (Kayaönü) Mah. Çetin Emeç Cad. No:12/3-4 Şehitkamil/Gaziantep Şehitkamil, Gazikent: Gazikent Burak Mah. 06041 No'lu Cad. Fatih Apartmanı No:64 (1.2.3.4. No'lu Dükkanlar) Şehitkamil/Gaziantep Kolejtepe: Kolejtepe Mah. İnönü Cad. No:30 Şahinbey/Gaziantep Nizip: Fatih Sultan Mah. Muradiye Sk. No:25/16 Nizip/Gaziantep Tekstilkent Göçmen Sağlığı Eğitim Merkezi: Tekstilkent Mah.(Ünaldı) Hasip Duru Cd No:4-6 Şahinbey/Gaziantep
Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları
Araban: Hükümet Konağı Zemin Kat Araban / GAZİANTEP +90 (342) 611 24 49 İslahiye: Hükümet Konağı Zemin Kat No:6 İslahiye / GAZİANTEP +90 (342) 862 34 22 Karkamış: Hitit Bulvarı Karkamış Kaymakamlığı Karkamış / GAZİANTEP +90 (342) 561 21 55 Merkez: İncilipınar Mahallesi Valilik Binası Z15 Merkez / GAZİANTEP +90 (342) 231 44 07 Nizip: Namık Kemal Mahallesi Kıratlı Sokak No:13 Nizip / GAZİANTEP +90 (342) 517 51 80 Nurdağı: Hükümet Konağı Atatürk Mahallesi Atatürk Caddesi Nurdağı / GAZİANTEP +90 (0342)671 40 35 Oğuzeli: Subaşı Mahallesi Vilayet Caddesi Hükümet Konağı Kat 2 Oğuzeli / GAZİANTEP +90 (342) 571 39 41 Şahinbey: Kolejtepe Mahallesi Yeşil Camii Caddesi Şahinbey Hükümet Konağı Şahinbey / GAZİANTEP +90 (342) 231 82 90 Şebinkarahisar: Bülbül Mahallesi Halil Rıfat Paşa Caddesi Hükümet Konağı Şebinkarahisar / GAZİANTEP +90 (454)711 46 07 Şehitkamil: İncilipınar Mahallesi Sabahat Göğüs Caddesi Şehitkamil Kaymakamlık Binası No:14 Şehitkamil / GAZİANTEP +90 (0342)324 77 65 Yavuzeli:Hürriyet Mahallesi Yavuzeli Hükümet Konağı Kat:3 Yavuzeli / GAZİANTEP +90 (342) 641 10 33

HATAY

Çağrı Merkezleri
Polis: 155 Jandarma: 156 Acil Durum Çağrı Merkezi: 112 Sosyal Hizmetler Çağrı Merkezi: 183 Yabancılar İletişim Merkezi: 157 Aile İçi Şiddet Çağrı Merkezi: 0212 656 96 96 0549 656 96 96 Ankara Barosu Gelincik Çağrı Merkezi 444 43 06 Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi: 170
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlükleri
Kanatlı Mahallesi Türkmenbaşı Caddesi No:13 0326 216 10 89- 0326 214 47 85
Şiddet Önleme İzleme Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Akevler Mahallesi Ayşe Fitnat Hanım Caddesi No:33/2 Antakya/Hatay (326) 216 61 33
Sosyal Hizmet Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Dörtöyl: Sanayi Mah. Özel Cad. No.7 Dörtöyl/Hatay (326) 713 37 82 Antakya: Kanatlı Mah. Türkmenbaşı Cd. No:13 Antakya/Hatay (326) 216 10 55 İskenderun: Savaş Mah. Atatürk Bulvarı No:43 İskenderun/Hatay (326) 614 01 80 Reyhanlı: Yeni Mah. Şehit Cüneyt Güder Cad. No:21/1 Reyhanlı/Hatay (326) 502 22 90 Kırıkhan: Yeni Mah. Recep Tayyip Erdoğan Cad. No:59/A Kırıkhan/Hatay 0326 344 53 15 Altınözü: Yenişehir Mahallesi M. Cavit Alkan Caddesi No: 64/1 0326 311 36 16- 0326 311 36 26
Kadın Danışma Merkezleri (STK, Belediye)
-

Baro Kadın Hakları Merkezi / Kadın Hakları Komisyonu
Kadın Hakları Komisyonu Hatay Adalet Sarayı Zemin Kat Antakya/Hatay 0326 215 18 77 - 0326 213 40 80
Baro Adli Yardım Merkezi
Hatay Adalet Sarayı Zemin Kat Antakya/Hatay 0326 215 18 77- 0326 213 40 80
Adli Destek Merkezleri (Adalet Bakanlığı)
Hatay Adliyesi: Akasya Mah. Çevre Yolu Cad. No: 32 Günyazı Mevkii Antakya/Hatay 0326 228 11 77-78-79-80-81- 84 ADM Dahili: 5531 İskenderun Adliyesi: Gürsel Mah. Eyüp Sultan Cad. No:2 İskenderun / Hatay 0 (326) 618 55 00- ADM Dahili:1386
Eğitim ve Araştırma Hastaneleri (Sağlık Bakanlığı)
-
Çocuk İzlem Merkezi (Sağlık Bakanlığı)
Hatay Devlet Hastanesi Güzelburç Mahallesi Kıbrıs Caddesi No : 81 Adres Kodu : 2044364483 Antakya - Hatay (0326) 229 44 00
Göçmen Sağlığı Merkezleri
<u>Aktepe:</u> Aktepe Mah.İnönü Cad.No:17 Zemin Kat Hassa/Hatay <u>Antakya Göçmen Sağlığı Eğitim Merkezi:</u> Saraykent Mah. Şükrü Balcı Cad. 1.Sokak No:18 Antakya/Hatay <u>Apaydın:</u> Apaydın Mah. Apaydın Kampı Antakya/ Hatay <u>Boynuyoğun:</u> Boynuyoğun Mah. Hacığaşa Yolu Üzeri Hamzabey Çiftliği Yanı Altınözü/Hatay <u>Ekinci:</u> Aşağı Ekinci Mah. Site Cad. Kain Sanayi Apt. No:3 Antakya/Hatay <u>Erzin:</u> İsalı Mah.Muhammetler Cad. A Blok No:3/1 Erzin/Hatay <u>Esentepe:</u> Esentepe Mah. 16.Sokak No:7 Antakya/Hatay <u>Dörtöyol:</u> Kışlalar Mah. Atatürk Cad. Aldırma Sok. No:1/13 Dörtöyol/Hatay <u>İskenderun:</u> Aşkarbeyli Sakarya Mah. Şehit Astsb. Ali Emercan Cad. İskenderun/Hatay <u>Fatikli:</u> Fatikli Mah.İstiklal Caddesi No:113 Altınözü/Hatay <u>Gökçeoğlu:</u> Gökçeoğlu Mah.Yavuz Caddesi No:7/2 Kumlu/Hatay <u>Hacı Alpagot:</u> Hacı Alpagot M.Hacı Cuma Ugan Sokak No:9 Zemin Kat. Antakya/Hatay <u>Halil Bey:</u> Halil Bey Mahallesi Mehmet Aslan Cad. No:57 Belen/Hatay <u>Bağlar:</u> Bahçelievler mah. Oğulcan Tuna Cad. Dış Kapı No:17 Reyhanlı/Hatay <u>Kırıkhan 1 Nolu GSM:</u> Gündüz Mah. Mustafa Paşa Cad. No:24 Kırıkhan/Hatay <u>Kırıkhan 2 Nolu GSM:</u> Kurtuluş Mah.Yalçın Sok. No:5 Kırıkhan/Hatay <u>Kırıkhan 3 Nolu GSM:</u> Cumhuriyet Mah.362.Sok.No:11/A Kırıkhan/Hatay <u>Kırıkhan 4 Nolu GSM:</u> Yeni Mahalle İskenderun Cad. No:85 Kırıkhan/Hatay <u>Narlıca GSM:</u> Narlıca Mah. 36 Sok No:2 Antakya/ Hatay <u>Narlıca 2 Nolu GSM:</u> Narlıca Mah. Atatürk Cad. 47 Sok. Özlem Apt.No:69 Daire:1-2Antakya/Hatay <u>Payas:</u> Yıldırım Beyazıt Mah. Mareşal Fevzi Çakmak Cad.No:8 Payas/Hatay <u>Reyhanlı 1 Nolu GSM:</u> Esentepe Mah.Şehit Metin Cad. Reyhanlı/Hatay <u>Reyhanlı 2 Nolu GSM:</u> Yenişehir Mah. Abdurrezzak Alkan Caddesi No:9 Reyhanlı/Hatay <u>Reyhanlı 4 Nolu GSM:</u> Yeni (Bayırlı) Mah. 129. Sok No:40 Reyhanlı/Hatay <u>Reyhanlı 5 Nolu GSM:</u> Yenişehir M. Araç Muayene İstasyonu Bitişiği (Prefabrik Yapı) Reyhanlı/ Hatay <u>Yayladağı GSM:</u> Dutlubahçe Mah.Atatürk Cad. No:222 Yayladağı/Hatay <u>Yibo:</u> Dutlu Bahçe Mah. Heykeltıraş Mehmet Aksoy Cad. Yayladağı/Hatay
Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları
Altınözü: Altınözü Hükümet Konağı Kat:2 Altınözü / HATAY +90 (326) 311 30 31 Antakya: Akevler Mahallesi N.Kemal Atahan Caddesi No:2 Antakya / HATAY +90 (326) 214 62 80 Antakya: Cumhuriyet Mahallesi Cumhuriyet Caddesi Vakıf Apartmanı No:45/1 Antakya / HATAY +90 (326) 290 21 21 Arsuz: Uluçınar Mahallesi Sağlık Sokak No:11 Arsuz / HATAY +90 (326) 643 26 30 Belen: Hükümet Binası Muhlisali Mahallesi Kurtuluş Caddesi No:47/A Belen / HATAY +90 (326) 441 47 60 Defne: Sümerler Mahallesi Nasır Çankaya Caddesi No:14/2 Defne / HATAY +90 (326) 223 20 40 Dörtöyol: Numune Evler Mahallesi İstasyon Caddesi Karahasanpaşa İş Hanı Kat:3 No:306 Dörtöyol / HATAY +90 (326) 712 47 27 Erzin: Hükümet Konağı Gaffar Okkan Caddesi Erzin / HATAY +90 (326) 681 78 68 Hassa: Yenimahalle 73. Sokak No:11 Hassa / HATAY +90 (326) 771 50 58 İskenderun: 5 Temmuz Caddesi Kaymakamlık Binası İskenderun / HATAY +90 (326) 613 49 14 Kırıkhan: Barbaros Mahallesi Nergiz Sokak No:5 Kırıkhan / HATAY +90 (326) 344 21 20 Kumlu: Hükümet Konağı Kumlu / HATAY +90 (326) 461 20 41 Payas: Yıldırım Beyazıt Mahallesi Şehit Ali Oğuz Caddesi Hükümet Konağı Payas / HATAY +90 (326) 755 59 06 Reyhanlı: Hükümet Konağı Reyhanlı / HATAY +90 (326) 413 56 44

Samandağ: Atatürk Mahallesi Mithat Kuk İşhanı Kat:2 Samandağ / HATAY+90 (326) 512 81 12
Yayladağı: Kurtuluş Mahallesi Atatürk Caddesi Hükümet Konağı Yayladağı / HATAY +90 (326) 471 33 04

KAHRAMANMARAŞ

Çağrı Merkezleri

Polis: **155**
Jandarma: **156**
Acil Durum Çağrı Merkezi: **112**
Sosyal Hizmetler Çağrı Merkezi: **183**
Yabancılar İletişim Merkezi: **157**
Aile İçi Şiddet Çağrı Merkezi: **0212 656 96 96 0549 656 96 96**
Ankara Barosu Gelincik Çağrı Merkezi **444 43 06**
Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi: **170**

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlükleri

Binevler Mahallesi Bediüzzaman Bulvarı No:41/A- Onikişubat/ (344) 215 86 45

Şiddet Önleme İzleme Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)

Mimar Sinan Mahallesi Alparslan Türkeş Bulvarı No:78 Onikişubat/Kahramanmaraş (344) 215 16 26

Sosyal Hizmet Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)

Onikişubat: Mimar Sinan Mah. Alparslan Türkeş Bul. 48026 Sok. No:3 Onikişubat/K.Maraş (344) 221 33 85- 215 54 52
Onikişubat Dulkadiroğlu Hatice Tanrıverdi SHM: Şehit Evliya Mahallesi Uzunoluk Caddesi No:7/A (344) 221 33 85
Elbistan: Kızılcaoba Mah. İstiklal Cad. No: 5 (344) 415 25 27
Pazarcık: Menderes Mah. Karataşkaya Bul. No:187/4 (344) 311 20 90
Afşin: Efsus Tuğran Mah. Nazım Kaynak Bul. No:1 (Yeni Hükümet Konağı) (344) 511 58 38
Göksun: Kayabaşı Mah. Gün Sazak Cad. No:2 (344) 714 40 60
Türkoğlu: Fatih Mah. Mahir Ünal Cad. No:76/A (Türkoğlu Belediyesi Hizmet Binası İçerisi) Türkoğlu/Kahramanmaraş (344) 618 10 05
Çağlayancerit: İstiklal Mah. Cumhuriyet Cad. No:109 (344) 351 21 87

Kadın Danışma Merkezleri (STK, Belediye)

Kahramanmaraş Belediyesi Aile Danışma ve Eğitim Merkezi - Kadın Aile Şube Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi
Bahçelievler Mah. 9063.Sok. No:1 DULKADİROĞLU / KAHRAMANMARAŞ
0344 223 5078 kadinveaile@kahramanmaraş.bel.tr

Baro Kadın Hakları Merkezi / Kadın Hakları Komisyonu

Üngüt Mah. Prof. Dr. Necmettin Erbakan Bulvarı No: 110A-46050-Baro Başkanlığı- Kat 1 Onikişubat- Kahramanmaraş
0344 211 11 27-28 (2 Hat) 0505 492 73 74 - 0533 237 00 61

Baro Adli Yardım Merkezi

Üngüt Mah. Prof. Dr. Necmettin Erbakan Bulvarı No: 110A-46050-Baro Başkanlığı- Kat 1 Onikişubat- Kahramanmaraş
0344-211 11 27

Adli Destek Merkezleri (Adalet Bakanlığı)

Kahramanmaraş Adliyesi: Cumhuriyet, Prof. Dr. Necmettin Erbakan Bulvarı No:66, 46050 Onikişubat/Kahramanmaraş
0(344) 211 16 90 - 91 ADM Dahili:1122

Elbistan Adliyesi: Kızılcaoba Mahallesi İstiklal Caddesi Elbistan/K.Maraş
0344 415 20 35 - 0344 415 20 37 ADM Dahili: 1553

Eğitim ve Araştırma Hastaneleri (Sağlık Bakanlığı)

Kahramanmaraş Necip Fazıl Şehir Hastanesi
Gaziantep Yolu 12. Km Karacasu Kırım Mah.
Dulkadiroğlu / Kahramanmaraş
+90.344 228 28 00

Çocuk İzlem Merkezi (Sağlık Bakanlığı)

Kahramanmaraş Necip Fazıl Şehir Hastanesi
Gaziantep Yolu 12. Km Karacasu Kırım Mah.
Dulkadiroğlu / Kahramanmaraş
+90.344 228 28 00

Göçmen Sağlığı Merkezleri

Dulkadiroğlu 1 Nolu GSM: Fevzi Paşa Mah. Zeki Karakız Cad. No: 27 Dulkadiroğlu/Kahramanmaraş
Dulkadiroğlu 2 Nolu GSM: Senem Ayşe Mah. Ali Ulvi Yetişen Cad. 81/11 Dulkadiroğlu/ Kahramanmaraş
Dulkadiroğlu 4 Nolu GSM: Namık Kemal Mah. Hacı Murat Cad. No:136/A Dulkadiroğlu/ Kahramanmaraş
Konteynırkent GSM: Sivricebüyük Mah. 46090 Dulkadiroğlu/ Kahramanmaraş
Elbistan 1 Nolu GSM: Kızılcaoba Mah. Pınarbaşı Cad. No:7/9 Elbistan/Kahramanmaraş
Onikişubat Bab-I Şifa: Dumlupınar mah. Sait Zarifoğlu Cad. Ökkeş Dede Apt B Blok No:131/3 Onikişubat/Kahramanmaraş
Onikişubat 5 Nolu GSM: Piri Reis Mah. 28. Sok No:18 Onikişubat/Kahramanmaraş

Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları

Hükümet Konağı Kat :2 Ekinözü/Kahramanmaraş (344) 351 29 78
Hükümet Konağı Kat 4 Türkoğlu/Kahramanmaraş (344) 618 25 33
Yeşilyurt Mahallesi İsa Alptekin Caddesi Yeni Afşin Adliye Sarayı (344) 511 60 86
Seyitaliler Mahallesi Hükümet Konağı Giriş Kat (344) 471 33 22
Ceyhan Mah. Göktürk Cad. No:40 Elbistan/Kahramanmaraş (344) 415 20 06
Hükümet Konağı Kat 3 Andirin (344) 561 21 74
Göksun Hükümet Konağı Kayabaşı Mah. Atatürk Cad. (344) 714 50 50
Pazarcık Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakfı (344) 311 41 56
Yavuz Selim Mah. Eczacı Aslan İspir Cad. No:19 (344) 231 72 49
Yavuz Selim Mah. Eczacı Aslan İspir Cad. No:19 (344) 235 29 67
(Yavuz Selim Mah. Eczacı Aslan İspir Cad. No:19 344) 235 29 68

KİLİS

Çağrı Merkezleri

Polis: **155**
Jandarma: **156**
Acil Durum Çağrı Merkezi: **112**
Sosyal Hizmetler Çağrı Merkezi: **183**
Yabancılar İletişim Merkezi: **157**
Aile İçi Şiddet Çağrı Merkezi: **0212 656 96 96 0549 656 96 96**
Ankara Barosu Gelincik Çağrı Merkezi **444 43 06**
Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi: **170**

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlükleri

Ekrem Çetin Mahallesi Vali Güner Özmen Bulvarı No:15 Merkez / KİLİS 0 (348) 813 25 48

Şiddet Önleme İzleme Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)

İsmet Paşa Mahallesi Ali Metin Dirimtekin Caddesi No:48 Merkez/KİLİS
0 (348) 813 11 24

Sosyal Hizmet Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)

Saraç Mehmet Çavuş Mahallesi Yonca Sokak, No:3/A Belediye Fen İşleri Garajı Bitişliği Kilis
+90 (348) 814 55 42

Kadın Danışma Merkezleri (STK, Belediye)

-

Baro Kadın Hakları Merkezi / Kadın Hakları Komisyonu

Kilis Baro Başkanlığı

Kilis Adalet Sarayı Beşevler/Kilis

Tel / Faks : 0 348 813 49 76

Baro Adli Yardım Merkezi

Kilis Baro Başkanlığı

Kilis Adalet Sarayı Beşevler/Kilis

Tel / Faks : 0 348 813 49 76

Adli Destek Merkezleri (Adalet Bakanlığı)

Necmettin Erbakan Mahallesi İnönü Bulvarı No:10 Merkez/Kilis
0 (348) 813 18 72 – 0 (348) 813 35 73 - ADM Dahili: 1231

Eğitim ve Araştırma Hastaneleri (Sağlık Bakanlığı)

-

Çocuk İzlem Merkezi (Sağlık Bakanlığı)

-

Göçmen Sağlığı Merkezleri

Kilis Bab-I Şifa Güçlendirilmiş GSM: Şıhabdullah Mah. Doğan Güreş Paşa Bulvarı No:47 Merkez/Kilis
Beşiriye: Hürriyet Mah. Okul Cad. No: 12/1 Beşiriye Konaklama Tesisleri/Kilis

Merkez: Kazım Karabekir Mah. Funda Sok. No:2 Merkez/Kilis
Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları
Elbeyli: Elbeyli Kaymakamlığı Elbeyli / KİLİS +90 (348) 782 23 20
Musabeyli: Yaşar Aktürk Mahallesi Akpınar Caddesi No:1 Musabeyli / KİLİS +90 (348) 813 30 41
Polateli: Polateli / KİLİS +90 (348) 725 10 26

MARDİN

Çağrı Merkezleri
Polis: 155 Jandarma: 156 Acil Durum Çağrı Merkezi: 112 Sosyal Hizmetler Çağrı Merkezi: 183 Yabancılar İletişim Merkezi: 157 Aile İçer Şiddet Çağrı Merkezi: 0212 656 96 96 0549 656 96 96 Ankara Barosu Gelincik Çağrı Merkezi 444 43 06 Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi: 170
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlükleri
Nur Mah. 13 Sk. No:8 Artuklu / MARDİN 0 (482) 212 44 79- (482) 212 37 95
Şiddet Önleme İzleme Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Yenişehir Mahallesi Kardelen Sokak No:8/B Artuklu/Mardin (482) 213 33 83-
Sosyal Hizmet Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Artuklu: Nur Mah. 13 Sk. No:8 Artuklu / MARDİN (482) 212 37 95 Kızıltepe: Tepebaşı Mah. Hastane Cad. No:26 Kızıltepe / MARDİN 0 (482) 313 50 01 Nusaybin: 8 Mart Mah. Tandoğan Cad. No. 96 Nusaybin, Mardin 0 (482) 415 30 01 Midyat: Seyyitler Mah. Yaşar Kemal Cd. No:38 Midyat/ MARDİN (482) 462 10 85
Kadın Danışma Merkezleri (STK, Belediye)
Mardin Ortak Kadın İşbirliği Derneği 13 Mart Mah. Gaffari Güneş Cd. Burç Apt 2 Bahçe katı Daire No. 26 Artuklu/ Mardin 0532 547 3 007 İnf@Mokid.Org MARDİN KAMER Adres: 13 Mart Mah. 13 Mart Cad. Yağmur Apartmanı Kat:1 No:2 Yenişehir/Mardin Telefon: 90 482 212 23 53 E - posta: kamerardin47@gmail.com KIZILTEPE KAMER Adres: Tepebaşı Mah. 659. Sok. No:35/D Kızıltepe/Mardin Telefon: 09 482 312 03 12 E - posta: d.kamervakfi@gmail.com
Baro Kadın Hakları Merkezi / Kadın Hakları Komisyonu
Baro Kadın Hakları Merkezi Adres : 13 Mart Mahallesi İl Müftülüğü Arkası 48. Sokak No:8 Artuklu//Mardin Merkez tel no: 537 035 47 73 Kadın Hakları Merkezi Başkanı tel no: 532 13380 15
Baro Adli Yardım Merkezi
Adres: 13 Mart Mahallesi İl Müftülüğü Arkası 48. Sokak No:8 Artuklu/Mardin 0482 213 60 43
Adli Destek Merkezleri (Adalet Bakanlığı)
Mardin Adliyesi: 13 Mart, Vali Ozan Cad. Hükümet Konağı, 47200 Mardin Merkez/Mardin (482) 2123601- (482) 2121027 Aile Mahkemesi Dahili: 620 Kızıltepe Adliyesi: Sanayi, 711. Sok. 47410 Kızıltepe/Mardin 0 (482) 312 40 03-02 - ADM Dahili:108
Eğitim ve Araştırma Hastaneleri (Sağlık Bakanlığı)
-
Çocuk İzlem Merkezi (Sağlık Bakanlığı)
Mardin Devlet Hastanesi

Nur Mahallesi Vali Ozan Caddesi (47100) Artuklu/Mardin
(482) 212 10 48

Göçmen Sağlığı Merkezleri

Artuklu Bab-I Şifa GSM: Yeniyol Mah. Yeniyol Caddesi No:97 Artuklu/Mardin

Kızıltepe: Bahçelievler Mah. İpek yolu Cad. Bahattin Sertkaya Apt Blok No:203/1b Kızıltepe/Mardin

Kızıltepe 2 Nolu GSM: İpek Mah. Ali Ertas Cad. No: 120 Kızıltepe/Mardin

Midyat: Yeni Mahallesi Mardin Çevre Yolu No:11 Midyat/ Mardin

Nusaybin Bab-I Şifa GSM: Abdulkadir Paşa Mah. Umut Cad. No: 60/A Nusaybin/Mardin

Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları

Dargeçit: Hükümet Konağı Dargeçit / MARDİN +90 (482) 381 24 56

Derik: İlçe Özel İdare Müdürlüğü Üst Katı No:2 47800 Derik / MARDİN +90 (482) 251 41 18

Kızıltepe: Yeni Mahalle Hükümet 1.Cadde Konağı Karşısı 1.Kat No:1 Kızıltepe / MARDİN +90 (482) 312 18 22

Mazıdağı: Mazıdağı Kaymakamlığı Kat:3 Mazıdağı / MARDİN +90 (482) 511 10 55

Merkez: Mardin Valiliği Merkez / MARDİN +90 (482) 212 27 94

Midyat: Hükümet Konağı Zemin Kat Midyat / MARDİN +90 (482) 462 20 44

Nusaybin: Kışla Mahallesi Hükümet Konağı Zemin Kat Nusaybin / MARDİN +90 (482) 415 19 54

Ömerli: Hükümet Konağı K:3 Ömerli / MARDİN +90 (482) 541 36 11

Savur: Savur / MARDİN +90 (482) 571 24 05

Yenişehir: Gül Mahallesi Konak Caddesi Hükümet Konağı Yenişehir / MARDİN +90 (482) 591 10 47

Yenişehir : 13 Mart Mahallesi Hükümet Caddesi Hükümet Konağı Zemin Kat Yenişehir / MARDİN +90 (482) 212 27 94

Çağrı Merkezleri
Polis: 155 Jandarma: 156 Acil Durum Çağrı Merkezi: 112 Sosyal Hizmetler Çağrı Merkezi: 183 Yabancılar İletişim Merkezi: 157 Aile İçi Şiddet Çağrı Merkezi: 0212 656 96 96 0549 656 96 96 Ankara Barosu Gelincik Çağrı Merkezi 444 43 06 Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi: 170
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlükleri
Çankaya Mahallesi 4716 Sokak No:16 Akdeniz / Mersin 0 (324) 237 61 07- 0 (324) 237 61 08-0 (324) 231 12 55
Şiddet Önleme İzleme Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Gazi Mahallesi 1323 Sokak. No:5 Yenişehir/Mersin (324) 328 66 35
Sosyal Hizmet Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Akdeniz: Gündoğdu Mah. 5970 Sk. No: 1/A P.K. 33250 Akdeniz / Mersin (324) 237 23 30 Toroslar: Halkkent Mah. Ceyhan Cad. No: 8 Toroslar / Mersin (324) 223 22 70 Tarsus: Kırklarsırtı Mah. 2636 Sk. No: 3 Tarsus / Mersin (324) 625 37 57 Silifke: Gazi Mahallesi İlhan Akgün Caddesi 8 sokak No: 11 Silifke/ MERSİN (324) 714 60 03 Anamur: Sağlık Mah. Fahri Görgülü Cad. Arnem İşmerkezi No: 41 Kat : 1 – 6 Anamur / Mersin (324) 814 49 94 Erdemli: Akdeniz Mah. Erdemoğlu Blv. No : 8 Erdemli / Mersin (324) 515 78 78 Mut: Meydan Mah. Dikici Sk. No: 1 Mut / Mersin (324) 774 22 75
Kadın Danışma Merkezleri (STK, Belediye)
Günebakan Kadın Derneği 50.yıl Mah. 28.Cad. Gürçağ Sitesi C Blok Zemin Kat Yenişehir Mersin 539 481 82 46 e-mail : gunebakankd@hotmail.com   Mersin Bağımsız Kadın Derneği Fabrikalar Caddesi No.110 Mersin Telefon: 0324 337 20 21 Faks: 0324 336 50 92   Mimoza Kadın Derneği Bahçe mah. İstiklal cad. 4606 sok. İstiklal İş Hanı Kat 1/ 3 Akdeniz/ Mersin Telefon: 552 753 70 33- 5438677634
Baro Kadın Hakları Merkezi / Kadın Hakları Komisyonu
Adres: İhsaniye Mahallesi Zeytinli Bahçe Caddesi Akdeniz/Mersin 324 231 31 27 - 231 19 65
Baro Adli Yardım Merkezi
Adres: Gökdelen İş Merkezi Kat 16 Mersin Barosu 16. Kat Mersin 324 337 45 30 - 337 45 31
Adli Destek Merkezleri (Adalet Bakanlığı)
Mersin Adliyesi: İhsaniye Mahallesi Zeytinli Bahçe Caddesi Akdeniz/Mersin 0 (324) 232 18 45, 324 232 80 84 ADM Dahili: 1039 Aile Mahkemesi Dahili: 2504, 2501, 2514   Tarsus Adliyesi: Tozkoparan Zahit Mah. Kasım Gülek Blv. No:1, 33460 Tarsus/Mersin 0 324 616 15 70 - ADM Dahili: 1500
Eğitim ve Araştırma Hastaneleri (Sağlık Bakanlığı)
T.C. Sağlık Bakanlığı Mersin Şehir Hastanesi Korukent Mah. 96015 Sok. Mersin Entegre Sağlık Kampüsü 33240 Toroslar/Mersin (0324) 225 10 00
Çocuk İzlem Merkezi (Sağlık Bakanlığı)
Mersin Toros Devlet Hastanesi
Göçmen Sağlığı Merkezleri
<u>Akdeniz:</u> Şevket Sümer Mahallesi 5928 Sokak No:2 Akdeniz/Mersin Akdeniz Nusratiye: Nusratiye Mah. 5026 Sok. No:16/1 Akdeniz/Mersin <u>Erdemli:</u> Alata Mah.Alparslan Türkeş Bul No:691/A Erdemli/Mersin <u>Mezitli:</u> Güçlendirilmiş GSM: Yeni Mahalle Kelveli Cad. KARAYİĞİTİCİ Konutları No:13 Mezitli/Mersin Mezitli GSM: Menderes Mah. 35421 Sok. No:48 Nehir Plaza C Blok Altı Mezitli/Mersin <u>Tarsus 1 Nolu Güçlendirilmiş GSM:</u> Girne Mah. Sait Polat Bulvarı No: 206/E Tarsus/Mersin <u>Tarsus 2 Nolu GSM:</u> Girne Mah.Şht. Murat Karakulak Sokak No:47/2 Tarsus/Mersin <u>Toroslar Göçmen Sağlığı Eğitim Merkezi:</u> Osmaniye Zekiayan Mah.82045 Sok.No:1 Toroslar/Mersin <u>Toroslar Güçlendirilmiş GSM:</u> Zekiayan Mah.80045 Sok.No:1 Toroslar/Mersin

Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları		
Akdeniz Yeni Mahalle Uray Caddesi Adliye Binası Karşısı No:8/A Akdeniz / MERSİN		+90 (324) 239 38 06
Anamur Hükümet Konağı Anamur / MERSİN	+90 (324) 814 10 61	
Aydıncık Aydıncık / MERSİN	+90 (324) 841 20 27	
Bozyazı Kaymakamlık Hükümet Binası No:107 Bozyazı / MERSİN	+90 (324) 851 23 19	
Çamlıyayla Kale Mahallesi Saybaşı Sokak Hükümet Konağı B/Blok No:48 Çamlıyayla / MERSİN	+90 (324) 681 53 13	
Erdemli Akdeniz Mahallesi Atatürk Caddesi No:120/A Erdemli / MERSİN	+90 (324) 515 25 57	
Gülner Saray Mahallesi İlkokul Sokak No:3 Gülner / MERSİN	+90 (324) 751 78 92	
Yenişehir Akkent Mahallesi H.Okan Merzeci Bulvarı No:662 Zemin Kat Yenişehir / MERSİN	+90 (324) 237 45 10	
Mezitli Fındıkpınarı Caddesi Çamlıca Mahallesi No:147 Kuyuluk Mezitli / MERSİN	+90 (324) 357 15 03	
Mut Mut / MERSİN	+90 (324) 774 13 60	
Silifke Silifke Kaymakamlığı Saray Mahallesi Hükümet Konağı Kat:1 Silifke / MERSİN	+90 (324) 714 49 20	
Tarsus Fevzi Çakmak Mahallesi Hürriyet Caddesi No:2/3 Tarsus / MERSİN	+90 (324) 613 98 20	
Toroslar Çağdaşkent Mahallesi Fatih Sultan Mehmet Bulvarı No:58 Toroslar / MERSİN	+90 (324) 321 34 21	
Yenişehir Barbaros Mahallesi Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:463 Yenişehir / MERSİN	+90 (324) 326 93 00	

OSMANİYE

Çağrı Merkezleri
Polis: 155 Jandarma: 156 Acil Durum Çağrı Merkezi: 112 Sosyal Hizmetler Çağrı Merkezi: 183 Yabancılar İletişim Merkezi: 157 Aile İçi Şiddet Çağrı Merkezi: 0212 656 96 96 0549 656 96 96 Ankara Barosu Gelincik Çağrı Merkezi 444 43 06 Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi: 170
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlükleri
Fakıuşağı Mahallesi Prof. Dr. Alper Akınoğlu Cad No: 4 (328) 825 01 61
Şiddet Önleme İzleme Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Fakıuşağı Mahallesi 45003. Sokak. No: 3 (Yeni Vali Konağı Yakını) Merkez/ Osmaniye (328) 802 07 74
Sosyal Hizmet Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Merkez: Fakıuşağı Mahallesi Prof. Dr. Alper Akınoğlu Cad No:2 A (328) 812 58 17 Kadirli: Sıvrın mah. Mehmet Can Cad. No.14 Kat 2 Kadirli/Osmaniye (328) 718 04 80-81 Düziçi: Merkez Mahallesi Refik Cesur Blv. Kösek Apt. No: 764 D: B1 Düziçi/Osmaniye (328) 876 20 23
Kadın Danışma Merkezleri (STK, Belediye)
-
Baro Kadın Hakları Merkezi / Kadın Hakları Komisyonu
Kadın Hakları Komisyonu Fakıuşağı Mahallesi Prof. Dr. Kazım Tülüce Bulvarı No:2 D:5 Merkez/Osmaniye (Hizmet Binası) +90 328 826 15 55- 15 53
Baro Adli Yardım Merkezi
Fakıuşağı Mahallesi Prof. Dr. Kazım Tülüce Bulvarı No:2 D:5 Merkez/Osmaniye (Hizmet Binası) +90 328 826 15 55
Adli Destek Merkezleri (Adalet Bakanlığı)
Adnan Menderes Mahallesi Adnan Menderes Bulvarı Valilik Kompleksi Merkez/Osmaniye 0328 826 18 64
Eğitim ve Araştırma Hastaneleri (Sağlık Bakanlığı)
-
Çocuk İzlem Merkezi (Sağlık Bakanlığı)
Osmaniye Devlet Hastanesi D400 Karayolu Üzeri Akyar Mevki- Tel: 0 (328) 826 12 00 (Santral)
Göçmen Sağlığı Merkezleri
Merkez Güçlendirilmiş GSM: Cevdetiye Geçici Barınma Merkezi Yeşiltepe Mah. Cevdetiye/Osmaniye Merkez: Mareşal Fevzi Çakmak Mah. Çiftlik Cad. No:21 Merkez/Osmaniye Merkez 2 nolu GSM: Adnan Menderes Mah. Mehmet Zahit Kotku Cad. 15 Temmuz Şehitleri Apt No:42/A Merkez
Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları
Bahçe: Hükümet Konağı Kat:2 Bahçe / OSMANİYE +90 (328) 861 47 20 Düziçi: Hürriyet Mahallesi Köylere Hizmet Birliği Binası Kat:1 80600 Düziçi / OSMANİYE +90 (328) 876 24 87 Hasanbeyli: Merkez Mahallesi Özel İdare İş Hanı H.Kazım Fettahloğlu Caddesi No:9 Hasanbeyli / OSMANİYE +90 (0328) 664 85 34

Kadirli: Dere Mahallesi Hükümet Caddesi Hükümet Konağı Kat:3 Kadirli / OSMANİYE +90 (328) 718 18 52
Merkez: Hükümet Konağı N Blok Zemin Kat Merkez / OSMANİYE +90 (328) 825 93 11
Sumbas: Sumbas Kaymakamlık Hizmet Binası Sumbas / OSMANİYE +90 (328) 784 81 47
Toprakkale: Karataş Mahallesi Kaymakamlık Binası Toprakkale / OSMANİYE +90 (328) 633 27 37

ŞANLIURFA

Çağrı Merkezleri

Polis: **155**
Jandarma: **156**
Acil Durum Çağrı Merkezi: **112**
Sosyal Hizmetler Çağrı Merkezi: **183**
Yabancılar İletişim Merkezi: **157**
Aile İçi Şiddet Çağrı Merkezi: **0212 656 96 96 0549 656 96 96**
Ankara Barosu Gelincik Çağrı Merkezi **444 43 06**
Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi: **170**

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlükleri

Esentepe Mahallesi Necmettin Cevheri Caddesi No:76 Karaköprü / ŞANLIURFA 0 (414) 315 51 49- 0 (414) 313 11 61

Şiddet Önleme İzleme Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)

Ahmet Yesevi Mahallesi 9821. Sokak No:135/1 Haliliye/Şanlıurfa (414) 313 56 31

Sosyal Hizmet Merkezi (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)

Eyyübiye: Yenice Mah. 5013. Sokak No: 2 Eyyübiye/Şanlıurfa +90 (414) 247 27 62
Karaköprü: Narlıkuyu Mahallesi 1049. Sokak No:24 Karaköprü/Şanlıurfa +90 (414) 347 80 95
Birecik: Meydan Mh. Sultan Kayıtbay Cd. No:5/A Birecik/Şanlıurfa +90 (414) 652 99 27
Haliliye: Esentepe Mah. Necmettin Cevheri Cad. No:78 Karaköprü/Şanlıurfa +90 (414) 314 75 31
Viranşehir: Yenişehir Mahallesi 1797. Sk. No:1 Viranşehir/Şanlıurfa +90 (414) 512 18 89
Bozova: Fevzi Çakmak Mah. Atatürk Cad. No:3 Bozova/Şanlıurfa 0414 711 5108
Ceylanpınar: Seydo Atilla Mahallesi 201. Sokak No:1 Ceylanpınar / ŞANLIURFA 0 414 471 33 84
Harran: Süleyman Demirel mah. 2. Sok No.10 Harran/Şanlıurfa 0 414 441 26 96
Suruç: Barış Mahallesi Şimşek Sokak No:2 Suruç/Şanlıurfa 0 414 612 00 60
Siverek: Ofis Mah. Bediüzzaman Said Nursi Bulvarı No:211 Siverek/Şanlıurfa 0 414 552 25 20
Akçakale: Yeni Mah. İstasyon Caddesi Belediye Kültür Merkezi Binası 2. Kat Akçakale /ŞANLIURFA (414) 411 42 48

Kadın Danışma Merkezleri (STK, Belediye)

Urfa Yaşamevi Kadın Dayanışma Derneği

Ali Baba Mahallesi 5040 Sok. Cesur Apt Kat:1 No:1 Karaköprü, Şanlıurfa
05397710268- 0505 388 26 32-

ŞANLIURFA KAMER

Mimar Sinan Mah. 119. Sok. Özgür Apt. No:50 Daire No:6 Haliliye/Şanlıurfa- (1 ay sonra adres değişecek, güncel tutulmalı)
(414) 313 95 56 e - posta: d.kamervakfi@gmail.com

Baro Kadın Hakları Merkezi / Kadın Hakları Komisyonu

Kadın Hakları Komisyonu

Paşabağı Mahallesi, 775. Sk. 21 D, 63040 - Haliliye/Şanlıurfa (414) 3132828

Baro Adli Yardım Merkezi

Paşabağı Mahallesi, 775. Sk. 21 D, 63040 - Haliliye/Şanlıurfa (414) 3132828

Adli Destek Merkezleri (Adalet Bakanlığı)

Siverek Adliyesi: Güney Mahallesi Atatürk Bulvarı No:38 63600 Siverek / Şanlıurfa 0 414 552 20 60

Şanlıurfa Adliyesi: Paşabağı Mahallesi, 775. Sk. 28 C, 63040 Haliliye/Şanlıurfa
0 414 313 10 25

Eğitim ve Araştırma Hastaneleri (Sağlık Bakanlığı)

Mehmet Akif İnan EAH
Ertuğrul Gazi Mah 308. Sokak, Dış kapı 2, İç kapı 1 Haliliye/ Şanlıurfa
+90414 318 60 00

Çocuk İzlem Merkezi (Sağlık Bakanlığı)

Şanlıurfa Eğitim Ve Araştırma Hastanesi
Yenice Mah. Yenice Yolu No:1 Eyyübiye / Şanlıurfa

+90.414 317 1717

Göçmen Sağlığı Merkezleri

Balıkliğıöl: Camikebir Mh. Demokrasi Cd. Topçu Sk. No:10 Eyyübiye

Eyyübiye, Eyyüp Nebi (Makam): Eyyüp Nebi Mh.3507 Sk. No:61 Eyyübiye

Eyyübiye, Yenice: Yenice Mah. Yenice Sok.No:1 Eyyübiye/ Şanlıurfa

Eyyübiye Hayat El Harrani: Hayati Harrani Mah. Komiser Şakir Cad. No:223 Eyyübiye/Şanlıurfa

Akçakale :Atatürk Mh.Mehmet Akif Ersoy cd. İş Bankası Karşısı No:21 Akçakale

Birecik 1 Nolu GSM: Meydan Mh. Karata Caddesi No:36 Birecik/Şanlıurfa

Bozova 1 Nolu GSM: Gölbaşı Mh. Olgun Sk. No:1 Bozova/Şanlıurfa

Ceylanpınar: Turgut Özal Mah. 232. Sok No: 25 Ceylanpınar/Şanlıurfa (TSM içi)

Eyyübiye, Organize: Koçören Organize Sanayi Bölgesi Mah. 102. Cad 2.Merkez Köyü Organize Sanayi Sağlık Ocağı Eyyübiye/Şanlıurfa

Haliliye GSM: Bağlarbaşı Mah. İpekyol Cad. İl Sağ.Müd. Yani Haliliye/Şanlıurfa

Süleymaniye: Devteşti Mh.Süleymaniye Cd. Uğurlu Apt. No:314 Haliliye

Harran : Harran Geçici Barınma Merkezi (Konteynerkent Tesisleri) Harran/Şanlıurfa

Karaköprü: Akbayır Mah. Balıkayağı Bulvarı Yamaç Evleri Sitesi Karşısı Karaköprü/Şanlıurfa

Siverek: Abdalağa Mh.Mevlana Celaeddin Bulvarı No:52/C-D Siverek

Suruç 2 Nolu GSM: Sarayaltı Mahallesi Remil Yolu Caddesi No: 23 Suruç

Viranşehir GSM: Yenişehir Mh.17.Cadde 1628.Sokak A.Blok No:2-3-4 Viranşehir

Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları

Akçakale: Hükümet Konağı Akçakale / ŞANLIURFA +90 (414) 411 26 55

Birecik Meydan Mahallesi Hükümet Konağı Birecik Kaymakamlığı Birecik / ŞANLIURFA +90 (414) 652 90 59

Bozova Cumhuriyet Meydanı Özel İdare İş Hanı No:2/1 Bozova / ŞANLIURFA +90 (414) 711 65 42

Ceylanpınar: Ceylanpınar Hükümet Konağı Kat:2 Ceylanpınar / ŞANLIURFA +90 (414) 471 43 73

Halfeti Halfeti / ŞANLIURFA +90 (414) 751 54 75

Haliliye Şair Nabi Mahallesi 163. Sokak Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) Siteleri A-B Blok Altı Haliliye / ŞANLIURFA +90 (414) 313 45 23

Harran Hükümet Konağı Kat:3 Daire:9 Harran / ŞANLIURFA +90 (414) 441 21 58

Hilvan Hükümet Konağı Kat:3 Hilvan / ŞANLIURFA +90 (414) 681 23 36

Karaköprü: Merkez Mahallesi 5025 Sokak Tuşra Apartmanı No:84/B Karaköprü / ŞANLIURFA +90 (414) 290 15 21

Merkez Bahçelievler Mahallesi Eski Tekel Binası No:1 Merkez / ŞANLIURFA +90 (414) 315 11 73

Siverek Güney Mahallesi Atatürk Bulvarı No:88 Siverek / ŞANLIURFA +90 (414) 552 21 67

Suruç 11 Nisan Caddesi Aş Evi Üstü No:2/8 Suruç / ŞANLIURFA +90 (414) 611 93 92

Viranşehir: Yeni Hükümet Konağı Yenişehir Mahallesi 1797 Sokak No:1/1 63700 Viranşehir / ŞANLIURFA +90 (414) 511 92 40